

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANGN001-17
		angolul:	Calculus for Economics I.					
Felelős oktatási egység:		Módszertani- és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	nincs	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt matematikai (alap)fogalmakat. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhez kapcsolódó feladatok megoldásában. Kiemelt fontosságú, hogy ahol lehet, többféle megoldási módszer is bemutatásra kerüljön, melyeket megismerve a hallgató a megoldások során maga döntheti el, hogy melyeket alkalmazza. Szintén kiemelt prioritással kezeljük a különböző területekhez kapcsolódó példák bemutatását, a tanult matematikai módszerek hasznosításának lehetőségeit. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Érzékeny a szakterületével kapcsolatos felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Döntéseiért felelősséget vállal Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás- és alkalmazási területei, integrálszámítási alapok 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<ul style="list-style-type: none"> előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat 								
Értékelés								
<p>A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).</p> <p>A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.</p> <p>A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (összpontszámra vonatkoztatva): 60-69%</p>								

elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Urbán János: Határértékszámítás, Bolyai könyvek.
- Bárczy Barnabás: Integrálszámítás, Bolyai könyvek.
- Fekete Zoltán – Zalay Miklós: Többváltozós függvények analízise, Bolyai könyvek.

Heti bontott tematika	
1.	Halmazelméleti alapok. Nevezetes számhalmazok. A valós számok axiómarendszere. axiómarendszere. Pontos alsó és felső korlát fogalma. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. Új fogalmak megismerése
3.	Relációk és függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése.
5.	Egyváltozós valós függvények. Elemei függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. A függvényekkel kapcsolatos speciális alkalmazások, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
7.	Sorozatok és tulajdonságaik. Határérték és konvergencia. TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése, feladatmegoldás.
9.	A számtani és mértani sorozat fogalma, a mértani sorozat alkalmazásai. TE Olyan alkalmazások megismerése, mely a mindennapokban is segítségül szolgálhat (kamatos-kamat, beruházások megtérülésének kiszámítása)
11.	Függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények tulajdonságai. TE A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre, feladatmegoldás.
13.	Egyváltozós valós függvények differenciálszámítása: differenciálhatóság, a differenciálás szabályai. TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
15.	Differenciálszámítás alkalmazásai I: középértéktételek, L'Hospital szabály, magasabbrendű deriváltak. TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
17.	Differenciálszámítás alkalmazásai II: Szélsőérték-számítás, Elaszticitás TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
19.	Differenciálszámítás alkalmazásai III: Teljes függvényvizsgálat TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
21.	Többváltozós függvény fogalma, parciális deriválás TE A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
23.	Többváltozós függvények szélsőérték-számítása TE feladatmegoldás, a speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése
25.	Integrálszámítás: határozatlan integrál fogalma és tulajdonságai. Alapintegrálok. helyettesítéses és parciális integrálás. TE Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula
27.	A határozott integrál fogalma. Az integrálszámítás alkalmazásai. TE Területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűségszámításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_ANGN007-17	
	angolul:	Business informatics						
Felelős oktatási egység:		Módszertani- és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.

Képesség:

Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.

Autonómia és felelősség:

Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Kimutatáskészítés, bevezetés az adatvizualizációba.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.

Értékelés

A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul.

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán két gyakorlati és két teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 45+25 pont= 70 pont gyakorlat.

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

0 - 60 elégtelen,

61 -70 elégséges,

71 -80 közepes,

81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelmzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika

1.	E: Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszer szemléletű megközelítés) Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG) TE: A hallgató ismeri a különböző adattípusokat és az Excel különböző alap funkcióit.
3.	Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (VKERES, FKERES, INDEX, HOL.VAN) TE: Ismeri és alkalmazni tudja a strukturált hivatkozást
5.	E: Bevezetés az adat-vezérelt döntéshozatalba Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Adatbázisfüggvények, tömbfüggvények, feltételes függvények TE: Haladó összetett függvény használat
7.	Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Adattisztítás, eltérő formátumok (csv, txt) importálása, feltételes formázás, diagramkészítés. TE: Képes adatimportálásra, diagramkészítésre
9.	E: Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázis tervezés szintjei, adatfüggetlenség); SQL, noSQL Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés alapjai TE: Bevezetés a kimutatáskészítésbe
11.	Gy: Excel Beszámoló (alap, haladó függvények, adattisztítás, diagramkészítés) TE Számonkérés
13.	E: Adatvizualizáció Gy: Többtáblás kimutatás készítés, relációk kialakítása, vezetői kérdések megválaszolása TE: Logikai adatmodell kialakítása, kimutatáskészítés
15.	Gy: Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL) TE: Reláció adatmodell megismerése
17.	E: Rendszerelméleti alapok Gy: Kimutatáskészítés projektfeladat TE: Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata.
19.	Gy: Bevezetés Python Matplotlib használatába TE: Haladó kimutatáskészítés
21.	E: Cloud computing, mobil Internet, adatbiztonság Gy: Időszaki jelentések készítése, üzleti intelligencia, PowerBI desktop TE: Bevezetés az üzleti intelligenciába
23.	Gy: PowerBI desktop feladat TE: Minta adatok feldolgozása
25.	E: Üzleti Intelligencia, Data Science Gy: Komplex számonkérés (adatimport, adattisztítás, elemzés, kimutatáskészítés) TE: Számonkérés

27.	Gy: BI megoldások, haladó adatelemzés
	TE: Minta adatok feldolgozása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_ANGN002-17	
	angolul:	Introduction to Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A félév során a hallgatóknak online tesztek és feladatok megoldására van lehetőségük, aminek eredménye maximum 10 százalékkal beszámít az értékelésbe, amennyiben az írásbeli vizsga eredménye nem elégtelen. A vizsga (online) írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 – 50% – elégtelen								
50,01% – 64,00% – elégséges								
64,01% – 76,00% – közepes								
76,01% – 87,00% – jó								
87,01% – 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökönómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8

Heti bontott tematika			
hét	dátum	téma	tananyag
1.	2023. szept. 8.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw 24-27. o.
		TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
2.	2023. szept. 15.	A közgazdaságtan tíz alapelve I	Mankiw 3-23. o.
		TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete	
3.	2023. szept. 23.	A közgazdaságtan tíz alapelve II	Mankiw 3-23. o.
		TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	
4.	2023. szept. 29.	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw 29-32. o.
		TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
5.	2023. okt. 6.	Hogyan működnek a piacok? I	Mankiw 75-101. o.
		TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése	
6.	2023. okt. 13.	Hogyan működnek a piacok? II	Mankiw 75-101. o.
		TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	
7.	2023. okt. 20.	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések	Mankiw 126-135. o.
		TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése	
8.	2023. okt. 27.	Feladatok gyakorlása	
9.	2023. nov. 3.	A nemzeti jövedelem mérése	Mankiw 349-372. o.
		TE: A nominális és a reál GDP koncepciójának megértése	
10.	2023. nov. 10.	A megélhetési költségek mérése	Mankiw 373-391. o.
		TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	
11.	2023. nov. 17.	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw 395-422. o.
		TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
12.	2023. nov. 24.	A pénz jelentősége és funkciói	Mankiw 493-504. o.
		TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése	
13.	2023.dec.1	Munkanélküliség	Mankiw 465-492. o.
		TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_ANGN003-17 GT_ANGNS003-17	
	angolul:	Managerial Economics						
2024/25								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	K	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Madai Hajnalka		beosztása:	habil. egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> • megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, erőforrásaival, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, emberi erőforrás- és készlet-gazdálkodás, beruházások értékelése. • A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, a hozzájuk kötődő alapvető gazdasági ismeretekkel, a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel. 								
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalkozások működése, alapítása, tervezése, 2. A vállalkozások erőforrásai és értékelésük 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel.								
Ismerje az erőforrásokat és ezek értékelésének összefüggéseit.								
Értsen az értékteremtő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát.								
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.								
A kurzus tartalma, témakörei								
A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értékteremtő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadásokon és gyakorlatokon keresztül, projekt alapú tanulás

Értékelés

A félév utolsóelőtti hetében a nappali tagozatos hallgatók egy zárthelyi dolgozatot írnak, melynek legalább 20 %-os eredménnyel történő megírása a félévi aláírás előfeltétele. A gyakorlatokon végzett munka alapján a gyakorlatvezetők javaslatot tehetnek a legjobb teljesítményt nyújtó, csoportonként maximum 3 hallgatóra, akik számára a félévközi dolgozatban kapott jegyüknél – amennyiben az legalább elégséges - egy érdemjeggyel jobbat ajánlunk meg. A legalább 50 %-os dolgozat végeredménye (és a gyakorlati munkára kapott esetleges pozitív javaslat) megajánlott jegyet eredményez, mely (el nem fogadás esetén) a TVSZ-nek megfelelően a vizsgaidőszakban javítható.

A nappali tagozatos hallgatóknak az előadásokon való részvétel ajánlott, a gyakorlatokon való részvétel kötelező. A félévre tervezett vizsgáztatás a vizsgaidőszakban írásbeli formában kerül megoldásra, ami alapján a hallgatók kollokviumi jegyet kapnak.

A jegyek kialakítása:

0 - 59% - elégtelen (1)

60 – 69% - elégséges (2)

70 – 79% - közepes (3)

80 – 89% - jó (4)

90 – 100% - jeles (5)

Kötelező irodalom:

1. Chikán A.: Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.
2. Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015. ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

1. Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.: Üzemtan I. Szaktudás Kiadóház, Budapest 2008.
2. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011.
3. Felföldi J. – Nábrádi A. – Szűcs I.: Korszerű Farmmenedzsment, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2013.

Hetekre bontott tematika:

Hét, időpont	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium	Hét
1.	Követelményrendszer ismertetése, a vállalkozásokkal kapcsolatos alapfogalmak	A félév felépítése, szükséges tudnivalók (TÉ, TK számítása)	1-2
2.	Alapfogalmak TÉ, TK, önköltség		
3.	Alapfogalmak, jövedelem, hatékonyság		
4.	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás	A TÉ számítása, TK és számítása, önköltség, jövedelem számítások	3-4
5.	Erőforrások forgóeszközök.	Forgóeszköz-gazdálkodással kapcsolatos számítások	5-6
6.	Készlet-gazdálkodás		
7.	Erőforrások: emberi erőforrás-gazdálkodás	Amortizációs számítások	7-8
8.	Erőforrások: befektetett eszközök		
9.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke I.		
10.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke II.	Beruházás-gazdaságossági számítások	9-10

11.	Kapacitás-tervezés, szezonálitás	Kapacitás-tervezési, szezonálitással kapcsolatos kalkulációk	11-12
12.	Vállalati tervezés I.		
13.	ZH	Zárthelyi dolgozatok értékelése	13
14.	Vállalati tervezés II., a félév értékelése	Zárthelyi dolgozatok értékelése	14

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel I. (A számvitel alapjai)				Kódja:	GT_ANGN039-17	
	angolul:	Accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalkozások számvitelének elméleti és gyakorlati alapjait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő ismeretek megszerzése a számviteli folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képessé válik a számviteli munkába való bekapcsolódásra.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyra kell válnia a számviteli ismeretek iránt. A kurzus erősíti a hallgatók nyitottságát a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, fokozza elkötelezettségüket.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja a számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy megismerteti a hallgatókat a számvitel fogalmával, annak rendszerével, a számviteli munka szakaszaival, az egyes gazdasági események vagyona gyakorolt hatásával. Bemutatja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg között fennálló kapcsolatot.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviummal zárul.								
Vizsgát csak az a hallgató tehet, aki aláírást szerez a félév végén, melynek feltétele:								
•A szemináriumokon való aktív részvétel (3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján aláírás nem adható).								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
• A félév során az elméleti és gyakorlati anyagából 2 zárthelyi dolgozat külön-külön legalább 60%-os, együttes átlagát tekintve minimum 80% elérése esetén jegymegajánlásra van lehetőség.								
• Aki a megajánlott jegyet nem szerez, vagy azt nem fogadja el, annak írásbeli vizsgát kell tennie.								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-49% elégtelen								
50-69% elégséges								
70-79% közepes								

80-89% jó
90-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

- Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához I. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen,
- Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I., Keletlombard Kft., Debrecen,
- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Sztanó Imre (2022): A számvitel alapjai, Saldo kiadó, Budapest,
- Veress A- Siklósi Á-Sisa K-Török m. Zs (2021): Számvitel alapjai példatár, Perfekt, Budapest,
- dr. Siklósi Ágnes, dr. Veress Attila (2020): Gazdasági események kontírozása A-tól Z-ig, Perfekt, Budapest.

Heti bontott tematika

1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
3.	A számvitel fogalma. TE A hallgató megismeri a számvitel fogalmát.
5.	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. TE A hallgató megismeri a vállalkozói vagyon nyilvántartására szolgáló vagyonomérleg eszköz és forrás oldalának felépítését, megérti a felépítés logikáját.
7.	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyona. TE A hallgató megismeri a gazdasági műveleteket, azok csoportosítási lehetőségeit, képes megállapítani az egyes gazdasági események hatását a vagyona.
9.	Első zárthelyi dolgozat megírása. TE A hallgató képes a gyakorlatok során szerzett ismereteinek szintetizálására, megfelelő órai aktivitás és otthoni felkészülés mellett sikeres zárthelyi dolgozat megírására.
11.	Könyvviteli alapfogalmak. TE A hallgató megismeri a könyvviteli alapfogalmakat.
13.	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok) TE A hallgató megismeri a számviteli munka szakaszait.
15.	A számviteli munka szakaszai (nyilvántartások, analitikus és szintetikus elszámolások) TE A hallgató átlátja a számviteli munka folyamatait, képes a rendszerben való gondolkodásra.
17.	Számonkérések hete
18.	Összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására. TE A hallgató egységes rendszerben látja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
20.	Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás. TE A hallgató megismeri a gazdálkodók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, valamint a számviteli szolgáltatásokat.
22.	A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer. A számviteli törvény. A számviteli alapelvek, a számviteli politika. Beszámoló készítésről általában. TE A hallgató részletesen megismeri a számviteli rendszert és annak szabályozását, annak jogi kereteit. Belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, képessé válik számviteli politika összeállítására.
24.	Az ÁFA és az értékcsökkenés elszámolás lényege. TE A kurzus 14. hetére a hallgató komplex számviteli ismeretekkel rendelkezik, a megszerzett tudás átadására képesé válik.
26.	Második zárthelyi dolgozat megírása. TE A hallgató képes a gyakorlatok során szerzett ismereteinek szintetizálására, megfelelő órai aktivitás és otthoni felkészülés mellett sikeres zárthelyi dolgozat megírására.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_ANGN034-17	
	angolul:	Business Communication						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	1	Gy	3	magyar
Levelező		Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csilla			beosztása	habilitált egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.

Képesség:

- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűd:

- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.

Autonómia és felelősség:

- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások tartása.

A gyakorlatokon tréningek, videó-felvételes szerepjátékok keretében élhetik át a hallgatók a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegyet a hallgató projektmunkára, annak prezentálására kapja. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.

Kötelező szakirodalom:

Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013, <https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika> 2016

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008

Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998

Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó, Budapest 1996

Hetekre bontott tematika

1.	Az üzleti kommunikáció alapjai
tréning	TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: az üzleti kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata
3.	Követelmények ismertetése. Bemutatkozás
tréning	TE: A hallgató megismeri a tréning követelményeket. Megtanulhatja milyen szempontokat alkalmazhat bemutatkozásnál
5.	Nonverbális kommunikációs alapismeretek
tréning	TE: Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térközsabályozás
7.	Vitakultúra (szóbeli kommunikációs sajátságok)

tréning	TE: Megtapasztalja a kulturált vita formáját, sajátosságait.
9. tréning	Nonverbális kommunikáció az üzleti életben TE: Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit
11. tréning	Nonverbális kommunikáció hallgatói kiselőadások TE: Fejleszti a prezentációs képességét.
13. tréning	Verbális kommunikáció, írásbeliség TE: Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat.
15. tréning	A nemek közötti kommunikációs különbségek TE: Tudatosodik a hallgatóban, hogy a nemek kommunikációjában eltérések vannak, megismeri, melyek ezek.
17. tréning	Verbális kommunikáció, szóbeliség TE: Megtanulja a szóbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit.
19. tréning	Kommunikációs zajok, zavarok, információ torzulás TE: Megtapasztalja, hogy milyen sok kommunikációs zaj fordul elő, a legcsekélyebb szándékosság nélkül.
21. tréning	Zavarok a kommunikációban TE: Megtanulja, szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal
23. tréning	Projektmunka hallgatói prezentálása I. TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.
25. tréning	Projektmunka hallgatói prezentálása II TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.
27. tréning	Projektmunka hallgatói prezentálása III. TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügytan				Kódja:	GT_ANGN009-17 GT_ANGN009-17	
	angolul:	Finance						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fazekas Balázs		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a pénzügytan tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi rendszer és a pénzügyi gondolkodás alapjaival, az alapvető pénzügyi számításokkal. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni a pénzügyi és fizetési rendszer alapvető működését, a gyakorlatban alkalmazott pénzügyi tranzakciókat, valamint ismerni fogják a pénzügyi instrumentumok, a bankrendszer és a pénzügyi piacok működését.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat.								
Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket								
Ismeri a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát								
Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes finanszírozási döntésekre megértésére, éves számviteli beszámolók, pénzügyi kimutatások elkészítésére és elemzésére.								
Képes az alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a Hallgatók megismerik pénz funkcióit, valamint a pénz időértékének koncepcióját. Megismerik a Hallgatók a pénzügyi piacokat, valamint a pénzügyi közvetítő rendszer működési logikáját és kitüntetett szereplőit. A bankrendszer és a banki ügyletek is tárgyalásra kerülnek. A kurzus során tárgyalásra kerül a fizetési rendszer, a fizetési módok és azok hazai jellemzői. Bemutatásra kerülnek az értékpapír-piaci ismeretek. A félév zárásaként a tőzsde és a tőzsdei ügyletek kerülnek bemutatásra.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%</p>								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								

Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (e-learningben elérhetőek!)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I.* – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II.* – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Gál Erzsébet (2010): *Hitelkérelem, banki ismeretek.* Budapesti Gazdasági Főiskola. Budapest, 2010

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei.* Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt., Budapest 2002

Vígvári András (2010): *A pénzügyek alapjai.* Budapesti Gazdasági Főiskola. Budapest, 2010

Melicher, R. W. – Norton, E. A. (2017): *Introduction to Finance: Markets, Investments, and Financial Management,* Enhanced eText, 16th Edition. Wiley Publishing.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Tematika és követelményrendszer ismertetése. A pénz funkciói, fejlődése. A modern pénz. Infláció. Valuta és deviza. I. Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgató megismeri a pénz gazdasági jelentőségét és teremtésének folyamatát.
2.	Előadás: A pénz funkciói, fejlődése. A modern pénz. Infláció. Valuta és deviza. I. Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgatók megismeri az infláció és a valuták és devizák elméleti és gyakorlati aspektusait.
3.	Előadás: A pénz időértéke I. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR.
	A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit.
4.	Előadás: A pénz időértéke II. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék.
	A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni.
5.	Előadás: A pénzügyi piacok Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgató ismeri a pénzügyi piacok alapjait
6.	Előadás: Bankrendszer I. Gyakorlat: Esettanulmányok és számítási példák a hitelekhez kapcsolódóan valós banki ajánlatok alapján.
	A Hallgatók megismerik bankrendszer alapjait.
7.	Előadás: Bankrendszer II. Gyakorlat: Esettanulmányok és számítási példák a hitelekhez kapcsolódóan valós banki ajánlatok alapján. Lízing.
	A Hallgató ismeri az aktív bankügyleteket és az egyéb pénzügyi szolgáltatásokat.
8.	Előadás: Bankrendszer III. Gyakorlat: Esettanulmányok és számítási példák a betétekhez kapcsolódóan valós banki ajánlatok alapján. Lízing.
	A Hallgató ismeri a passzív bankügyleteket és az egyéb pénzügyi szolgáltatásokat.
9.	Előadás: Fizetési rendszer és fizetési forgalom Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgató képes átlátni a fizetési rendszert.
10.	Előadás: Értékpapírok I. Gyakorlat: Értékpapírok pénzáramlásának tervezése.
	A Hallgató ismeri az értékpapír piac alapjait.
11.	Előadás: Értékpapírok II. Gyakorlat: Értékpapírok pénzáramlásának tervezése, kötvények.
	A Hallgató ismeri a legfontosabb értékpapírok fogalmi háttérét és gyakorlati aspektusait.
12.	Előadás: Értékpapírok III. Gyakorlat: Értékpapírok pénzáramlásának tervezése, részvények.
	A Hallgató ismeri a legfontosabb értékpapírok fogalmi háttérét és gyakorlati aspektusait.
13.	Előadás: Tőzsde I Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgatók megismeri a tőzsde működését.
14.	Előadás: Tőzsde II. Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák.
	A Hallgató megismeri a tőzsdei ügyleteket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági matematika II.				Kódja:	GT_ANGN010-17
		angolul:	Calculus for Economics II.					
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANGN001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Vincze Szilvia			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> • A kurzus az első féléves hasonló című kurzus folytatása. Célja az, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakat és módszereket. Elsajátítsák a valószínűség-számítás alapjait, mely nélkülözhetetlen a statisztika megismeréséhez. A gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szereznek jártasságot a hallgatók. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete • Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja • megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására • Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően • Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Döntéseiért felelősséget vállal • Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg • Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> • Lineáris algebrai fogalmak: vektorterek, mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek; • Többváltozós függvények feltételes szélsőérték-számítása • Kombinatorika, valószínűség-számítás • Statisztikai alapok 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<ul style="list-style-type: none"> • előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat 								
Értékelés								
<p>A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).</p> <p>A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje</p>								

el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.

A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (össz-pontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika II, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza: Valószínűségszámítás, Tankönyvkiadó, 1982.
- Scharnitzky Viktor: Mátrixszámítás, Bolyai könyvek.
- Solt György: Valószínűségszámítás, Bolyai könyvek

Heti bontott tematika	
1.	Mátrix fogalma, műveletek mátrixokkal. Mátrix inverze. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
3.	Determináns fogalma, tulajdonságai, kifejtési tétel. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
4.	Ismétlés: többváltozós függvények deriválása és feltétel nélküli szélsőérték-számítása. Lagrange-féle multiplikátorok módszere. TE Első féléves ismeretek ismétlése, feladatmegoldás
6.	Lineáris egyenletrendszerek. Lineáris egyenletrendszer megoldhatósága. Gauss-elimináció. Cramer szabály. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése, új lineáris-egyenletrendszer megoldási módszerek elsajátítása
8.	Vektortér fogalma. Lin. kombináció, függőség és függetlenség fogalma. Kompatibilitás, generátorrendszer, dimenzió, bázis fogalma. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. Alapvető fogalmak elsajátítása, feladatmegoldás
10.	Elemi bázistranszformáció, bázistranszformáció fogalma és alkalmazásai. TE Egy új gyakorlati módszer megismerése, feladatmegoldás
12.	Kombinatorika. Binomiális tétel. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése, feladatmegoldás.
14.	Valószínűségszámítás alapjai: eseménytér, műveletek eseményekkel, klasszikus Valószínűségszámítás. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése, feladatmegoldás.
16.	Mintavételezéses eljárások. TE A tanult képletek gyakorlása, feladatmegoldás.
18.	Feltételes valószínűség, függetlenség, a teljes valószínűség tétele. Bayes tétel. TE A tanult fogalmak gyakorlása, feladatmegoldások
20.	Az integrálfogalom kiterjesztése: improprius integrál, kettős integrál TE Első félévben tanult integrálszámítás ismétlése. Az iproprius integrál számítása, alkalmazása a valószínűségszámításban, feladatmegoldás.
21.	Diszkrét és folytonos valószínűségi változók, eloszlás- és sűrűségfüggvény. TE Tanult definíciók értelmezése, feladatmegoldások
23.	Várható érték, szórás, nevezetes diszkrét eloszlások: binomiális, hipergeometrikus, geometriai és Poisson eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások
25.	Nevezetes abszolút folytonos eloszlások: egyenletes eloszlás, exponenciális eloszlás, normális eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Mikroökonómia				Kódja:	GT_ANGN011-17	
		angolul:	Microeconomics					GT_AKMN016-17 GT_AGMN011-17 GT_APSN014-17	
Felelős oktatási egység:			DE GTK Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:			Bevezetés a közgazdaságtanba Gazdasági matematika I.				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Karcagi-Kováts Andrea			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:		
A kurzus célja									
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.									
<i>Képesség:</i>									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
<i>Attitűd:</i>									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.									
- Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.									
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket, azokat a módszereket, amiket a mikroökonómiai gondolkodás megkövetel. A korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálásra tér át a kurzus: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet levezetése. A félév második felében áttér a termeléselméletre, azon belül is a profitmaximalizálásra, mint legfőbb célra, és két iparági szerkezetben (tökéletes verseny és monopólium) veszi át, hogy mekkora a profitmaximalizáló kibocsátás.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás									
Értékelés									
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. Lehetőség van megajánlott jegy (kizárólag jó(4) és jeles(5)) megszerzésére az alábbi feltételekkel: a félév közepén és végén 1-1 teszt megírására adunk lehetőséget a tananyag első és második feléből. Mindkét teszt esetében el kell érni a legalább 50,01%-ot és a százalékos átlagnak a legalább jó (4) érdemjegy alsó határát (76,01%). Ezek a tesztek nem pótolhatók, nem ismételhetők, megírásuk önkéntes. A vizsga írásbeli (lehet e-learning és papír alapú is). Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 63% – elégséges									

64,01% - 75% – közepes
 76,01% - 86% – jó
 87,01% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001. (vagy újabb kiadás)
 Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.

Ajánlott szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai -
 Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009
 Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.
 Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.
 Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

	tananyag	Varian könyv fejezetei
1.	A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés	1. fejezet
3.	Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás	1. fejezet
5.	Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány	2. fejezet
7.	Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon	3., 4. fejezet
9.	Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által	5. fejezet
11.	A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése	6. fejezet
13.	<i>Számonkérési hét_ nincs oktatás</i>	
14.	Fogyasztói többlet és piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók	14., 15. fejezet (kivéve 14.8.)
16.	Vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció	18., 19.2., 20. fejezet (kivéve 20.2., 4.)
18.	A vállalat II. TE: technológia, rövid távú termelési függvény	19. fejezet
20.	Költséggörbék TE: a vállalat rövid és hosszú távú költségei	21. fejezet
22.	Vállalati magatartás tiszta versenyben TE: profitmaximalizálás, fedezeti és üzembezárási pontok	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
24.	Kompetitív piac egyensúlya TE vállalati és iparági kínálat, jóléti többlet	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
26.	A monopólium TE: TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség	24. fejezet

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági magánjog				Kódja:	GT_ANGN012-17	
	angolul:	Business Civil Law						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	V	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.</p> <p><i>Képesség:</i> Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaság alapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli</p>								

vizsgán is megszerezhető.
2-es (elégéses) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-127-3
TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN:978-963-490-126-6, <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=2268#section-6> jelszó: efop343
KÁROLYI – PRUGBERGER – TÖRŐ – HELMECZI (2015): *Gazdasági magánjog*. Debrecen, Státusz H és H Kkt., ISBN: 978-963-12-1142-9

Ajánlott szakirodalom:

FÉZER-KÁROLYI-PETKŐ-TÖRŐ (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Budapest, Menedzser Praxis Szakkiaadó és Gazdasági Tanácsadó Kft., ISBN: 978-963-89986-8-2

Heti bontott tematika	
1. hét	<p>A jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése: jogforrási rendszer felépítése, jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei. Jogforrási hierarchia, jogalkotási folyamat. Jogrendszer tagozódása: diszpozitív magánjog – kógens közjog.</p> <p>TE: Ismeri a magyar jogrendszer alapvető felépítését, a jogszabályok típusait és egymáshoz való viszonyukat. Ismeri a két fő szabályozási modellt: a diszpozitív magánjogi rendelkezések és a kógens közjogi szabályozás alapvető szabályait.</p>
2. hét	<p>Állami szervek rendszere. A hatalmi ágak szétválasztása, hatalommegosztás. Országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, minisztériumok feladat- és hatásköre. Alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, ombudsman intézménye, helyi önkormányzatok.</p> <p>TE: Ismeri a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmi ágak intézményrendszerét, alapvető működését és funkcióit.</p>
3. hét	<p>A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei.</p> <p>TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket.</p>
4. hét	<p>A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A mezőgazdasági vállalkozók köre, vállalkozó igazolvány nélküli „speciális vállalkozások” típusai, ismérvei</p> <p>TE: Ismeri a kizárólag magányszemélyhez köthető vállalkozási formák formáit, különbséget tud tenni azok jogi keretei között.</p>
5. hét	<p>A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. A cégbejegyzési eljárás fajtái, szakaszai. Az előtársaság funkciója.</p> <p>TE: Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat.</p>
6. hét	<p>A gazdasági társaságok szervezeti felépítése: legfőbb szerv működési szabályai, hatásköre, összehívása. A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az ellenőrző szervek (felügyelőbizottság, könyvvizsgáló) kötelező esetei, feladataik.</p> <p>TE: Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.</p>
7. hét	<p>1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a jogalanyokhoz kapcsolódó alapfogalmak (jogképesség, cselekvőképesség, cég, gazdasági társaság) értelmezése, illetve az egyéni vállalkozás működési sajátosságai, a gazdasági társaságok közös szabályai.</p>

	TE: Ismeri a Magyarországon létrehozható vállalkozási formák típusait és működésükre vonatkozó közös szabályokat.
8. hét	<p>A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái.</p> <p>TE: Ismeri a vizsgált két társasági forma választásának legfontosabb ismérveit, el tudja határolni más vállalkozási formáktól.</p>
9. hét	<p>A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye.</p> <p>TE: Ismeri a kft. és az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírijogi sajátosságaival.</p>
10. hét	<p>Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek) A szövetkezet fajtái, a szociális szövetkezet. Részjegy - részjegytőke sajátosságai, változó alaptőke elve. Az alapítvány célja, működése, kuratórium. Egyesület fogalma és működése.</p> <p>TE: Ismeri a profitorientált vállalkozási formák közül a gazdasági társaságok mellett a szövetkezet jellemzőit, illetve a nonprofit szféra alanyait és céljukat.</p>
11. hét	<p>A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás formái (egyesülés, szétválás, cégformaváltás) és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai. A fizetéseképtelenségi eljárások elkülönítése, a csőd- és a felszámolási eljárás alapvető szakaszai.</p> <p>TE: Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.</p>
12. hét	<p>Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése A tulajdonjog tárgyai, a tulajdonjogi triász tartalma. A tulajdonjog megszerzésének eredeti és származékos jogcímei. A közös tulajdon szabályai.</p> <p>TE: Ismeri a tulajdonjog tartamát alkotó birtoklás, használat és rendelkezési jog jelentőségét, meg tudja nevezni a tulajdonjog megszerzésének legalapvetőbb jogcímeit.</p>
13. hét	<p>A polgári jogi szerződések általános szabályai: A szerződés fogalma, alanya, tárgya, megkötésének folyamata. A szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei. A szerződési biztosítékok köre és alkalmazásuk célja, funkciója.</p> <p>TE: Ismeri a szerződéskötés általános szabályait, a foglaló, zálogjog, kötbér és kezesség alkalmazási szabályait, valamint tisztában van a szerződésszegés főbb eseteivel (késedelem, hibás teljesítés) és jogkövetkezményeivel.</p>
14. hét	<p>2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó speciális sajátosságok, a tulajdonjog és a szerződéskötés alapvető szabályai.</p> <p>TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes gazdasági társaságok elhatárolási sajátosságairól, az alapítás személyi és vagyoni különbözőségeiről, a tagok felelőségéről. Ismeri a megszüntetési és a fizetéseképtelenségi eljárások (végelszámolás, felszámolás, csődeljárás) alapvető jellemzőit, a tulajdonjog tartalmi sajátosságait és a tulajdonszerzési módokat.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika I.	Kódja:	GT_ANGN015-17
------------------	-----------	-----------------------	--------	----------------------

		angolul:		Statistics I.				
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági Matematika I.			Kódja:	GT_ANGN001-17 GT_ANGNS001-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdasági elemzésben használható leíró statisztikai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Mintavételezés, leíró statisztika, koncentráció, indexek, nevezetes eloszlások, hipotézis vizsgálatok, nem paraméteres próbák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóságtól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres gyakorlati jegyhez mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								

Heti bontott tematika	
1.	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismérv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai. A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alapműveletek.
3.	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai. Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
5.	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások. Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
7.	Viszonyszámok. Összefüggések a viszonyszámok között. Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonyszámok számítása. Intenzitási viszonyszámok meghatározása.
9.	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek. Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
11.	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása. Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
13.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható. Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.
15.	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között. A koncentráció elemzés gyakorlata.
17.	Indexek Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
19.	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcsosság jellemzése Normáleloszlás előállítás. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcsosság számítása, gyakorlati értelmezése.
21.	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek. Standard normális eloszlás előállítás. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
23.	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok. A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
25.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba. Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	makroökonómia				Kódja:	GT_ANGN016-17		
		angolul:	macroeconomics							
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		bevezetés a közgazdaságtanba gazdasági matematika I				Kódja:	GT_ANGN002-17 GT_ANGN001-17			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat						
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar		
Levelező		Féléves		Féléves						
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál				beosztása:	egyetemi tanár		
A kurzus célja, hogy a hallgatók										
megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok, illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.										
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul										
<i>Tudás:</i>										
Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit										
<i>Képesség:</i>										
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.										
<i>Attitűd:</i>										
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal										
A kurzus rövid tartalma, témakörei										
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: az IS-görbe, a monetáris politika kamatlábat befolyásoló szerepe, és az aggregált kereslet; a Phillips-görbe és az aggregált kínálat; az aggregált kereslet és kínálati modell mint a rövid távú ingadozások modellje; a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben										
Értékelés										
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. Lehetőség van megajánlott jegy (kizárólag jó (4) vagy jeles (5)) megszerzésére az alábbi feltételekkel: a félév közepén és végén 1-1 teszt megírására adunk lehetőséget a tananyag első és második feléből. Mindkét teszt esetében el kell érni a legalább 50,01%-ot és a százalékos átlagnak a legalább jó (4) érdemjegy alsó határát (76,01%). Ezek a tesztek nem pótolhatók, nem ismételtetők, önkéntes alapon lehet jelentkezni a megírásukra. A vizsga írásbeli, az esetek többségében az e-learning rendszerben megoldandó feladatokból áll, de a hallgatóknak fel kell készülniük a papír alapú írásbeli vizsgára is.										

A vizsga írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollektívummi jegyet az alábbiak szerint:
 0 – 50% – elégtelen
 50,01% – 64,00% – elégséges
 64,01% – 76,00% – közepes
 76,01% – 87,00% – jó
 87,01% – 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8
 Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest. ISBN: 963 545 4023

Ajánlott szakirodalom:

Mankiw, G. (2005): Makroökonómia. Osiris, Budapest. ISBN: 963 389 825 0
 Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest. ISBN: 963-389-257-0
 Misz József – Tókes László (2021): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 747 1, DOI: 10.1556/9789634547471, <https://mersz.hu/misz-tokes-makroekonomia-feladatgyujtemeny>

Heti bontott tematika

hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana;	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai	
2.	A makroökonómiai aggregátumok I	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei	
3.	A makroökonómiai aggregátumok II	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE: A reál és nominális GDP, az infláció mérése	
4.	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás	Mishkin, 3. fejezet (87-110. o.)
	TE: Az Euler-tétel és feltételei	
5.	Megtakarítás és beruházás zárt gazdaságban	Mishkin, 4. fejezet (112-127. o.)
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe	
6.	A pénz funkciói, a pénz mennyiségi elmélete	Mishkin 5. fejezet+függelék (141-186. o.), 10. fejezet (309-320. o.)
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata	
7.	Pénzkereslet, pénzkínálat, az infláció és költségei	Mishkin, 8-9. fejezet (249-298. o.)
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata, reál és nominális kamatláb, várt infláció szerepe	
8.	Bevezetés a gazdasági ingadozásokba, az IS-görbe	Mishkin, 10. fejezet (299-328. o.)
	TE: A gazdasági ingadozások stilizált tényei, a kamatláb mint az árupiac kereslet meghatározója	
9.	Monetáris politika és az aggregált kereslet	Mishkin, 11. fejezet (329-347. o.), 20. fejezet (605-608. o.)
	TE: A kamatlábra vonatkozó monetáris politikai szabály, infláció mint az árupiac kereslet meghatározója	
10.	Munkapiaci alapfogalmak, a Phillips-görbe és az aggregált kínálat	Mishkin, 12. fejezet (249-375. o.)
	TE: Az infláció és a munkanélküliség közötti átváltás	
11.	Az aggregált kereslet és kínálat modellje	Mishkin, 13. fejezet (376-419. o.)
	TE: A gazdaság rövid és hosszú távú egyensúlya	
12.	Gazdaságpolitika az aggregált kereslet és kínálat modelljében	Mishkin, 20. (609-631. o.), 18. fejezet (564-581. o.)
	TE: A fiskális és monetáris politikai lépések hatása az outputra, az inflációra és a kamatlábra	
13.	A munkapiac és munkanélküliség; a keynesi fogyasztási függvénytől az életciklus hipotézisig	Mishkin, 20. (609-631. o.), 18. fejezet (564-581. o.)
	TE: A természetes munkanélküliség okai; a fogyasztási döntés intertemporális szemléletben	
14.	Összefoglalás	
	TE: A teljes makroökonómiai modell áttekintése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Marketing				Kódja:	GT_ANGN018-17
		angolul:	Marketing					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kontor Enikő		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkoncepció lényegét. • Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. • Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított.

Szemináriumokon:

- projektfeladat csoportmunkában: az elméleti előadások témaköreinek feldolgozása egy választott termék/márkacsoporton keresztül,
- esettanulmányok alkalmazása,
- a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélése,
- reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzése,
- egyéni prezentációk.

Értékelés

Az írásbeli vizsgára bocsátás feltételei:

- A csoportokban végzett témafeldolgozással, prezentációval a megszerzhető pontok minimum 60%-ának (24%-nak) az elérése. A prezentációra kapott pontszámok csak akkor érvényesek, ha a csoport értékelhető teljesítményt nyújt a feladat megoldásában. Amennyiben ezeknek a feltételeknek a hallgató nem felel meg, aláírás nem adható, a tantárgyat a következő évben újra fel kell vennie. **A csoportok tagjai a félév végén EGYÉNILEG értékelik egymást, ahol az egyéni pontszámok ± 50 %-kal térhetnek el a csoport által megszerzett átlagpontszámtól.**
- Az előadások látogatása elvárt, a szemináriumoké kötelező. Ha a hallgató több mint két szemináriumról hiányzik igazolatlanul, vagy a szemináriumok több mint 50%-áról hiányzik, aláírás nem adható.
- A félév folyamán meghirdetett két zárthelyi dolgozat megírása, illetve a csoportprezentációban való részvétel kötelező. Pótzárthelyi (Zárthelyi I. és/vagy Zárthelyi II. pótlása), illetve egy alkalommal javító zárthelyi megírására a szorgalmi időszak utolsó hetében biztosítunk lehetőséget. Amennyiben valaki a tárgyat a szorgalmi időszakban sikertelenül teljesíti, a vizsgaidőszakban van lehetőség a megismétlésére.

Értékelés módja

Csoportokban végzett témafeldolgozás – prezentáció a félév végén **40%**

- tartalmi előírásoknak való megfelelés **10%**
- formai megjelenítés **10%**
- kreativitás **10%**
- előadásmód, kommunikációs érték **10%**

Plusz: A szemináriumokon kiselőadás tartható, melyért maximum + 3% szerzhető

1. Zárthelyi dolgozat (2023. október 25., az első öt előadás anyagából) **30%**

2. Zárthelyi dolgozat (2023. november 29., a második öt előadás anyagából) **30%**

Amennyiben a hallgató a kötelező követelményeken túli teljesítményt tud igazolni (esettanulmány versenyen való részvétel, OTDK, stb.), egyéni elbírálás alapján további plusz pontokat szerezhet.

Jegyek:

0–60%	elégtelen (1)
61–69%	elégséges (2)
70–78%	közepes (3)
79–87%	jó (4)

88–100% jeles (5)

A KURZUS OKTATÓINAK AZ ELÉRHETŐSÉGE

Dr. Földi Kata, főiskolai docens (foldi.kata@econ.unideb.hu, Fényház 208. szoba)

Farkas Noémi, tanársegéd (farkas.noemi@econ.unideb.hu, Fényház 208. szoba)

Dr. Szakács Attila főiskolai docens (szakacs.attila@econ.unideb.hu, Fényház 106. szoba)

A KURZUS ÜTEMEZÉSE, TANANYAGA

Előadás: Szerda 18.00–19.50

Heti bontott tematika	
	Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata.
	1. szeminárium Bevezetés, a követelmények ismertetése az 1. héten kezdő csoportoknak
	Fogyasztói magatartás I. TE: A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők.
	1. szeminárium Bevezetés, plusz az 1. előadás anyagából a 2. héten kezdő csoportoknak
	Fogyasztói magatartás II. TE: A vásárlási döntési folyamat egyes lépései, ezek vizsgálati módszerei: probléma-felismerés, információkeresés, az alternatívák értékelése, vásárlási döntés, vásárlás utáni fogyasztói magatartás.
	2. szeminárium 1-2. előadás anyagából az 1. héten kezdő csoportoknak
	Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás.
	2. szeminárium A 2-3. előadás anyagából a 2. héten kezdő csoportoknak
	Termékpolitika I. TE: A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékhagyomány, termékjellemzők, márka, minőség csomagolás, dizájn.
	3. szeminárium A 3-4. előadás anyagából az 1. héten kezdő csoportoknak
	Termékpolitikai II. TE: A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek: termékstratégiák, portfóliómodellek (Ansoff-mátrix, BCG mátrix, GE mátrix), új termék-stratégiák.
	3. szeminárium A 4-5. előadás anyagából a 2. héten kezdő csoportoknak
	Árpolitika és Értékesítéscsatorna-politika TE: Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései,

	árstratégiák, árváltozásokra való reagálás. A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések, illetve a különböző marketingcsatorna-rendszerek közül való választásnak a szempontjai. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai.
	4. szeminárium Az 5-6. előadás anyagából az 1. héten kezdő csoportoknak
	Zárthelyi dolgozat I. (az 1-5. előadások anyagából)
	4. szeminárium A 6-7. előadás anyagából az a 2. héten kezdő csoportoknak
	<i>Mindenszentek</i>
	5. szeminárium A 6-7. előadás anyagából 2. héten kezdődő csoportoknak
	Integrált marketingkommunikációs politika I. TE: A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai
	6. szeminárium A 7., 9.-10. előadás anyagából az 1. héten kezdő csoportoknak
	Integrált marketingkommunikációs politika II. TE: A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing, új digitális kommunikációs platformok.
	6. szeminárium A 9.-10.-11. előadás anyagából 2. héten kezdő csoportoknak
	Marketinginformációs rendszer TE: A marketinginformációs rendszer felépítése, elemeinek szinergikus hatása. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.
	7. szeminárium Prezentáció az 1. héten kezdő csoportoknak
	Zárthelyi dolgozat II. (a 6-7 és 10-11-12. előadások anyagából)
	7. szeminárium Prezentáció a 2. héten kezdő csoportoknak

*TE tanulási eredmények

KÖTELEZŐ SZAKIRODALOM

Szakály Zoltán (2019): Marketingmenedzsment, Egyetemi jegyzet [1., 2., (3.1-3.3), (4.3.7-4.3.9), 4.4, 5. fejezetek]

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM

Kotler, P.–Keller, K. L. (2016): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek I.				Kódja:		
	angolul:	Corporate Finance I.						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Pénzügytan				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a vállalati pénzügyek I. tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
<i>Attitűd:</i>								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során az éves beszámoló ismeretere, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz- és követelismenedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezetszámítás és tőkeáttétel témaköröket dolgozzuk fel. A félév végén a pénz időértékére vonatkozó alapvető ismereteket tekintjük át, ezzel alapozzuk meg a következő félév hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó, értékelési témaköreit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 2 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia (2023): *Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata*. Debrecen Egyetemi Kiadó. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban*. Debreceni Egyetem. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Cash-flow tervezés*. Debreceni Egyetem. Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
15.	Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit.
16.	Előadás: A pénz időértéke I. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit.
17.	Előadás: A pénz időértéke II. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni.
18.	Előadás: Kockázat és hozamszámítás Gyakorlat: Kockázat és hozamszámítás A Hallgató megismeri a hozam-kockázat kompromisszumos döntések alapjait.
19.	Előadás: Fedezetszámítás Gyakorlat: Fedezetszámítás A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.
20.	Előadás: Tőkeáttétel Gyakorlat: DOL, DFL, DCL számítások. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit.
21.	Előadás: Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás Gyakorlat: Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel.
22.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése I. Gyakorlat: Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján.
23.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése II. Gyakorlat: Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.
24.	Előadás: Forgótőke menedzsment Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.
25.	Előadás: Készpénzmenedzsment Gyakorlat: Készpénzmenedzsment A Hallgatók a megismert modellek alapján képesek elemezni a vállalkozások készpénz-gazdálkodásának hatékonyságát.
26.	Előadás: Követelésmentés Gyakorlat: Követelésmentés A Hallgató megismeri a követelések menedzselésének koncepcióját.
27.	Előadás: Komplex iparági alkalmazások Gyakorlat: A korábban elsajátított módszerek komplex alkalmazása összetett feladatokon keresztül. A Hallgatók képesek komplex képet alkotni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről.
28.	Előadás: Összefoglalás Gyakorlat: Összefoglalás A félév anyagának áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti Szaknyelv B. I.				Kódja:	GT_ANGNNY7-17
		angolul:	Technical language of Business I.					
Nemzetközi gazdálkodás alapszak								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ						
Kötelező előtanulmány neve		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	0	Heti	6	Gyakorlati jegy	2	angol, francia, német, orosz, olasz, spanyol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Valnerné Török Eszter		beosztása:	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy célja a hallgatók szakmai idegen nyelvi képzésének megalapozása. A kurzus folyamán kiemelt figyelmet kap a nemzetközi gazdálkodás szakmai szókincsének elsajátítása, valamint az üzleti szaknyelvhez szükséges kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakítása.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> A nyelvtanuló ismeri a turisztikai ágazat működésének elveit, a turizmus hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásait; a különböző turisztikai vállalkozások (szálláshelyek, vendéglátóhelyek, szabadidős létesítmények) típusait és tevékenységeinek (például szállás- és vendéglátóhelyek, utazásszervezés és közvetítés, programszervezés, stb.) működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait. Ismeri a turizmushoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog, egészségtudomány, gasztronómia, élelméztudomány).</p> <p><i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a turisztikai vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására; kidolgozott szakmai javaslatok, marketingajánlatok (például programfüzetek, étlapok) készítésére; a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére; a turisztikai és vendéglátó vállalkozások tevékenységének szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.</p> <p><i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Elismeri az életpálya-tervezés fontosságát, törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására, az életen át tartó tanulásra, munkatársaival való együttműködésre. Környezetérzékeny, gyakorlatorientált; a vendégelégedettséget előtérbe helyező minőségi szemléletmódot követ; nyitott a turizmust és vendéglátást, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások, ill. ezek hatásainak megértésére. Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására a turizmus és vendéglátás fejlesztése iránt érdeklődők körében.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdálkodás fogalomkörének idegen nyelven történő megismerése, szókincsének bővítése, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: a gazdaság alapfogalmai, a globalizáció folyamatai, Magyarország gazdasága, a munka világa. . Az üzleti levelezés formái és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések, valamint a félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat alapján (6. és 12. hét), beadandó dolgozatok. Zh-kon a teljesítési szint 60%. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:**Angol**

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie: English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2014 ISBN 9786155 200 281

Német

Ilse Sander, Andreea Farmache, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F.Mautsch, Daniela Schmeiser, Udo Tellmann: DaF im Unternehmen A1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676440-7

Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen A2 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676445-2

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6
Sümeziné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Francia

Anne Gruneberg – Béatrice Tauzin: Comment vont les affaires, Hachette, Paris, 2000.

Orosz

Fodor Zója: Üzleti kapcsolatok. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt, Budapest, 2007.

Dr. Trombitás Endre: Orosz üzleti nyelv, Budapest, 2018.

Ajánlott szakirodalom:**Angol**

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2018. ISBN: 978 615 5200 08 3

Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450

Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2

Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

Német

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Francia

Kripkó Edit: Français des affaires, Holnap Kiadó, Budapest, 2013.

Margittai- Rác: Le français des affaires. Francia üzleti nyelv, Perfekt, Budapes, 2006.

Margittai-Rác: Le français de l'économie, Perfekt, Budapes, 2005.

Csikós András (2006): Francia nyelvű szakmai kommunikáció, Perfekt, Budapest, 2006.

Orosz

Kosaras István: Orosz nyelvtan a középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt, Budapest, 2012.

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, követelmények ismertetése TE* Szakmai bemutatkozás, tanulmányok ismertetése
2.	A gazdaság szereplői, szektorai és alapfogalmai TE: Hallott szöveg értésének fejlesztése; szókincs bővítése
3.	Magyarország gazdasága (főbb export/import termékek) TE: Grafikon elemzések (változások leírása)
4.	A munka világa. Munkaerőpiaci trendek és jellemzők. A szervezetek HR feladatai TE: Olvasáskészség fejlesztése; szókincs bővítése
5.	Munkakörök és feladatok a gazdasági/üzleti világban. Szervezeti magatartás, szervezeti kultúra, a vállalkozások vezetőinek feladatai TE: Szókincs bővítése; kérdésalkotás begyakorlása
6.	1. Zh. TE: Az eddig tanultak ismétlése, összegzése és számonkérése
7.	A globalizáció jellemzői és folyamatai Globalizáció: Interkulturális ismeretek és különbségek a munka és a gazdaság világában TE: szövegértési feladatok gyakorlása
8.	Könyvtárhasználati hét TE:
9.	Munkakeresés és az álláspályázatok fázisai és feladatai. Önéletrajz, kísérőlevél, motivációs levél. TE: Pályázatírás nyelvi és formai eszközeinek elsajátítása
10.	A felvételi eljárás készségfelmérési feladatai (soft skills, nyelvi szintfelmérés) TE: puha készségek megismerése és fejlesztési lehetősége
11.	Állásinterjú TE: Az állásinterjún szükséges nyelvi funkciók begyakorlása (udvarias kérdések, tömör megfogalmazások)
12.	2. Zh TE: a félév második felében tanultak ismétlése és tesztelése
13.	A jó prezentáció jellemzői, vizualizációs technikák alkalmazása, a digitális üzleti kommunikáció TE: prezentációs technikák gyakorlása
14.	Interkulturális kommunikáció. Az adott nyelvterület kommunikációs jellegzetességei TE: Kultúraközi különbségek kezelése és hatékony nyelvi alkalmazkodás

*TE tanulási eredmények

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika II.				Kódja:	GT_ANGN008-17	
	angolul:	Statistics II.						
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Statisztika I., Gazdasági Matematika II.				Kódja:	GT_ANGN015-17/ GT_ANGN010-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a Statisztika I. tárgy ismereteire építve a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Paraméteres statisztikai próbák, variancia-analízis, korrelációk, regresszió-analízis, idősorok analízise.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviummal zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérésé számítógépes teszttel történik. A sikeres kollokviumhoz mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás számtani átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Huzsvai L. – Vincze Sz.: SPSS könyv. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5666-9								
Ajánlott szakirodalom:								

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.

Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.

Heti bontott tematika	
1.	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
3.	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
5.	A t-próba általánosítása. Egy-szemponos variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
7.	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
9.	Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
11.	Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei. Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
13.	Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció. Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.
15.	Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index. Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítás.
17.	A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény. Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.
19.	Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga). Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)
21.	Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió). Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa

	lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.
23.	Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
25.	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
27.	Összefoglalás Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN021-17	
	angolul:	International Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		makroökonómia mikroökonómia				Kódja:	GT_ANGN016-17 GT_ANGN011-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál				beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:					beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. A vizsga írásbeli, „beugró” kérdéseket is tartalmaz. A beugró kérdéseken legalább 50 százalékos eredményt kell ahhoz elérni, hogy a vizsgadolgozat további része elégtelennél jobbra legyen értékelhető. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50,01% - 64% – elégséges								
64,01% - 76% – közepes								
76,01% - 87% – jó								
87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006. ISBN: 963-9561-14-2								
Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.) ISBN: 963-86290-3-7, 978 963								

9561 19 9

Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9639466646

Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest. ISBN: 963-545-404-X

Czeglédi Pál: Nemzetközi előadásvázlatok. Debreceni Egyetem Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Debrecen, 2021. <https://dea.lib.unideb.hu/dea/handle/2437/322147>

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest. ISBN: 963 545 339 6

hét	Heti bontott tematika
28.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
30.	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
32.	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
34.	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
36.	A kereskedelempolitika eszközei, a protekcionizmus mellett és ellen szóló érvek TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel; a kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel,
38.	A protekcionizmus mellett és ellen szóló érvek TE: A protekcionista gazdaságpolitika értékelése
40.	A nemzetközi fizetési mérleg TE: A nemzetközi fizetési mérleg
42.	Devizapiac, árfolyamrezsimek TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak. A rögzített és a lebegő árfolyamrezsimek közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsimek típusok áttekintése
44.	Valutaárfolyam-elméletek: kamatparitás TE: A deviza mint vagyoni eszköz, a kamatparitás mint árfolyamelmélet
46.	Valutaárfolyam-elméletek: vásárlóerő-paritás TE: Az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás mint árfolyamelmélet
48.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya I TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban
50.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya II TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban
52.	Nemzetközi pénzügyi rendszer TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése
54.	Összefoglalás TE: A nyitott gazdaságra vonatkozó főbb megállapítások áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdaságpolitika				Kódja:	GT_ANGN022
		angolul:	Economic policy					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	2	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Baksay Gergely László		beosztása:	igazgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Az MNB munkatársai		beosztása	főosztályvezetők, elemzők	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> számára a gazdaságpolitikai döntések értelmezéséhez szükséges naprakész, 21. századi tudást biztosítsa. Ezzel összhangban a tárgy az elmúlt évtizedben mind a közgazdasági gondolkodásban, mind a gazdaságpolitikában végbement változások részletes és gyakorlatias bemutatását is felöleli. A hallgatók megismerkednek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, a főbb gazdaságpolitikai ágak szerepével a modern pénzügyrendszerben, a modern pénzügyelmélettel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a piaci és kormányzati kudarcokkal, a fiskális és a monetáris politika szerepével és kölcsönhatásukkal. A második rész áttekinti a (számla)penz és a pénzügyrendszer szerepét a modern gazdaságban, tárgyalja a különböző finanszírozási modelleket. A harmadik rész a növekedésemeléssel, a közepes fejlettséggel, kis, nyitott gazdaságokkal és a gazdaságpolitika napjaink demográfiai, technológiai, ökológiai kihívásaira adott válaszaival foglalkozik.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az előadáson való jelenlétet a webex felületre történő belépéssel tudja mindenki igazolni. A Webexen történő jelenlét alkalmanként 0,5%-kal (így az összes alkalommal történő jelenlét esetén maximum 6%-kal) fog beszámítani</p>								

majd a vizsgaeredménybe.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A tárgy kollokviummal zárul, amelyet a Neptunban a vizsgaidőszakra előzetesen meghirdetett vizsgaalkalmak során lehet majd teljesíteni, személyes jelenlét mellett, egy 30 perces e-learning teszt kitöltésével. A teszt az előadások diárainak anyagaiból összeállított igaz-hamis, valamint feleletválasztós kérdéseket fog leginkább tartalmazni. A feleletválasztós kérdések között lehetnek több válasz bejelölését is lehetővé tevő feladatok, ahol a helytelen válasz bejelölése csak az adott feladaton belül részpontlevonással járhat. A kurzus teljesítésének feltétele az extra pontokkal együtt 50% elérése.

Kötelező szakirodalom:

- az előadások során hivatkozott szakirodalmak,
- az MNB növekedési és inflációs jelentéseinek vonatkozó részei,
- az MNB oktatási füzetek
- <https://www.mnb.hu/letoltes/fenntarthatofelzarkozaseuroval-digitalis.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

Az MNB könyvsorozatában megjelent „A magyar út – célzott jegybanki politika”, az „Egyensúly és növekedés”, a „Fenntartható felzárkózás euróval”, a „Versenyképesség és növekedés” kötetek

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	Gazdasági növekedés: okok és következmények, célok és feladatok
	A hallgató megismerkedik az állami szerepvállalás indokaival, piaci és kormányzati kudarcokkal, gazdaságpolitikai beavatkozás változó szakmai megítélésével.
2.	A fiskális politika feladat- és hatásköre
	A hallgató megismerkedik a fiskális politika feladat- és hatáskörével
3.	A monetáris politika szerepe
	A hallgató megismerkedik a monetáris politika szerepével.
4.	A fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásai
	A hallgató megismerkedik a fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásaival.
5.	Mi a pénz? a modern pénzülmélet fejlődése és a pénz digitalizációja
	A hallgató megismerkedik a modern pénzülmélet fejlődésével
6.	Magyarország: az élről a sor végére, majd újból éllovas – a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 éve
	A hallgató megismerkedik a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 évével
7.	Aktuális gazdaságpolitikai kérdések
	A hallgató megismerkedik az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekkel.
8.	Digitalizáció és a pénz jövője
	A hallgató megismerkedik a digitlizációval.
9.	Nyitott gazdaságok gazdaságpolitikája
	A hallgató megismerkedik a nyitott gazdaságok gazdaságpolitikájával.
10.	Valutaunió – az euro esete
	A hallgató megismerkedik a valutaunióval.
11.	Versenyképesség

	A hallgató megismerkedik a versenyképességgel.
12.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban
	A hallgató megismerkedik a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 évével
13.	Ingatlanpiac
	A hallgató megismerkedik az ingatlanpiaccal
14.	A XXI. század gazdaságpolitikai kihívásai
	A hallgató megismerkedik a XXI. század gazdaságpolitikai kihívásaival

TE: Tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Controlling				Kódja:	GT_ANGN040-17	
	angolul:	Controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a controlling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az aláírás megszerzésének feltételei: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket. A kollokviumi jegy (K) megszerzése:</p>								

Ehhez a félév folyamán 2 kötelező gyakorlati feladatmegoldást kell megírni előre megadott időpontban.
Félévi eredmény számítása: 1. feladatmegoldás (25%), 2. feladatmegoldás (25%), szóbeli vizsga (50%)
A vizsgaidőszakban szóbeli vizsga tételsor alapján.

Értékelés:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Pótlás, és javítás:

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 2. hetében (2 időpont közül lehet választani)

Javító feladatmegoldás: teljes féléves anyagból: ebben az esetben mindkét feladatmegoldást újra kell írni, 60 perc (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Heti bontott tematika	
1.	A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A hallgató képes átlátni a controlling szerepét és helyét a vezetői döntéstámogatásban
2.	A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. A hallgató képes átlátni a különböző controlling szervezetek működését
3.	Vállalati controlling rendszerek kialakítása A hallgató képes szerepet vállalni a controlling szervezet kialakításában
4.	A controller és feladata A hallgató képes átlátni a controller feladatait
5.	Felelősségelv érvényesülése a vállalatnál. Felelősségi központok. A hallgató megismeri a felelősségi központokat, szerepüket.
6.	A tervezés szerepe a vállalatok életében A hallgató megismeri a tervezés szerepét
7.	Vállalati tervezés. Stratégiai tervezés A hallgató képes a stratégiai tervezési módszerek alkalmazására
8.	Vállalati tervezés. Operatív tervezés A hallgató képes az operatív tervezési módszerek alkalmazására
9.	A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására
10.	A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására
11.	A controlling informatikai támogatása A hallgató megismeri a controlling informatikai támogatottságát
12.	Funkcionális controlling alrendszerek : költség és eredmény controlling A hallgató képes értelmezni a különböző controlling alrendszereket
13.	Funkcionális controlling alrendszerek : pénzügyi controlling további controlling területek A hallgató képes értelmezni a különböző controlling alrendszereket
14.	Controlling a gyakorlatban A hallgató megismeri egy vállalkozás controlling rendszerét

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti szaknyelv B. II.				Kódja:	GT_ANGNNY04-17
		angolul:	Technical Language of Business II.					
Nemzetközi gazdálkodás alapszak								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	0	Heti	6	Gyakorlati jegy	2	angol, francia, német, orosz, olasz, spanyol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Valnerné Török Eszter		beosztása:	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott szakmai ismeretekkel bővített középfokú szintjét elérjék. A félév során alapvető feladat a hallgatók komplex nyelvi készségeinek fejlesztése.</p> <p>További cél, hogy a hallgató képessé váljon nyelvtudását önállóan továbbfejleszteni, valamint megszerzett készségeit más területekre konvertálni.</p> <p>Ezen a szinten a hallgató már tudatosan tudja használni a nyelvtani szerkezeteket.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató a szakterületekre jellemző szakmai kontextusba kerülve rendelkezik azzal a tudással, hogy az idegenforgalom, vendéglátó- és szállodaipar különféle területein adekvát szóbeli és írásos idegen nyelvet használjon.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a munka világában, szakmai szituációkban jellemző műfajú szövegek helyes értelmezésére és létrehozására, idegen nyelvű szakirodalomban önállóan tájékozódásra, adekvát szókinccsel szakmai környezetben hatékony kommunikációra, szakmai közegben az anyanyelvű és az idegen nyelvű szövegek közvetítésére, valamint az interkulturális ismeretek alkotó alkalmazására az idegen nyelvű kommunikációban és szöveggörnyezetben. Továbbá képes a nyelvtani és lexikai szerkezetek használatára összetett szövegekben is. Lényegre törően tud reagálni hirdetésre, hivatalos és magánlevélre. Érdeklődési körével kapcsolatos témakörökben képes esszét vagy beszámolót írni, amelyben kifejti érvelését, meglehetősen részletes leírást ad valóságos vagy képzelt eseményekről, történésekről.								
<i>Attitűd:</i>								
Törekszik nyelvtudását önállóan továbbfejleszteni, valamint megszerzett készségeit más területekre konvertálni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Lényegre törően tud reagálni hirdetésre, hivatalos és magánlevélre. Szakmájával és érdeklődési körével kapcsolatos témakörökben képes esszét vagy beszámolót írni, amelyben kifejti érvelését, meglehetősen részletes leírást ad valóságos vagy képzelt eseményekről, történésekről.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás fogalmkörének idegen nyelven történő megismerése, szókinccsének bővítése, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő gazdasági témakörök feldolgozásával: az Európai Unió és Magyarország az EU-ban, munkaerőpiaci helyzet, üzleti etika és a vállalatok társadalmi felelősségvállalása, vállalkozási formák. Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.								

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések, valamint a félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat alapján (6. és 12. hét), beadandó dolgozatok. Zh-kon a teljesítési szint 60%. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

Angol

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie: English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2014 ISBN 9786155 200 281

Német

Ilse Sander, Andreea Farmache, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Daniela Schmeiser, Udo Tellmann: DaF im Unternehmen A1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676440-7

Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen A2 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676445-2

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6
SümeGINÉ, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Francia

Anne Gruneberg – Béatrice Tauzin: Comment vont les affaires, Hachette, Paris, 2000.

Orosz

Fodor Zója: Üzleti kapcsolatok. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt, Budapest, 2007.

Dr. Trombitás Endre: Orosz üzleti nyelv, Budapest, 2018.

Ajánlott szakirodalom:

Angol

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2018. ISBN: 978 615 5200 08 3

Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450

Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2

Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

Német

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Francia

Kripkó Edit: Français des affaires, Holnap Kiadó, Budapest, 2013.

Margittai- Rácz: Le français des affaires. Francia üzleti nyelv, Perfekt, Budapest, 2006.

Margittai-Rácz: Le français de l'économie, Perfekt, Budapest, 2005.

Csikós András: Francia nyelvű szakmai kommunikáció, Perfekt, Budapest, 2006.

Orosz

Orosz

Kosaras István: Orosz nyelvtan a középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt, Budapest, 2012.

Heti bontott tematika	
1.	A félév előkészítése, elvárások, követelmények ismertetése
3.	Cégalapítás kérdései TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és érvelési feladatok
5.	Vállalkozási formák Magyarországon és a célnyelvi országokban TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
7.	Üzleti kultúra és etika, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása TE: prezentációs feladatok gyakorlása
9.	A gazdasági integráció lépései TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
11.	Számonkérések, beszámolók
13.	Az Európai Unió gazdasága és intézményei TE: Prezentációs és érvelési feladatok gyakorlása
15.	Könyvtárhasználati hét
16.	Magyarország az Európai Unióban TE: szövegértési és érvelési feladatok gyakorlása, üzleti levél írása
18.	Munkaerőpiaci helyzet Magyarországon és az Európai Unióban TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
20.	Foglalkoztatási trendek, alternatív foglalkoztatási formák TE: üzleti levél írása
22.	Számonkérések, beszámolók
24.	Konferenciák, üzleti utak szervezése TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd gyakorlása
26.	Üzleti rendezvények, kiállítások, vásárok TE: üzleti levél írása, az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv B III.			Kódja:	GT_ANGNNY05-17	
	angolul:	Technical Language of Business III.					
Nemzetközi gazdálkodás alapszak							
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ					
Kötelező előtanulmány neve:		Üzleti szaknyelv B I. és B II.			Kódja:	GT_ANGNNY7-17; GT_ANGNNY04-17	
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	Heti	6	szigorlat	3	angol, francia, német, orosz, olasz, spanyol
Levelező		Féléves	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Valnerné Török Eszter			beosztása:	nyelvtanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>							
<i>Képesség:</i>							
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>							
<i>Attitűd:</i>							
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseirért, következtetéseirért és döntéseirért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
<p>A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: banki és pénzügyi szolgáltatások, a marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás, digitális üzleti kommunikáció, vizualizációs technikák. Az üzleti levelezés formái és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási</p>							

feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések. A félév során két zárthelyi dolgozat, amely a szigorlat írásbeli részét jelenti. Javítási lehetőség a vizsgaidőszak első hetében. A vizsgaidőszakban a szigorlat szóbeli része.

Kötelező szakirodalom

Angol nyelv:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie: English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2014 ISBN 9786155 200 281

Német nyelv:

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Géznáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeziné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom

Angol nyelv:

Iwona Dubicka, Margaret O'Keeffe, David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers: Market Leader Advanced Flexi Course Book 1, PEARSON Education Limited, ISBN 129212606X

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688

Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Német nyelv:

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1
Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika

1.	A félév előkészítése, a szigorlati követelmények ismertetése és felkészülés megszervezése
3.	Prezentációs technikák
	TE: prezentációs feladatok gyakorlása

5.	Vizualizációs technikák, statisztikák leírása és elemzése TE: Grafikon-elemzési feladat szókincse
7.	Bankrendszerek TE: prezentációs feladatok gyakorlása
9.	Banki és más pénzügyi szolgáltatások TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
11.	Számonkérések, beszámolók
13.	Befektetési formák magánszemélyek és vállalkozások számára TE: Érvelési feladatok gyakorlása
15.	Könyvtárhasználati hét
16.	A vállalatfinanszírozás alapjai TE: üzleti levél írása
18.	Marketing: Piac, kereslet, kínálat, piackutatás TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok
20.	A marketing eszközei és a 4P TE: üzleti levél írása
22.	Számonkérések, beszámolók
24.	Marketingkommunikáció TE: A témához kapcsolódó üzleti levél írása
26.	Reklámeszközök, reklámhordozók és a reklám nyelve TE: reklámlevél írása, az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv A I.				Kódja:	GT_ANGNNY01-17	
	angolul:	Technical Language of Business I.						
Nemzetközi gazdálkodás alapszak								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ						
Kötelező előtanulmány neve:		B2 szintű nyelvtudás				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	2	angol, német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Valnerné Török Eszter			beosztása:	nyelvtanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok megszervezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: a gazdaság alapfogalmai, a globalizáció folyamatai, Magyarország gazdasága, a munka világa, vállalkozói környezet. Az üzleti levelezés formái és tartalmi</p>								

követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések, valamint a félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat alapján (6. és 12. hét), beadandó dolgozatok. Zh-kon a teljesítési szint 60%. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom

Angol nyelv:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie: English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2014 ISBN 9786155 200 281

Német nyelv:

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom

Angol nyelv:

Iwona Dubicka, Margaret O'Keeffe, David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers: Market Leader Advanced Flexi Course Book 1, PEARSON Education Limited, ISBN 129212606X

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688

Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Német nyelv:

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1
Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika

4.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, követelmények ismertetése TE* Szakmai bemutatkozás, tanulmányok ismertetése
5.	A gazdaság szereplői, szektorai és alapfogalmai. A globális gazdaság régiói, a globalizáció

	<p>folyamatai és hatása</p> <p>TE: Hallott szöveg értésének fejlesztése; szókincs bővítése</p>
6.	<p>Magyarország gazdasága (főbb export/import termékek)</p> <p>TE: Grafikon elemzések (változások leírása)</p>
4.	<p>A munka világa. Munkaerőpiaci trendek és jellemzők. A szervezetek HR feladatai</p> <p>TE: Olvasáskészség fejlesztése; szókincs bővítése</p>
5.	<p>Munkakörök és feladatok a gazdasági/üzleti világban. Szervezeti magatartás, szervezeti kultúra, a vállalkozások vezetőinek feladatai</p> <p>TE: Szókincs bővítése; kérdésalkotás begyakorlása</p>
6.	<p>1. Zh.</p> <p>TE: Az eddig tanultak ismétlése, összegzése és számonkérése</p>
7.	<p>Globalizáció: Interkulturális ismeretek és különbségek a munka és a gazdaság világában</p> <p>TE: szövegértési feladatok gyakorlása</p>
8.	<p>Könyvtárhasználati hét</p> <p>TE:</p>
9.	<p>Munkakeresés és az álláspályázatok fázisai és feladatai. Önéletrajz, kísérőlevél, motivációs levél.</p> <p>TE: Pályázatírás nyelvi és formai eszközeinek elsajátítása</p>
10.	<p>A felvételi eljárás készségfelmérési feladatai (soft skills, nyelvi szintfelmérés)</p> <p>TE: puha készségek megismerése és fejlesztési lehetősége</p>
11.	<p>Állásinterjú</p> <p>TE: Az állásinterjún szükséges nyelvi funkciók begyakorlása (udvarias kérdések, tömör megfogalmazások)</p>
12.	<p>2. Zh</p> <p>TE: a félév második felében tanultak ismétlése és tesztelése</p>
13.	<p>A jó prezentáció jellemzői, vizualizációs technikák alkalmazása, a digitális üzleti kommunikáció</p> <p>TE: prezentációs technikák gyakorlása</p>
14.	<p>Interkulturális kommunikáció. Az adott nyelvterület kommunikációs jellegzetességei</p> <p>TE: Kultúraközi különbségek kezelése és hatékony nyelvi alkalmazkodás</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv A II.				Kódja:	GT_ANGNNY02-17	
	angolul:	Technical Language of Business II.						
Nemzetközi gazdálkodás alapszak								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ						
Kötelező előtanulmány neve:		Üzleti szaknyelv A I.				Kódja:	GT_ANGNNY01-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti		Heti	4	szigorlat	3	angol, német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Valnerné Török Eszter			beosztása:	nyelvtanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok megszervezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: az Európai Unió gazdasága, cégalapítás szempontjai, vállalkozói környezet, vállalkozások jogi formája, cégegyesülések, üzleti etika és a vállalatok társadalmi felelősségvállalása, banki és pénzügyi szolgáltatások, a marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás.</p>								

Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések. A félév során két zárthelyi dolgozat, amely a szigorlat írásbeli részét jelenti. Javítási lehetőség a vizsgaidőszak első hetében. A vizsgaidőszakban a szigorlat szóbeli része.

Kötelező szakirodalom

Angol nyelv:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie: English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2014 ISBN 9786155 200 281

Német nyelv:

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeziné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom

Angol nyelv:

Iwona Dubicka, Margaret O'Keeffe, David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers: Market Leader Advanced Flexi Course Book 1, PEARSON Education Limited, ISBN 129212606X

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688

Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Német nyelv:

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1
Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika

1.	A félév előkészítése, a szigorlati követelmények ismertetése és felkészülés megszervezése
----	---

3.	Cégalapítás kérdései TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és érvelési feladatok
5.	Vállalkozási formák Magyarországon és a célnyelvi országokban TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
7.	Üzleti kultúra és etika, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása TE: prezentációs feladatok gyakorlása
9.	Az Európai Unió gazdasága, a gazdasági integráció lépései TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok
11.	Számonkérések, beszámolók
13.	Az Európai Unió intézményei, Magyarország az EU-ban TE: Prezentációs és érvelési feladatok gyakorlása
15.	Könyvtárhasználati hét
16.	Banki és más pénzügyi szolgáltatások TE: üzleti levél írása
18.	Befektetési formák, a vállalatfinanszírozás alapjai TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok
20.	Marketing: Piac, kereslet, kínálat, piackutatás TE: üzleti levél írása
22.	Számonkérések, beszámolók
24.	Marketingkommunikáció TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd gyakorlása
26.	Üzleti rendezvények, kiállítások, vásárok, konferenciák, üzleti utak szervezése TE: üzleti levél írása, az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdaságtörténet				Kódja:	GT_ANGN035-17
		angolul:	Economic History					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Lévai Csaba		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a modern világgazdasági rendszer születésének, formálódásának és fejlődésének történetét a középkor végétől a 20. század végéig..								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató legyen képes az utóbbi fél évezred gazdaságtörténetét összekapcsolni napjaink gazdasági folyamataival. Legyen képes annak értékelésére, hogy a múltbeli fejlődési tendenciák hogyan hatottak a mai világgazdaság kialakulására.								
<i>Attitűd:</i>								
A hallgató legyen fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekedjen tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Legyen befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A hallgató az elemzésekről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
<p>A kurzus nem tűzi ki célként a világgazdaság egésze történetének áttekintését a kezdetektől napjainkig. A hangsúlyt az európai gazdaság fejlődésére, illetve annak a világgazdaság többi részéhez fűződő kapcsolataira helyezi. Időben a nagy földrajzi felfedezéseknél veszi fel a fonalat, amikor az európai gazdaság expanziójának eredményeként kialakult a modern világgazdasági rendszer. A téma jobb megértése érdekében visszatekint a középkori európai gazdaság történetére, illetve bevezetést nyújt néhány olyan elméleti rendszerbe, amelyet a világgazdaság hosszabb távú fejlődésével kapcsolatban fogalmaztak meg. Az ezt követő anyag két nagyobb egységre bontható. Először a kora újkori és a 19. századi európai gazdasági fejlődést mutatja be egyrészt regionális tagolásban, másrészt pedig a világgazdaság egészében betöltött szerepe szempontjából. E rész, illetve a második rész között az első világháború és annak gazdasági hatásai jelentik a vízválasztót. A második részben a két világháború közötti európai gazdaság történetének áttekintésére kerül sor, hasonló megfontolások alapján, ahogyan az első résszel kapcsolatban is történt. A kora újkori, 19. és 20. századi gazdaságtörténet szerves részeként az adott korszakokban meghatározónak nevezhető közgazdasági-eszmetörténeti iskolákat és irányzatokat is bemutatja, s szembesíti azokat a ténylegesen megvalósuló gazdaságpolitikai megoldásokkal. A kurzus a vizsgált korszak európai gazdaságtörténetét világgazdasági összefüggésrendszerben tárgyalja, s ennek során külön hangsúlyt helyez az Amerikai Egyesült Államok gazdaságtörténete bemutatására.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Előadás, prezentáció
Értékelés
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül három, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)
Kötelező szakirodalom:
<ul style="list-style-type: none"> • Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994. • Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995. • Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I. 1918-1945. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 1998.
Ajánlott szakirodalom:
<ul style="list-style-type: none"> • Berend T. Iván – Ránki György: Európa gazdasága a 19. században, 1780-1914. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp. 1987. • Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. • Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003

1.	Elméleti bevezetés: néhány történeti megközelítésű elmélet a világgazdasági rendszer létrejöttére és hosszabb távú fejlődésére vonatkozóan (I. Wallerstein, Ny. D. Kondratyev, W. W. Rostow, S. Kuznets, A. Gerschenkron)
	TE* A félév anyagának fogalmi-elméleti megalapozása
3.	A középkori Európa gazdasági kapcsolatai a világ más részeivel. A nagy földrajzi felfedezések és következményei, a gyarmatosítás kezdetei: a modern világgazdasági rendszer kialakulása a kora újkorban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
5.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a kora újkorban: a merkantilizmus és a fiziokratizmus
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
7.	Ipari forradalom vagy iparosítás: a modern gazdasági fejlődés kibontakozásának néhány elméleti kérdése. Miért az Egyesült Királyságban kezdődött az iparosítás folyamata?
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
9.	A kontinentális Nyugat-Európa gazdasági fejlődése a 19. században
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
11.	A gazdasági elmaradottság történeti távlatból: Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasági fejlődése a 19. században
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
13.	Gyarmatból az élre: az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése a 19. században
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
15.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a 19. században: a klasszikus brit politikai gazdaságtan, illetve tovább fejlesztői és bírálói
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
17.	Az első világháború és azt lezáró békeszerződések hatása a világgazdaságra
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
19.	Válság és rekonstrukció az első világháború után; a nagy gazdasági világválság és a kilábalási kísérletek az 1930-as évek második felében

	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
21.	Az Egyesült Királyság és a kontinentális Nyugat-Európa gazdasága a két világháború közötti időszakban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
23.	Kelet-Közép-Európa és Szovjet-Oroszország gazdasága a két világháború közötti időszakban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
25.	Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága a két világháború közötti időszakban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
27.	A keynes-i forradalom a közgazdasági elméletben
	TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása

*TE: tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_ANGN006-17	
	angolul:	Organizational Behaviour						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Ujhelyi Mária		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival.</p> <p>El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.</p> <p>Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.</p> <p>Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.</p> <p>Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.</p> <p>A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztenderd szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, értékek, érzelmek, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek,</p>								

hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): *Essentials of Organizational Behavior*, Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): *Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből*. A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az **EFOP-3.5.1-16-2017-00007** számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

Heti bontott tematika

1. hét	Előadás: A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát.
2. hét	Előadás: Egyéni különbségek a szervezetben. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri, érti az egyéni különbségek dimenzióit és összefüggéseit a szervezetben, részletesebben a képesség és készség vonatkozásában.
3. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: attitűd, érzelmek, értékek. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri az értékek, érzelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre.
4. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: személyiség, észlelés, döntés. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri a személyiséggel, az észleléssel, a döntéshozatallal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében.
5. hét	Előadás: A motiváció alapjai. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.
6. hét	Előadás: Csoportok a szervezetben. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait.

7. hét	<p>Előadás: Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat?</p> <p>TE: Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására.</p>
8. hét	<p>Előadás: A személyes vezetés alapjai. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat?</p> <p>TE: Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetésstudomány újabb irányzatait.</p>
9. hét	<p>Előadás: Hatalom és szervezeti politika. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása.</p> <p>TE: Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére.</p>
10. hét	<p>Előadás: Konfliktusok egyéni szinten. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása.</p> <p>TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit.</p>
11. hét	<p>Előadás: Konfliktusok szervezeti szinten. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret.</p> <p>TE: Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére.</p>
12. hét	<p>Előadás: A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret.</p> <p>TE: Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit.</p>
13. hét	<p>Előadás: Szervezeti kultúra. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése.</p> <p>TE: Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását.</p>
14. hét	<p>Előadás: Szervezeti változások menedzselése. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése.</p> <p>TE: Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Politológia				Kódja:	GT_ANGN037-17
		angolul:	Political Science					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	előadás	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tókécs Tibor		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja a hallgatók megismertetése a politikatudománnyal. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a politika folyamatainak ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a politikai folyamatok hátterére. Mai világunkban elengedhetetlen, hogy a politikai döntéseket értő szemmel figyeljék a hallgatók és a világpolitikát alakító leglényegesebb intézmények, szervezetek működését, hatásmechanizmusait megismerjék. E tárgy célja e tudás közvetítése a politikai élet szereplőinek és magatartásuk meghatározó tényezőinek bemutatásával, valamint a politikai szervezetek döntéshozatali rendszereinek ismertetésével.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei: A politika tudománya, Politikai alapfogalmak, Elméletek a politikatudományban, Törésvonal-elméletek, Politikai ideológiák, Politikai rendszerek, Diktatúrák és demokráciák, Pártok és pártrendszerek</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, megbeszélés, kérdés, vita, szemléltetés.</p>								
Értékelés								

A vizsga írásban történik. Az A, B, C vizsgák is írásbeliek A vizsgadolgozat alapvető elméleti kérdéseket tartalmaz, az ezekre adható pontok legalább 50%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához (ez alatti eredmény esetén tehát a többi kérdésre adott választól függetlenül elégtelen a dolgozat). Érdemjegyek: 0-49% elégtelen, 50-59% elégséges, 60-69 % közepes, 70-84% jó, 85-100 jeles. (Az elért %-os eredmények esetén felső egészrészt veszünk.)

Kötelező szakirodalom:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, 2003
Az órákon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

Bayer József – A politikatudomány alapjai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2000
Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008
Fisichella, Domenico: A politikatudomány alapvonalai. Budapest, Osiris Kiadó, 2001
Gyurgyák János – Mi a politika? , Osiris Kiadó, Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
1.	A politika tudománya TE*A hallgató megismerkedik a tudományterület fontosságával
3.	Politikai alapfogalmak A hallgató betekintést nyer az alapfogalmakba
5.	Elméletek a politikatudományban A hallgató megismeri a meghatározó elméleteket
7.	Törésvonal-elméletek A hallgató megismeri a társadalmi törésvonalakat
9.	Politikai ideológiák A hallgató megismeri a politikai ideológiákat
11.	Politikai rendszerek A hallgató betekintést nyer a politikai rendszerekbe
13.	Diktatúrák és demokráciák A hallgató megismeri a különböző diktatúrákat és demokráciákat
15.	Pártok és pártrendszerek A hallgató megismeri a legfontosabb pártokat és pártrendszereket
17.	Választási rendszerek A hallgató betekintést nyer a választási rendszerek működésébe
19.	A szavazói magatartás A hallgató megismeri az szavazói magatartás kutatásába
21.	Intézményes érdekegyeztetés, A hallgató betekintést nyer az érdekegyeztetés folyamatába
23.	A politika tartalma es témái A hallgató megismeri a legfontosabb politikai tartalmakat
25.	Közpolitika és a kormányzati döntéshozatal A hallgató betekintést nyer a közpolitikába
27.	Média és politikai napirend A hallgató megismeri a sajtó és a politikai napirend összefüggéseit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági közjog				Kódja:	GT_ANGN017-17
		angolul:	Business Public Law					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	V	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhetnek a hallgatók.</p> <p><i>Képesség:</i> Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények). Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető.</p>								

2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi –Törő (2015): *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Debrecen, Kapitális Kft.

Heti bontott tematika	
1. hét	<p>A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a közjogi jogviszony sajátosságai, költségvetés szabályozás. Az államháztartás alrendszerei: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai.</p> <p>TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő költségvetés sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének – azaz a bevételi forrásaik és kiadási költségük – alapvető jellemzőit.</p>
2. hét	<p>Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: Az adóügyi jogviszony fogalma, adóalany és adóhatóság, határhelyi és illetékességi szabályok. Az adók csoportosítása. Az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek.</p> <p>TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.</p>
3. hét	<p>A személyi jövedelemadó I.: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, általában megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házaspár kedvezménye.</p> <p>TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső bevételek jövedelem megállapítási szabályait.</p>
4. hét	<p>Szja II. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: östermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályai.</p> <p>TE: Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait.</p>
5. hét	<p>Szja III. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása.</p> <p>TE: Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.</p>
6. hét	<p>Szja IV. Külön adózó jövedelmek az szja-ban: tőkejövedelmek, vagyónátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk.</p> <p>TE: Részletes ismeretekkel bír a külön adózó egyes jövedelmek formáiról és adózásukról.</p>
7. hét	<p>1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az államháztartás szerkezeti rendje, az adójogi alapfogalmak értelmezése, illetve az szja szabályai állnak.</p> <p>TE: Ismeri az adóügyi jogviszony alanyi körét, tartalmi sajátosságait, az adókötelezettség elemeit és a személyi jövedelemadó szabályait.</p>
8. hét	

	<p>TAO alanyok köre, adóalap meghatározása: A belföldi és külföldi illetőségű TAO alanyok köre. Az adóalapot csökkentő és növelő tételek kategóriái. Az adókedvezmények szabályai.</p> <p>TE: Ismeri a társasági adó alapvető szabályait.</p>
9. hét	<p>TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése gyakorlati példákon keresztül.</p> <p>TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat.</p>
10. hét	<p>Az általános forgalmi adó általános szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása.</p> <p>TE: Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait.</p>
11. hét	<p>Az általános forgalmi adó: különös adózási módok. Az adómentesség formái és szabályai az áfában. A fordított adózás jelentősége. Különös adózási módok esetei és szabályai.</p> <p>TE: Ismeretekkel bír az egyes gazdasági eseményekhez kapcsolódó áfa szabályok tekintetében.</p>
12. hét	<p>Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai.</p> <p>TE: Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit.</p>
13. hét	<p>Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerhes), valamint eljárási illetékek (bírói és közigazgatási) fajtái.</p> <p>TE: Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.</p>
14. hét	<p>2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a TAO, az áfa, a helyi adók és az illetékjog főbb szabályai.</p> <p>TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes adónemek kategorizálása és főbb szabályai tekintetében, tudja a csoportosítási szempontokat és adott szituációban fel tudja vázolni a választható alternatívákat.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Világgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN014-17
		angolul:	The World Economy					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a világgazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgazdasági cselekvés világgazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgazdaság működésének legfontosabb kereteit								
<i>Képesség:</i>								
Követi és értelmezi a világgazdasági folyamatokat								
<i>Attitűd:</i>								
Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások a legfontosabb aktuális világgazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)								
Kötelező szakirodalom:								
Bost, F. – Carroué, L. – Colin, S. – Laporte, A. – Pihet, Ch. – Sanmartin, O. – Teurtrie, D. (2021): Világgazdasági körkép, Pallas Athéné, ISBN: 9789635730094								

Ajánlott szakirodalom:

Rubenstein, James (2019): The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography, Global Edition, Pearson, ISBN-13: 978-1292162096

Warf, Barney (2021): Human Geography – A Serious Introduction, 3rd Edition, Cognella, ISBN: 978-1-5165-2902-5

Stutz, Frederick P.—Warf, Barney (2014): The World Economy, Pearson New International Edition (6th). ISBN 13: 978-1-292-02119-5

Heti bontott tematika

1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre
	TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
3.	A kapitalizmus történelmi fejlődése I.
	TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
5.	A kapitalizmus történelmi fejlődése II.
	TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
7.	Népesedés, népesség
	TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
9.	Erőforrások és környezet
	TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
11.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban
	TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
13.	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban
	TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
15.	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban
	TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
17.	Városok és városiasodás
	TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentifikáció, megavárosok
19.	Közlekedés és kommunikáció
	TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
21.	A fogyasztás a világgazdaságban
	TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
23.	Nemzetközi kereskedelem és beruházás
	TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
25.	A nemzetközi kereskedelem szervezete
	TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
27.	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban
	TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi üzleti ismeretek				Kódja:	GT_ANGN013-17	
	angolul:	International business						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikrokörnyezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. <p>Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. <p>Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait... 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti</p>								

környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások és a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Blahó András, Czako Erzsébet, Poór József (szerkesztők): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019, kijelölt részek, ISBN 9789630595360

Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

A Külgazdaság c. folyóirat számai

S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2020): International Business: The New Realities, Global ed., 5th edition, Pearson

Heti bontott tematika

1.	Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulskonceptióinak felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?
3.	A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.
5.	A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra
7.	Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.
9.	A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?
11.	A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgockázati típusok azonosítása. Az országgockázat menedzsmentje
13.	Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A

	vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
15.	Feltörekvő piacok. TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
17.	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célszágok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
19.	Export és globális outsourcing TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiái és az értéklánc menedzsment
21.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
23.	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
25.	A globális cégek marketingmenedzsmentje TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
27.	A globális cégek humán erőforrás-menedzsmentje A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredményekf

A tantárgy neve:		magyarul:		EU ismeretek		Kódja:	GT_ANGN020-17	
		angolul:		EU Studies				
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történésekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.</p> <p><i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a</p>								

felkészüléshez. A gyakorlati foglalkozásokon az előadások témái a hallgatók aktív részvételével földolgozásra kerülnek.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. A gyakorlat jegy beszámításra kerül a vizsgajegybe. A félév végi jegy a kollokvium, és a gyakorlaton megszerzett érdemjegy átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%

Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
3.	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
5.	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
7.	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
9.	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
11.	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
13.	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
15.	Az Európai Unió Regionális Politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját

	és annak folyamatait
17.	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
19.	A közös kül- és biztonságpolitika TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
21.	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
23.	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013 TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
25.	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT). TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
27.	Az Európai Unió és Magyarország TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi etikett, protokoll				Kódja:	GT_ANGN038-17
		angolul:	Protocol					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tóth Eszter		beosztása:	tanársegéd	
A kurzus célja,								
<p>hogy a hallgatók számára a megfelelő magatartást választó és biztosító olyan etikett és protokoll alapismeretek nyújtása, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
<i>Képesség:</i>								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzéseit, javaslatait, döntései során.								
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.								
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
<i>Attitűd:</i>								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése, bevezető előadás; A protokoll kialakulása, története; Köszönés, bemutatás, bemutatkozás; Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype,								

email, stb.); Társalgás, társaságban való viselkedés esetei; Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya); Virág, ajándék, borraivaló; Az öltözködés szabályai; Vendéglátás és étkezés protokollja, ültetés; Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja; Az EU protokollja, Európaiság; Összefoglalás,

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus szeminárium keretében kerül ismertetésre, ahol lehetőség van esettanulmányok feldolgozására, a témához kapcsolódó videók nézésére valamint önkéntes alapon hallgatói kiselőadások tartására.

Értékelés

A kurzus gyakorlat keretében kerül ismertetésre. A kurzus teljesítésének követelménye a gyakorlat látogatása és a kiadott irodalom elsajátítása. A számonkérés módja egy szabadon választott témából kiselőadás tartása (40%) valamint a félévközi feladatok teljesítése. Az értékelés a következő sávokkal dolgozik: 0-55% elégtelen (1), 55-65% elégséges (2), 65-75% közepes (3), 75-85% jó (4), 85-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Dr. Sille István: Illem etikett, protokoll, Akadémiai Kiadó, 2015. ISBN:9789630592444

Kepes Ágnes - Dr. Sille István: Gyakorlati protokoll - hoszteszeknek, rendezvényszervezőknek, Akadémiai Kiadó, 2015, ISBN:9789630596510

Ajánlott szakirodalom:

Robinson, David: Az üzleti élet illemtana, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 2000

Görög Ibolya: A nyilvánosság kelepcei, Athenaeum, 2011

Görög Ibolya: Protokoll az életem, Athenaeum, 2001.

Görög Ibolya: Tanácsoskönyv – új kalamajkák, Athenaeum, 2012

Horváth Ágnes – Németh Andrea (szerk.): Nyakkendőtől borraivalóig, Turizmus Kft, 2012

Lőcsei Judit: Etikett és a Protokoll alapjai, Szókratész Külgazdasági Akadémia Oktatási és Tanácsadó Kft, Budapest 2001

Ottlik Károly: Viselkedéskultúra a mindennapok gyakorlatában, Protokoll '96 Könyvkiadó, 2003.

Protokoll egyetemi jegyzet (Magyar protokoll-osok klubja, országos Egyesület) 2002.

Heti bontott tematika

1.	Bevezető előadás TE:A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése.
3.	A protokoll kialakulása, története TE:A protokoll főbb alapfogalmai, változása a kezdetektől napjainkig.
5.	Köszönés, bemutatás, bemutatkozás - Hallgatói kiselőadások TE:Az alapvető szabályok ismertetése a protokollban, szerepjátekokon keresztül.
7.	Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.) - Hallgatói kiselőadások TE: A kapcsolatfelvétel különböző formáinak ismertetése, szóbeli és írásbeli kommunikációs elvárások.
9.	Társalgás, társaságban való viselkedés esetei - Hallgatói kiselőadások TE:Az emberek közötti, különböző szituációs eseteknek való megfelelés.
11.	Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya) - Hallgatói kiselőadások TE:Az üzleti életben való boldogulás protokolláris szabályai.
13.	Virág, ajándék, borraivaló - Hallgatói kiselőadások TE:Üzleti ajándékok és vendégfogadás szabályai itthon és nemzetközi terleteken.
15.	Rangsorolás és ültetés szabályai. - Hallgatói kiselőadások TE:A különböző protokolláris rangsorok valamint az ültetés nemzetközi szabályai.
17.	Az öltözködés szabályai - Hallgatói kiselőadások TE:A hivatalos öltözék áttekintése különböző alkalmakra.
19.	Vendéglátás és étkezés protokollja (étel, ital, borfogyasztás, terítés, ültetés, stb.) - Hallgatói kiselőadások TE:Álló és ültetett vendéglátási alkalmak, menüsorok, ételpárosítás
21.	Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja - Hallgatói kiselőadások

	TE:Különböző vallások, kultúrák eltérő etikett szabályai.
23.	Az EU protokollja, Európaiság. - Hallgatói kiselőadások
	TE:A közös európai szemlélet, és az Európai Unió protokollja (rangsorok az országok és zászlók között)
25.	Hallgatói kiselőadások
27.	Összefoglalás

*Tanulási eredmények: A kurzus végére a hallgatók elsajátíthatják azokat az etikett és protokoll alapismereteket, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.

A tantárgy neve:		magyarul:	Szabályozásgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN032-17
		angolul:	Economics of Regulation					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Futó Judit Edit		beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a piacsabályozás okait, legfőbb elméleteit, a szabályozott piacok tulajdonságait és a piaci liberalizáció közgazdasági előnyeit és hátrányait.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterület képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus először áttekinti a szabályozás közgazdasági elméleti háttérét és a szabályozás történeti háttérét. Ezután az EU-s és magyar versenypolitika főbb jellemzőit veszi át, úgy mint a történetét, a céljait, a versenyjogi ismereteket (jogforrások, területi hatály, nemzeti és közösségi versenyjog viszonya, stb). Részletesen elemzi a leggyakoribb szabályozási eszközöket: megtérülési ráta, ársapka, koncesszió, stb. Mindezek mellett a monopólium jóléti hatásait és a szabályozásának lehetőségeit is tárgyalja, végül kitér a hálózati iparágak szabályozási kérdéseire.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás diák használatával</p> <p>Kiscsoportos iparági elemzés készítése és prezentálása</p>								

Értékelés

A vizsga írásbeli.

Lehetőség van csoportmunka keretében prezentáció készítésére. Az iparág bemutatásáért max 10%-i pluszpont adható abban az esetben, ha a hallgató vizsgaeredménye legalább 45%-os.

Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollektívum jegyet az alábbiak szerint:

0 - 49% – elégtelen

50% - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Motta, Massimo: Versenypolitika. Elmélet és gyakorlat. Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ, ISBN: 978-963-200-100-5

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2007. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2008. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 11-138. o., 231-251. o., 303-323.o.

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2008. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2009. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 1-97. o., 247-327. o.

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. ISBN: 978-9635453412

Stigler, G. J.: A közgazdászok hagyományos elmélete az állam gazdasági feladatairól. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 313-324. o.

Stigler, G. J.: Állami szabályozás – A célok és eszközök összekeverése. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 353-365. o.

Stigler, G. J.: Az állami szabályozás elmélete. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 325-352. o.

Török, Á. (1997): A versenypolitika és a piacok átalakulása a magyar gazdasági átmenetben. Közgazdasági Szemle XLIV. 5:426-439.

Hét	Heti bontott tematika
1.	Követelmények ismertetése A szükséges mikroökonómiai elemzési eszközök áttekintése TE: Hatékonyság és jólét elemzése, optimalizálás.
2.	Piaci kudarcok I. TE: Közjavak, externáliák, monopólium, információs aszimmetria
3.	Piaci kudarcok II. TE: Közjavak, externáliák, monopólium, információs aszimmetria
4.	A szabályozás oka, célja, tartalma TE: Szabályozás különböző megjelenési formái, és kormányzati kudarcok
5.	Az állami szabályozás elméletei TE: Közérdek elmélet, Közösségi választások elméletének megközelítése, foglyul ejtés elmélete
6.	Természetes monopólium TE: Méret- és választékgazdaságosság, egytermékes és többtermékes természetes monopóliumok, megtámadható piacok elmélete
7.	A potenciális versenyzői piac szabályozása TE: Megtérülési ráta szabályozás, Averch-Johnson hatás, ársapka szabályozás, koncessziók
8.	Versenypolitika története, célja, versenyjog TE: Versenyjogi történet USA-ban és Európában, versenyjog alapok, jogforrások
9.	A piaci erő és a jólét A piac meghatározása

	TE: Piaci erő definiálása, hatékonyságveszteségek különböző formái (allokációs, termelési, dinamikus)
10.	Hálózatos szolgáltatások piaca és szabályozása TE: Hálózati externáliák, lock-in, szabványok, szabályozói dilemmák
11.	Iparági elemzések TE: Villamosenergia szektor szabályozása
12.	Iparági elemzések TE: Földgáz szektor szabályozása
13.	Iparági elemzések TE: Magyar vasúti szektor szabályozása
14.	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Globális Vállalati Stratégiák				Kódja:	GT_ANGN024-17	
	angolul:	Global Corporate Strategies						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatókat								
megismertesse a globális vállalati stratégiák elméletével és gyakorlatával. A félév során megismerik a hallgatók a nemzetközi menedzsment alapvető kérdésköreit a nemzetközi környezet átalakulásának legfontosabb folyamataitól kezdve a lényegi vállalati funkciók áttekintéséig.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
<i>Képesség:</i>								
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, alapfogalmak; nemzetköziesedés – globalizáció folyamata; nemzeti és szervezeti kultúra nemzetközi környezetben; kommunikáció nemzetközi környezetben; nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje; szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben; kis és középvállalatok nemzetközi környezetben								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, a kiadott esettanulmányokat együtt dolgozzák fel, azokról prezentációkat készítenek, melyeket az órákon előadnak, megvitatnak, értékelnek. A prezentációkat a prezentáció bemutatása előtt 1 héttel feltöltik a kurzus e-learning felületére.

Értékelés

Aláírás feltétele az aktív órai részvétel (a szemináriumi órákról max. 3 hiányzás elfogadott).

A hallgatók csoportokban dolgoznak, 1-1 magyar és angol nyelvű esettanulmányt dolgoznak fel és prezentálnak a szemináriumi órák egyikén (előre egyeztetett időpontban), melyre pontot kapnak. A prezentációkat a prezentáció bemutatása előtt 1 héttel feltöltik a kurzus e-learning felületére.

A hallgatók az utolsó 2 szemináriumi órán zárthelyi, illetve pót zárthelyi dolgozatot írnak.

A végső érdemjegy a zárthelyi dolgozat és a 2 csoportmunka eredményéből kerül kiszámításra.

Kötelező szakirodalom:

Blahó András – Czákó Erzsébet – Poór József (2021): Nemzetközi menedzsment. Második bővített kiadás. (I/1,4,5 és II/9,10,18 fejezetek) Akadémiai kiadó ISBN 9789634546535

Ajánlott szakirodalom:

Poór József (2013): Nemzetköziesedés és globalizáció az emberi erőforrás menedzsmentben, Complex Kiadó ISBN 978-963-295-287-1

D. Morschett – H. Schramm-Klein – J. Zentes (2015): Strategic International Management. Text and Cases. 3rd edition. Springer Gabler: Wiesbaden ISBN 978-3-658-07884-3

Heti bontott tematika (előadás)

Hét	Témakörök
2.	Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata TE: A hallgató megismeri a nemzetköziesedés – globalizáció fogalmait, folyamatát, előnyeit, hátrányait
4.	Nemzeti és szervezeti kultúra nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kultúra fontosságát a szervezeti folyamatokban; a kultúra fogalmát, szintjeit és értelmezési dimenzióit; a vállalati/szervezeti és a nemzeti kultúra viszonyrendszerét
6.	Kommunikáció nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközi vállalatok kommunikációját, annak menedzsmentjét, nyelvpolitikáját, valamint a kultúraközi kommunikáció menedzselését a nemzetközi vállalaton belül
8.	Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje TE: A hallgató megismeri a stratégiai tervezés lényegét a nemzetközi vállalatoknál; a stratégiai menedzsment folyamatát és annak elemzési módszereit
10.	Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközivé válást és a jellegzetes szervezeti megoldásokat; az eltérő koordinációs eszközöket és irányítási modelleket; és új típusú szervezeti formákat
12.	Kis- és középvállalatok nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kkv szektor alapvető jellemzőit; a kisvállalatok nemzetköziesedésére ható tényezőket; a hazai kisvállalatok nemzetköziesedését
14.	Összefoglalás TE: A félév során megszerzett elméleti ismeretek összegzése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_ANGN025-17
		angolul:	Human resource management					
Felelős oktatási egység:		VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dajnoki Krisztina			beosztása:	intézetigazgató, egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; Humán controlling alapjai.; HR trendek, új funkciók</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félévközi munka gyakorlati aláírással zárul, melynek megszerzése a vizsgára jelentkezés feltétele. Az aláírás megszerzés követelményei:

- o gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 2 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás),
- o gyakorlati teszt dolgozatok megfelelt minősítéssel (60%) történő teljesítése,
- o a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- o a gyakorlati eredmények alapján megajánljuk a közepes (70-79%), a jó (80-89%) és jeles (90% felett) érdemjegyet,

Értékelés

A gyakorlati aláírás megszerzése után a hallgató – amennyiben megajánlott jegyet nem szerzett, vagy nem fogadta el – írásbeli vizsgára bocsátható, melynek eredménye adja a jegyet.

Kötelező szakirodalom:

- Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.
- Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.
- Poór J. –Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.
- + előadás anyaga

Ajánlott szakirodalom:

- Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100
- Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését.
4.	Előadás: Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés) Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben TE: A hallgató megismeri a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait.
7.	Előadás: Humán stratégia, Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma TE: A hallgató megismeri a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait.
10.	Előadás: Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
13.	Előadás: Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél TE: A hallgató megismeri a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit
16.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat
19.	Előadás: Ösztönzés gyakorlata a szervezetben Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben TE: A hallgató megismeri az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait

22.	Előadás: Az emberi erőforrások fejlesztése
	Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás fejlesztés jelentőségével, modelljével, fejlesztési módszereivel
25.	Előadás: Karriermenedzsment alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát
28.	Előadás: Teljesítményértékelés alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket
31.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével
34.	Előadás: Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismeri a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival
37.	Előadás: Humán controlling alapjai
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal
40.	Előadás: HR trendek, új funkciók
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	A külkereskedelem technikája				Kódja:	GT_ANGN026-17
		angolul:	Foreign Trade Techniques					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
<p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi kereskedelmet és annak szervezési lehetőségeit, a külkereskedelmi munka során közvetlenül alkalmazható ismereteket. A hallgatók olyan ismeretekre tesznek szert, amelyek segítségével megérthetik az elmélet és a kereskedelem optimális működése közötti összhang tényezőit, továbbá képesekké válnak tényleges, hazai gyakorlati feladatok végrehajtására és elemzésére is.</p> <p>Mindemellett még a kurzus részét képezi a nemzetközi kereskedelem sajátos üzleti módszereinek, szokásainak és szokványainak bemutatása.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri és érti a külkereskedelmi tevékenység munkafolyamatait és technikáit.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem; A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus; A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei; A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon; Kulturális különbségek jelentősége; A külkereskedelmi ügylet előkészítése; A külkereskedelmi szerződés tartalma; Fair Trade; Export-import ügyletek; Áruszállítás és ökológia; Okmányok a külkereskedelemben; Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás; Nemzetközi kereskedelmi viták; A külkereskedelmi ügylet; Nemzetközi fizetési módok; Incoterms 2020; A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása; Különleges nemzetközi ügyletek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás és 28 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján e-learning rendszer (https://elearning.unideb.hu/) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte a tantermi oktatás/ e-learning rendszerben feltétlenül								

elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában.

A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.

Értékelés Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a szorgalmi időszakban.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem Gyakorlat: A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei Gyakorlat: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
5.	Előadás: A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon Gyakorlat: Kulturális különbségek jelentősége TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
7.	Előadás: A külkereskedelmi ügylet előkészítésének fontossága Gyakorlat: A külkereskedelmi ügylet előkészítése TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
9.	Előadás: A külkereskedelmi szerződés tartalma Gyakorlat: Fair trade TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
11.	Előadás: Export-import ügyletek Gyakorlat: Export-import ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
13.	Előadás: Áruszállítás és ökológia kérdései Gyakorlat: Áruszállítás és ökológia a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
15.	Előadás: Okmányok a külkereskedelemben Gyakorlat: Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
17.	Előadás: Nemzetközi kereskedelmi viták kialakulása Gyakorlat: Nemzetközi kereskedelmi viták megoldása a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
19.	Előadás: A külkereskedelmi ügylet Gyakorlat: Nemzetközi fizetési módok TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
21.	Előadás: Az Incoterms szerepe a külkereskedelemben Gyakorlat: Incoterms 2020 TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
23.	Előadás: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés Gyakorlat: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
25.	Előadás: Különleges nemzetközi ügyletek Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek megvalósítása TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
27.	Előadás: Az évközi munka rendszerezése Gyakorlat: Az évközi munka rendszerező értékelése TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi jog				Kódja:	GT_ANGN027-17
		angolul:	International law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kőmíves Péter Miklós			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi jog szabályozási területeivel. Ennek keretében áttekintésre kerülnek a nemzetközi közjog alapvető sajátosságai, a hallgatók megismerkednek a nemzetközi közjog legfontosabb szereplőivel, a nemzetközi szerződések és nemzetközi szervezetek jogi sajátosságaival, valamint a nemzetközi közjog aktuális kérdéseivel egyaránt.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus alapvető célja a nemzetközi gazdasági forgalomnak jogi keretet adó államközi jog megismertetése a hallgatókkal. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik azokat a jogi eszközöket, melyekkel az államok az egymás közötti viszonyaikat rendezik - legyen szó külkereskedelmi szerződés megkötéséről, diplomáciai tárgyalásokról, vagy épp egy fegyveres konfliktusról. A nemzetközi közjog tárgyába tartozó szerződések létrejöttének, hatályosságának, valamint érvényességének kérdései, valamint a nemzetközi jog egyéb forrásainak ismertetése szintén központi részét képezi a tananyagnak. A nemzetközi jog aktuális kérdéseinek bemutatásakor az emberi jogok védelme mellett a hallgatók környezettudatosságának erősítése érdekében a nemzetközi környezetvédelem alapvető kérdései is tárgyalásra kerülnek. A nemzetközi jog megsértésének szankciói, valamint a nemzetközi szintű jogorvoslatok, és bírói fórumok rendszerének megismerésére is lehetőség nyílik a kurzus kereteiben.</p>								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti alapok átadása mellett fontos a nemzetközi jog aktualitásainak nyomon követése. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon rövid prezentációk keretében számot adnak a tananyaghoz kapcsolódó szakmai tájékozottságukról, elsősorban bel-és külföldi, idegen nyelvű hírekről, melyek megvitatására, és így az érvelési készségek fejlesztésére is van lehetőség. A hallgatók aktivitásának fokozása érdekében az oktatók is rendszeresen vitaindító témákkal, szakmai cikkekkel, esetlegesen videó felvételekkel készülnek, melyek közösen feldolgozásra, értelmezésre kerülnek.</p>
<p>Értékelés</p> <p>Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <p>0-50%: elégtelen 51%-60%: elégséges 61%-70%: közepes 71%-85%: jó 86-100%: jeles</p>
<p><i>Kötelező szakirodalom:</i></p> <p>Kovács Péter (2016): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest.</p> <p>Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk., 2018): Nemzetközi jog. 2. átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest.</p> <p><i>Ajánlott szakirodalom:</i></p> <p>Bánrévy Gábor (2018): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest.</p> <p>Kovács Péter (2014): Bevezetés a nemzetközi jogi és diplomáciai gyakorlatba: kérdések a nemzetközi közjog témaköréből, Szent István Társulat, Budapest.</p>

Heti bontott tematika	
	<p>A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmai.</p> <p>TE*</p> <p>A nemzetközi jogi alapismeretek elsajátítása, az alapvető fogalmak, jogforrások és szereplők megismerése. A nemzetközi jog rendszerének felvázolása, alapvető összefüggések ismertetése.</p>
	<p>Az állam a nemzetközi jog területén 1:</p> <p>TE</p> <p>Az államiság kritériumai, az államok létrejötte és elismerése, államok fajtái, államok megszűnése.</p>
	<p>Az állam a nemzetközi jog területén</p> <p>TE</p> <p>Az államterület, és az államhatárok specialitásai. A légitér, a világűr és a tenger jogi aspektusai.</p>
	<p>A nemzetközi jog forrásai</p> <p>TE</p> <p>A nemzetközi jog forrásainak ismertetése: rendszertan, csoportosítások. Elsődleges és másodlagos jogforrások alapvető jellemzői.</p>
	<p>Nemzetközi szerződések joga 1.</p> <p>TE</p> <p>A nemzetközi szerződések megkötésének rendje, a jelenleg hatályos magyar szabályozás ismertetése. A gyakorlati foglalkozás keretében kihirdető jogszabályok elemzése.</p>
	<p>Nemzetközi szerződések joga 2.</p> <p>TE</p> <p>A nemzetközi szerződések hatályosságának, és érvényességének kérdései. Az abszolút és relatív érvénytelenség jelentése, esetei.</p>
	<p>Kommunikáció az államok között: diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga</p>

	TE A diplomáciai képviselők létesítésének rendje, a diplomáciai képviselők által megvalósított célkitűzések. A diplomáciai mentességek és kiváltságok. A konzuli tisztségviselők jogállása.
	A nemzetközi szervezetek jogi sajátosságai
	TE A nemzetközi szervezetek alapvető jogi ismérvei. Alapítás, működés, megszüntetés. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetek keretében.
	Az ENSZ és szakosított szervei
	TE AZ ENSZ létrehozása, alapvető céljai. Működés és szervezeti felépítés. Fontosabb szakosított szervek bemutatása. A gyakorlati foglalkozás során vitaindító videó felvételek megtekintése.
	A nemzetközi közjog aktuális kérdései 1: emberi jogok védelme, fegyveres konfliktusok joga
	TE Az emberi jogok fejlődéstörténete, az emberi jogok védelmének alapelvei. A kisebbségek és a menekültek helyzetének nemzetközi jogi sajátosságai. A fegyveres konfliktusok joga. Genfi jog és hágai jog alapvető elvei.
	A nemzetközi közjog aktuális kérdései 2:
	TE A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai.
	Az állam nemzetközi jogon alapuló felelőssége
	TE Az állam felelősségre vonásának lehetőségei. Az államnak felróható magatartások köre. Az állam által megvalósított kötelezettségszegések. Az állam felelősségre vonásának lehetséges eredményei.
	Az egyén nemzetközi jogon alapuló felelőssége
	TE Háborús, és emberiesség elleni bűncselekmények, valamint az apartheid elhatárolása. A nemzetközi büntetőjogi fórumok kialakulása, a Nürnbergi Alapelvek. A Nemzetközi Büntetőbíróság létrejötte, felépítése, működése.
	A nemzetközi viták békés rendezése, nemzetközi bírói fórumok
	TE A nemzetközi vitarendezés megvalósítása diplomáciai úton. A nemzetközi viták rendezése bírói fórumok előtt. A hágai Nemzetközi Bíróság működési rendje, a gyakorlati foglalkozás során jogesetek feldolgozása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi kereskedelem				Kódja:	GT_ANGN028-17
		angolul:	International Trade					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Márkus Ádám		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy célja: képessé tenni a hallgatókat a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a kereskedelemelmélet modelljeivel, és a kereskedelem jóléti hatásaival is foglalkozik</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai. A gravitációs modell. A ricardói modell. A specifikus tényezők modellje. A Heckscher-Ohlin modell. A külkereskedelem alapmodellje.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások a modellek ismertetésére, komparatív statika, a gyakorlatokon példamegoldás, gazdaságpolitikai modellezés és elemzés.	
Értékelés	
Házi feladatok	30%
Vizsgadolgozat	70%
0-56% elégtelen, 57-66% elégséges, 67-76% közepes, 77-87% jó, 88-100% jeles	
Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest, ISBN: 9635453396 (1-5. fejezet)	
Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2023): International Economics – Theory and Policy, 12th Edition, Pearson Global Edition (1-2. fejezet)	
Az ENSZ Comtrade adatbázisa	
Ajánlott szakirodalom:	
Bergstrand, J.H. – Egger, P. (2013): Gravity Equations and Economic Frictions in the World Economy. Palgrave handbook of international trade. Palgrave Macmillan, London, 2013. pp. 532-570.	
Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (kijelölt részek), ISBN: 0321248554	
Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade I-II, Blackwell, 2003, ISBN 9780631 211617 és ISBN 0405120622	
Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York, ISBN 9780415311533	
Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2016, 2nd Edition Princeton University Press ISBN 9780691161648	
Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2023): International Economics – Theory and Policy, 12th Edition, Pearson Global Edition (3-6. fejezet)	
A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEKTKNG/ csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre
	TE*: A külkereskedelem haszna, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció
3.	Gyakorlat – bevezetés a külkereskedelem gravitációs modelljébe
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
5.	A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai, gravitációs modell
	TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatáskereskedelem, offshoring és reshoring
7.	Gyakorlat – adatbázisok
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

9.	A ricardói modell (I.)
	TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, „Gravity for Beginners”, a határok hatása a kereskedelemre
11.	Gyakorlat - A ricardói modell
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
13.	A ricardói modell (II.)
	TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban
15.	Könyvtárhasználati hét
16.	A specifikus tényezők modellje
	TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemelosztás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana
18.	Gyakorlat - A specifikus tényezők modellje
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
20.	A Heckscher-Ohlin modell
	TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi pénzügyi ismeretek				Kódja:	GT_ANGN029-17	
		angolul:	International Finance						
Felelős oktatási egység:			Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves	28	Féléves	14				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a fizetési mérleg összefüggéseit, árfolyammodelleket, nyitott gazdaságok összefüggéseit és a monetáris és fiskális politika hatását, a nemzetközi pénzügy rendszer fejlődését, főbb intézményeit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.									
<i>Képesség:</i>									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
<i>Attitűd:</i>									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a nemzetközi pénzügyi rendszer, fizetési mérleg, árfolyamok és nyitott gazdaságok alapvető összefüggéseivel.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%									
Értékelés									
Aláírás megszerzésének feltétele:									
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.									
Oktatási anyagok:									
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.									

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A tárgy kollokviummal zárul, ami írásbeli és szóbeli részből tevődik össze. A sikeres vizsga feltétele, hogy a Hallgató az írásbeli és szóbeli részt is legalább elégséges érdemjeggyel zárja. Minden vizsga alkalmával írásbeli és szóbeli vizsgára is sor kerül. (Elsőként a vizsgára jelentkezett Hallgatók megírják az írásbeli részt, majd sikeres írásbeli részt követően kerül sor a szóbeli feleletre.)

Írásbeli rész:

Az írásbeli tesztek a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásbeli része elektronikus formában kerül lebonyolításra. Az írásbeli vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli rész érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Amennyiben az írásbeli rész eredménye nem éri el a 60%-ot, akkor a hallgató vizsgajegye elégtelen.

Az írásbeli rész teljesítésére lehetőséget biztosítunk a szorgalmi időszak utolsó hetében. Amennyiben ezen alkalommal valaki sikeres írásbeli részvizsgát tesz, akkor a vizsgaidőszakban elegendő a vizsga szóbeli részét teljesítenie.

Amennyiben a Hallgató az adott vizsgaidőszakban már egyszer sikeresen teljesítette a vizsga írásbeli részét, úgy abban a vizsgaidőszakban a további vizsgajelentkezések során a sikeresen teljesített írásbeli rész eredménye elfogadásra kerül. Ekkor a Hallgatónak lehetősége van arra, hogy csak a szóbeli részt teljesítse. Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli részét a vizsgának, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli részvizsga eredménye lesz érvényes.

Szóbeli rész:

Szóbeli részre az elearningbe feltöltött tételsor alapján kerül sor. Sikertelen szóbeli rész elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet az írásbeli és szóbeli rész jegyeinek átlaga adja. A sikeres szóbeli és írásbeli rész 50-50%-os súllyal számít a végső jegy meghatározása során

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. (2003). *Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika – 5. kiadás.* Panem Könyvkiadó, Budapest.

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. – Melitz, M. (2018). *International Economics. Theory and Policy – 11th edition.*

Ajánlott szakirodalom:

Levi, M. D. (2009). *International Finance. – 5th edition.* Routledge. New York

Farkas, P. (2011). *Haladó nemzetközi pénzügyek.* Széchenyi István Egyetem. Győr

Kóczyán, B., - Koroknai, P. (2017). *Fizetési mérleg.* MNB Oktatási Füzetek, 12. szám, Magyar Nemzeti Bank

Veres, I. A. (2017). *Bevezetés a devizapiaci kereskedésbe.* MNB Oktatási Füzetek, 16. szám, Magyar Nemzeti Bank

Kálmán, P. – Makay, E. – Tóth, D. (2016). *Devizapiac.* MNB Oktatási Füzetek, 7. szám, Magyar Nemzeti Bank

Neményi, J. – Oblath, G. (2012). Az euró bevezetésének újragondolása. *Közgazdasági Szemle.* 59(6). pp. 569-684.

Darvas, Zs. - Szapáry, Gy. (2008). Az euróvezet bővítése és euróbevezetési stratégiák (Euro-area enlargement and euro adoption strategies). *Közgazdasági Szemle,* 55 (10). pp. 833-873.

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Heti bontott tematika

1.	Előadás: A nemzetközi fizetési mérleg Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
2.	Előadás: Árfolyamok Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
3.	Előadás: Árfolyammodellek Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
4.	Előadás: Fizetési mérleg elméletek Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
5.	Előadás: Pénzpiaci egyensúly nyitott gazdaságban Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
6.	Előadás: Kibocsátás nyitott gazdaságban Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
7.	Előadás: Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 1. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
8.	Előadás: Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 2. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
9.	Előadás: Nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődése 1. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
10.	Előadás: Nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődése 2. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
11.	Előadás: Nemzetközi pénzügyi szervezetek Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
12.	Előadás: Optimális valutaövezetek Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
13.	Előadás: Magyarország deviza- és árfolyampolitika Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
14.	Előadás: Dolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Külgazdasági stratégiák				Kódja:	GT_ANGN030-17
		angolul:	Strategies in external economy					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Szentésiné Dr. Sigér Fruzsina Márta			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a nemzetközi gazdasági tranzakciók legfontosabb formáival, tendenciáival, ezek következményeivel az állami, regionális és multilaterális szintű gazdasági döntésekre. A kurzus során megvizsgáljuk a különböző külgazdasági stratégiák megjelenését és változását, azok fenntarthatóságának feltételeit, felvázoljuk a külgazdasági stratégiák és a gazdasági növekedés közti összefüggéseket, továbbá hogy a gazdasági válságot követően milyen külgazdasági lehetőségek adódhattak a növekedés beindítására és fenntarthatóságára a különböző országokban.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a nemzetközi szállítványozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait. - Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. - Képes a szállítványozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására. - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítványozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelőséget vállal. - Felelőséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Németh András Olivér (2017b): A növekedéstudomány fejlődéstörténete II. – A neoklasszikus modellektől a növekedés fundamentális okaiig. Köz-Gazdaság, közlésre elfogadva, várható megjelenés: XII. évfolyam, 2. szám pp. 93-109.

Rodrik, Dani (2020): A közgazdaságtan menő: a „lehangoló tudomány” erényei és gyengéi. Napvilág Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-338-081-9; 5. fejezet, pp. 159-188.

Török Ádám (2008, 2014): TUDOMÁNY VAGY VERSENYKÉPESSÉG? TUDOMÁNY ÉS VERSENYKÉPESSÉG! SZÉKFOGLALÓK A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIAÁN. A 2007. május 7-én megválasztott akadémikusok székfoglalói. Az előadás elhangzott 2008. február 15-én. Az előadás 2014-ben aktualizált változata. Magyar Tudományos Akadémia

UNCTAD (2021): Trade and Development Report 2021: From recovery to resilience: hanging together or swinging separately? <https://unctad.org/webflyer/trade-and-development-report-2021>

WEF (2020): Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery. <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020>

Ajánlott szakirodalom:

Csáki György (2017): Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest.

Elekes Andrea (2018): Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus, Budapest.

Kozma Ferenc (2003): Külgazdasági stratégia, Aula, Budapest.

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice – Melitz, Marc J. (2018): International Economics: theory and policy. 11th edition, Pearson, Harlow, England.

Nagy, S. Gy. ed. (2021): The Visegrad countries and Brazil. Ludovika University Press, Budapest.

Szunomár Ágnes (2020): The digital great leap forward - Mapping China's 21st Century Attempt to Create a New Growth Model. ACTA OECONOMICA Vol 70 Issue 3

Gerőcs, Tamás (2020): Indian companies' global aspirations in East Central Europe. In: Szunomár, Á (szerk.) Emerging-market multinational enterprises in East Central Europe. Cham, Svájc : Palgrave Macmillan (2020) 349 p. pp. 87-118.

Muraközy, László (2020): A koreai rejtély. Remetéből világpolgár. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szigetvári, Tamás (2021): Emelkedő félhold Európa peremén: a török gazdaság a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 41-56.

N, Rózsa E. (2021): Török külpolitika a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 57-65.

Völgyi, Katalin (2015): Japán gazdaságtörténete. MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Világgazdasági Intézet, Budapest.

A tárgy oktatója által a Közgazdasági Szemle, a Külgazdaság c. folyóirat és az Acta Oeconomica cikkeiből álló folyamatosan aktualizált cikkgyűjtemény.

World Economic Outlook, IMF, Washington, D.C; Global Economic Prospects, WB. , Washington, D.C.

Trade and Development Report, UNCTAD, New York és Genf

World Investment Report, UNCTAD, New York és Genf

World Trade Statistical Review, WTO, Genf; World Trade Report, WTO, Genf

Heti bontott tematika

Hét	Időpont	Előadás téma	Szem. és kiselőadás témája
1.		Növekedés összetevői, a gazdaságpolitika eszközei	Bevezetés, követelmények ismertetése; Globalizáció
2.			Regionális integrációk; Az EU szükségessége
3.		Exportorientációra alapozott növekedés	Japán; Exportorientációra alapozott növekedés,
4.			ISI: Importhelyettesítő gazdaságpolitika
5.		A belső keresletre alapozott növekedés, ISI, nyersanyagátok	India
6.			Szabadkereskedelem vs. protekcionizmus
7.		Kereskedelmi háborúk, gazdasági szankciók,	Kína, GATT – WTO szerepe

8.			Dél-Korea; Intézmények szerepe: Demokrácia és korrupció
9.		Nemzetközi versenyképesség, gazdasági komplexitás, globális értékláncok, MNC, FDI,	Az FDI szerepének változása, FDI előnyök - hátrányok
10.			IMF - WB szerepe, Washingtoni konszenzus és kritikái
11.		2008-as pénzügyi válság és ami utána jött	Brazília;
12.			Segélyezés szerepe
13.		Állami szerepek, demokrácia és korrupció, nemzetközi szervezetek, globális kormányzás	Törökország; Infláció
14.			ZH

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi marketing				Kódja:	GT_ANGN031-17
		angolul:	International Marketing					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	G	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kiss Marietta		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>betekintést nyerjenek a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésének, a marketing döntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozásának, előkészítésének és eredményes végrehajtásának kérdéskörébe. Az alapvető elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését esettanulmányok megoldása is segíti.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a nemzetközimarketing-tudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek ismeretével. - Ismeri a csoportmunkában való együttműködés szabályait és etikai normáit. - Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó marketing szakterület alapjait. - Birtokában van a nemzetközimarketing-tudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez a nemzetközi marketing területén, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin - és részben ismeretlen - nemzetközi környezetben is. - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja a nemzetközi marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát. - Csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett marketingmunka végzésének sajátosságaival. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra a nemzetközi marketing területén, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a nemzetközi marketingfolyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet nemzetközi marketingtevékenységet érintő változásait. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külpiacra lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piackutatás; Makro- és mikro környezet-elemzés a nemzetközi marketingben; Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külpiacra lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elmélet (az elméleti anyag diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és opcionálisan az ajánlott irodalomból, órai és otthoni egyéni és csoportfeladatok (esettanulmányok).

Értékelés

A félév során a hallgatók minden óra után házi feladatokat oldanak meg. A házi feladatok későbbi beadása naponta 20%-kal csökkenti az egyébként megszerzett pontot. A házi feladatok végzésétől való távolmaradás az aláírás megtagadásával jár, a házi feladat nem pótolható, nem helyettesíthető mással. A hallgatók fejenként maximum 1 kiselőadást vállalhatnak valamilyen nemzetközi marketing témából, melyért maximum 5 százalékpontot kaphatnak. A félév zárthelyi dolgozattal zárul, a zárthelyi dolgozat javítására a tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásai szerint van lehetőség.

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

- Házi feladatok: 30%
- Zárthelyi dolgozat: 70%

Érdemjegyek:

0–50%	elégtelen (1)
51–62%	elégséges (2)
63–74%	közepes (3)
75–86%	jó (4)
87–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

DELI ZSUZSA (2006): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN–JOSIASSEN, ALEXANDER (2016): International Marketing and Export Management. 8th Edition, Pearson

CATEORA, PHILIP R.–MONEY, R. BRUCE–GILLY, MARY C.–GRAHAM, JOHN L. (2020): International Marketing. 18th Edition, McGraw-Hill, New York

DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc

ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

GREEN, MARK C.–KEEGAN, WARREN J. (2020): Global Marketing: Global Edition, 10th Edition, Pearson

MALOTA ERZSÉBET (szerk.) (2015): Marketing nemzetközi szinten: esettanulmányok hazai és külföldi piacokról. Alinea, Budapest

MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest

REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

REKETTYE GÁBOR–TÓTH TAMÁS–MALOTA ERZSÉBET (2015): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.
3.	A külpiacon lépés motivátorai és akadályai TE A hallgatók betekintést nyernek a külpiacon lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba.
5.	Nemzetközi piackutatás TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piackutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piackutatási módszereket, azok specifikumait.
7.	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben I. TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével, mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, illetve az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre.
9.	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben II. TE A hallgatók megismerik a makrokörnyezet további elemeit: a gazdasági, a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a főbb jogrendszerek eltéréseit), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.
11.	Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.
13.	Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegmentáció fogalmát és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.
15.	A külpiacon lépés formái TE A hallgatók tisztában lesznek a külpiacon lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külpiacon lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külpiacon lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltes, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.
17.	Nemzetközi termékpolitika I. TE A hallgatók megismerik a sztenderdizálás és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is.
19.	Nemzetközi termékpolitika II. TE A hallgatók betekintést nyernek a nemzetközi termékstruktúra tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonala és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az országeredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).
21.	Nemzetközi promóciós politika TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáját.
23.	Nemzetközi árpolitika TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ármeghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárakat, a globális és lokális árak kérdéskörét, valamint a fizetési eszközöket és módokat.
25.	Nemzetközi disztribúciós politika TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külpiacon lépési módozattól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait.
27.	Összefoglalás, ismétlés TE A hallgatók elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vámeljárási - vámtechnika				Kódja:	GT_ANGN504-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
<p>A világereskedelem dinamikusan növekszik, a globalizáció, a szabad kereskedelem hatására az árumozgások felgyorsultak. Hazánk EU csatlakozása óta egy vámunió tagja, amely az egész világra kiterjedő szabadkereskedelmi megállapodásokkal rendelkezik. Az export és import forgalom szabályozása EU Tanácsi és Bizottsági szinten valósul meg, a tagállamoknak csak szűk körben van lehetőségük szabályozásra. E szabályozási szint előnye, hogy az összes tagállamban azonos szabályok vonatkoznak e területre, gyakorlatilag – néhány kivételtől eltekintve – bárhol kezdeményezhető (vám)eljárási. E kurzus betekintést nyújt e szabályozások rejtelmébe.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vámeljárási szabályozását, az Európai Unió és Magyarország tekintetében. Képes eligazodni a területre vonatkozó szabályozásban. Ismeri a témával kapcsolatos aktuális szabályozást és rendeleteket, mind az Európai Unió mind Magyarország szintjén.								
<i>Képesség:</i>								
Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelőséget vállal. Felelőséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Általános rendelkezések; Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések; Vámtartozás és biztosítékok; Az Unió vámterületére beszállított áruk; A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok; Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok; Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok; Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok; Szabad forgalomba bocsátás; Behozatalivám-mentesség; Különleges eljárások; Az Unió vámterületéről kiszállított áruk; Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás és 28 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján e-learning rendszer (https://elearning.unideb.hu/) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok								

időpontjában.

A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.

Értékelés

Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a vizsgaidőszakban. Jegymegajánlás nincs.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Heti bontott tematika	
	Általános rendelkezések
1.	TE*: A hallgató megismeri a tantárgy tematikáját, betekintést nyer az általános rendelkezésekbe.
	Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések
3.	TE: A hallgató betekintést nyer az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedésekbe
	Az áruforgalomra vonatkozó más intézkedések
5.	TE: A hallgató megismeri az áruforgalomra vonatkozó egyéb intézkedéseket
	Vámtartozás és biztosítékok
7.	TE: A hallgató megismeri a vámtartozást és biztosítékokat
	Az Unió vámterületére beszállított áruk
9.	TE: A hallgató ismeri és érti az Unió vámterületére beszállított árukra vonatkozó szabályokat
	A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok
11.	TE
	Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok
13.	TE
	Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok
15.	TE
	Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok
17.	TE
	Szabad forgalomba bocsátás
19.	TE
	Behozatalivám-mentesség
21.	TE
	Különleges eljárások
23.	TE
	Az Unió vámterületéről kiszállított áruk
25.	TE
	Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések
27.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vállalati pénzügyek II.				Kódja:	
		angolul:	Corporate Finance II.					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vállalati pénzügyek I.				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalatok hosszú távú pénzügyi menedzsmentjének és finanszírozásának alap-kérdéseivel								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
<i>Attitűd:</i>								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a beruházási döntésekkel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel, a kötvények és részvények értékelésével, a tőkekiadás számításával, a portfólió menedzsment és a tőkepiaci értékelés alapjaival, főbb jellemzőivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 2 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és								

az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

- Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)
- Becsky-Nagy Patrícia (2023): *Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata*. Debrecen Egyetemi Kiadó, Debrecen
- Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen
- Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen
- Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest
- Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs
- Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I.* Debreceni Egyetem, Debrecen
- Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II.* Debreceni Egyetem, Debrecen
- Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs

Ajánlott szakirodalom:

- Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest
- Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika

1.	Előadás: Bevezetés, követelményrendszer, beruházási döntési módszerek I. Gyakorlat: Értékelési alapismeretek, beruházási döntések A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek.
2.	Előadás: Beruházási döntési módszerek II. Gyakorlat: Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.
3.	Előadás: Beruházások összehasonlítása Gyakorlat: Komplex feladatok beruházások összehasonlítására
4.	Előadás: A finanszírozás alapjai, az idegentőke jellegű finanszírozás Gyakorlat: Példák az idegentőke jellegű finanszírozásra A Hallgató ismeri a pénzügyi eszközök értékelésének alapelveit.
5.	Előadás: A kötvények alapjai és értékelése Gyakorlat: Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.
6.	Előadás: A kötvény és értékelése, YTM, duration Gyakorlat: Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.
7.	Előadás: A részvény és értékelése. Gyakorlat: Részvények értékelése A Hallgató tud részvényt értékelni.
8.	Előadás: Portfóióelmélet alapjai Gyakorlat: Diverzifikációra és két kockázatos eszköz kockázata és hozama A Hallgató képes kiszámítani két kockázatos eszközből álló portfóió hozamát és kockázatát
9.	Előadás: Optimális portfóió két kockázatos eszköz esetén Gyakorlat: Optimális portfóió két kockázatos eszköz esetén. A Hallgató megismeri a portfóió-alkotás alapjait.
10.	Előadás: Teljes portfóiók, a tőkeallokációs és tőkepiaci egyenes Gyakorlat: Teljes portfóiók, a tőkeallokációs és tőkepiaci egyenes A Hallgató képes értékelni a teljes portfóiókat és értelmezni a tőkeallokációs egyenest.
11.	Előadás: A CAPM és az értékpapíripiaci egyenes Gyakorlat: A CAPM alkalmazása A Hallgató képes a leginkább elterjedt eszközárzási modell alkalmazására.
12.	Előadás: A súlyozott átlagos tőkeköltés (WACC) Gyakorlat: Súlyozott átlagos tőkeköltés A hallgató képes kiszámítani a súlyozott átlagos tőkeköltést.
13.	Előadás: A WACC és a beruházások értékelése Gyakorlat: A WACC és a beruházások értékelése A Hallgató képes a súlyozott átlagos tőkeköltés segítségével beruházások értékelésére.
14.	Előadás: Összefoglalás Gyakorlat: Összefoglalás A félév anyagának áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Költségvetési kapcsolatok joga				Kódja:	GT_ANGN705-17
		angolul:	Law of Budget and Taxes					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a gazdasági közjog tárgy keretében tanult adójogi ismereteiket tovább bővítsék. A kurzus során az adóigazgatási eljárás szabályai mellett a három nagy adótörvény, a személyi jövedelemadó, a társasági adó és az általános forgalmi adó szabályait sajátíthatják el részletesen, adófeladatok megoldása útján a hallgatók.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató olyan alapvető adójogi ismereteket sajátít el, amelyek révén képes eligazodni a vizsgált adónemek alapvető sajátosságai között elméleti és gyakorlati szinten egyaránt. A kurzus gyakorlatai három fő adónem köré fókuszálódnak: 1. A magánszemélyek bármilyen jogviszonyból származó adóköteles jövedelmei, valamint a természetes személyekhez kapcsolódó vállalkozási formák (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő) adózása az szja alapján. 2. A társas vállalkozások adózása a TAO alapján. 3. A fogyasztási típusú adók közül az általános forgalmi adó.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Legyen tisztában a vizsgált adónemek alanyi körével és tárgyi hatályával, az adóalap meghatározásának és az adókedvezmények érvényesítésének szabályaival.</p> <p>Legyen képes az adott jogviszony adójogi elemzésére, tudja elhelyezni az adójogi rendszerben és ismerje fel az alkalmazandó szabályokat.</p> <p>Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. adóbevallás elkészítése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse az egyes adónemek alkalmazásának körét annak érdekében, hogy jogszerűen teljesíteni tudja a felmerülő adókötelezettségeit, azokat magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy az adójog intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az adókötelezettséggel járó jogviszonyok tekintetében.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Adók fogalma, csoportosítása. SZJA: Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek, Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása, Egyéni vállalkozó adózása, Külön adózó jövedelmek, tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházása, Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása. TAO: Belföldi és külföldi illetőségű adóalanyok köre, az adóalap meghatározása, csökkentő és növelő tételek köre, adókedvezmények. ÁFA: adóalanyok köre, áfa tárgyi hatálya. A fizetendő adó, előzetesen felszámított adó és az elszámolandó áfa meghatározása, adólevonási jog. Adómentességek az áfa-ban.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

adófeladatok átbeszélése és megoldása során az adójog elmélete mellett annak gyakorlati aspektusába is betekintést nyerhetnek a hallgatók

Értékelés

A félév során két zárthelyi dolgozat írása egyenként legalább 50-50 %-os eredményességgel.

A követelmények pótlása és javítása:

A félévközi követelményként meghatározott zárthelyi dolgozatok megírása pótolható (javítható), ennek időpontja az utolsó szemináriumi óra, valamint a vizsgaidőszakban megadott időpontok.

A zárthelyi dolgozatok 30 pontosak, tehát maximum 60 pont szerezhető.

Jegyek:

- 0–29 pont - elégtelen (1),
- 30–37 pont - elégséges (2),
- 38–45 pont - közepes (3),
- 46–52 pont - jó (4),
- 53–60 pont - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

- 2017. évi CL. Törvény az adózás rendjéről
- 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
- 1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 1990. évi XCIII. Törvény az illetékről

Heti bontott tematika

1. hét	Bevezetés, adójogi alapfogalmak, az adózás rendje TE: Ismeri az adó fogalmát, az adókötelezettség elemeit és megsértésének szankcióit.
2. hét	SZJA I. : Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek TE: Ismeri az önálló és a nem önálló tevékenységek körét, a jövedelem megállapításának szabályait, az adóalapot csökkentő tételeket és az adókedvezményeket.
3. hét	SZJA II. Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel lehet mezőgazdasági őstermelő, illetve kistermelő, s hogyan állapítja meg az adóalapját és a fizetendő adóját.
4. hét	SZJA III. Egyéni vállalkozó adózása TE: Ismeri az egyéni vállalkozó választási lehetőségét a vszja, átalányadózás, az EVA és a KATA tekintetében, tisztában az alapvető adójogi szabályokkal.
5. hét	SZJA IV. Külön adózó jövedelmek TE: Alapos ismereteket sajátít el a tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházásához kapcsolódó adó-és illetékfizetési szabályok tekintetében.
6. hét	SZJA V. Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása TE: Ismeretekkel bír a magyar szabályozás és a Modell Egyezmény alapvető előírásairól a kettős adóztatás elkerülése tekintetében.

7. hét	SZJA VI. Gyakorló feladatok az szja körében TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
8. hét	1. zh. megírása: adófeladatok az szja körében
9. hét	TAO I. Belföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a TAO alanyok körét, az adóalap meghatározásának szabályait és az adókedvezmények érvényesítési lehetőségeit.
10. hét	TAO II. Külföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a külföldi vállalkozó és az ingatlanal rendelkező társaság külföldi tagját terhelő adófizetési szabályokat.
11. hét	ÁFA I. ÁFA tárgyi hatálya, a belföldi termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás áfa vonzata: TE: Ismeretekkel bír a belföldi termékértékesítéshez kapcsolódó fizetendő áfa, elszámolandó áfa meghatározásáról, az adólevonási jog alkalmazásáról.
12. hét	ÁFA II. A határon átnyúló termékértékesítés és beszerzés adójogi szabályai TE: Ismeri a termékexport és import, valamint az EK-n belüli termékértékesítés áfa szabályait.
13. hét	2. Zh dolgozat írása: TAO és ÁFA témakörében feladatok megoldása
14. hét	Pótzárthelyi megírása: A félév során előírt 2 ZH pótlása, javítása

A tantárgy neve:	magyarul:	Globalizációs folyamatok				Kódja:	GT_ANGN601-17	
	angolul:	Globalization processes						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Világ gazdasági specializáció választása			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók számára áttekintést adjon a globalizációról, és kialakult civilizációs-kulturális fragmentációról.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató elméleti ismereteket szereznek a globalizációs folyamatokról. Az elméleti ismereteken túl a hallgatók idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyítik el tudásukat.</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgató képes megkülönböztetni a globalizációs folyamatok legfontosabb elméleteit. Képes elemezni és értelmezni a globalizáció hatására kialakult társadalmi, kulturális, gazdasági folyamatokat és azok következményeit.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a globalizációról és, proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elmélet megértésével a hallgató, mint a globális vállalatok potenciális munkavállalója vagy más érintettje figyelemmel kíséri és értelmezni globális környezetet érintő változásokat és képes azok alapján felelősséggel döntést hozni.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, alapfogalmak; Globalizáció és története, Nemzetközi interdependenciák; Gazdasági növekedés és fejlődés a világ gazdaságban. A kapitalizmus modelljei. A kereskedelem, a pénzügyek, a szolgáltatások, a kultúra, a fogyasztás globalizációja.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, s az óráról órára kiadott feladatokat együtt oldják meg, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon előadnak, beadnak, megvitatnak, értékelnek.								
Értékelés								
Aláírás feltétele az aktív órai részvétel és egy tudományos cikk feldolgozása, annak prezentálása a félév során. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatot írnak. A hallgatók a félév során kiselőadást vállalhatnak az előadóval előzetesen egyeztetett témában, melyért maximum 30 százalékpontot kaphatnak. 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Török Ádám—Szanyi Miklós: Trendek és töréspontok, Akadémiai Kiadó, 2019 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 354 1 Török Ádám—Szunomár Ágnes—Szanyi Miklós, Akadémiai Kiadó, 2021 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 655 9 Frank J. Lechner—John Boli (2020): The Globalization Reader, John Wiley and Sons Ltd., 6th Edition, ISBN13 9781119409946 Az oktatók által kijelölt cikkgyűjtemény								

Ajánlott szakirodalom:

- Branko Milanovic (2020): *Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World*, Harvard University Press (ISBN13 9780674987593)
- R. Baldwin (2019): *The Globotics Upheaval: Globalization, Robotics, and the Future of Work*, Oxford University Press
- B. Moffitt (2016): *The Global Rise of Populism – Performance, Political Style, and Representation*, Stanford University Press, Stanford, California
- Maddison A. (2001): *The World Economy. A Millennial Perspective.* – OECD, Paris.
- World Resources. – World Resources Institute, Basic Books, New York.
- D. Rodrik (2018): *Straight Talk on Trade: Ideas for a Sane World Economy*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press
- R. Baldwin (2016). *The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization*. Cambridge and London.; Harvard University Press, Belknap Press
- Dani, Rodrik (2014): *A globalizáció paradoxona*, Corvina Kiadó

Heti bontott tematika	
1-2.	Bevezetés, alapfogalmak, a globalizáció története I. TE: A hallgató megismeri a tematikát, a tantárgyi követelményeket, az értékelés módját, a globalizáció fogalmát, történetét
3-4.	A globalizáció története II. TE: A hallgató megismeri a különböző nézőpontokat
5-6.	A globalizáció stilizált tényei és változásai TE: A jelenkori trendek és gyökereik áttekintése
7-8.	A nemzetközi kereskedelem és a pénzügyek globalizációja TE: Korszakolási, hullámméletek mélyebb áttekintésben
9-10.	Integráció, környezet, népesedés TE: A legfontosabb tendenciák megismerése
11-12.	Populizmus a modern világrendben TE: A fogalom igen eltérő értelmezéseinek vizsgálata
13-14.	Jövőképek TE: A lineáris extrapoláció csapdái, várható újabb feszültségek és változások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti adatelemzés és vizualizáció			Kódja:	GT_ANGN707-17	
		angolul:	Business data analysis and visualization					
Felelős oktatási egység:		Módszertani- és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szilágyi Róbert		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az üzleti elemzéseket, ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával. A kurzus végére a legfontosabb üzleti intelligenciára alapuló megoldásokat, valamint nyíltforráskód alapú elemzési, adatvizualizációs lehetőségeket át fogják látni a hallgatók.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.								
<i>Képesség:</i>								
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tantárgy általános elvárása az üzleti elemzéshez szükséges adatgyűjtés, tárolás, feldolgozás alapjainak megismerése. Az alapfogalmak tisztázása után, a leíró adatelemzés során a Python alapjai ismertetésre kerülnek. Az adattisztítás, osztályozás, szegmentáció, idősorlemzés példákön kerül bemutatásra. A vizualizációknál a ggplot2 és Matplotlib alapjai ismertetésre kerülnek. A szövegbányászat és a BigData alapjai ismertetésre kerülnek. Bemutatásra kerülnek azok az eszközök, amelyek lehetővé teszik a nagyméretű adathalmazok kezelését is. A legelterjedtebb Üzleti intelligencia alkalmazások is megismerésre kerülnek.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükséges célirányos elméleti háttérrel is megismerkednek. A gyakorlatokon pedig táblázatkezelő rendszerek, üzleti intelligencia megoldások valamint a Python legfontosabb elemzési, vizualizációs elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.</p>								
Értékelés								
<p>A félév során két gyakorlati vizsga, valamint beadandó feladat lesz, A pontszám felépülése: gyakorlati teljesítmény 60 pont, beadandó 40 pont. A tantárgy értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés).</p> <p>0 - 59 % elégtelen, 60 - 69 % elégséges, 70 - 79 % közepes, 80 - 89 % jó, 90 - 100 % jeles.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
Bodon Ferenc- Buza Krisztián (2014): Adatbányászat								

Gary Koop (2009): Közgazdasági adatok elemzése, Osiris Kiadó ISBN 9789632760117

Ajánlott szakirodalom:

Wes Mckinney (2017): Python for Data Analysis, 2edition: Data Wrangling with Pandas, Numpy, and Ipython, O'Relly, 522p. ISBN 978-1491957660

Foster Provost, Tom Fawcett (2013): Data Science for Business: What You Need to Know about Data Mining and Data-Analytic Thinking 1st Edition, O,Relly ISBN 978-1449361327

Heti bontott tematika	
1.	E: Gy: Adatformátumok, adattisztítás TE*Fontosabb alapfogalmak, az adat tudomány részterületei
3.	E: Gy: ETL folyamat, adatkinyerés, adatok letöltése TE ETL folyamat, adatkinyerés, adatok letöltése,
5.	E: Gy: Time Series analysis alapjai TE Python ARMA
7.	Gy: Python SARIMAX TE Python SARIMAX
9.	E Gy: Explanatory Data Analysis TE Idősorelemzés
11.	Gy: Idősorelemzés publikus adatok alapján TE Idősorelemzés
13.	E: Gy: Idősorelemzés számonkérés TE Számonkérés
15.	E: Gy: Gépi tanulás az idősorelemzésben TE TensorFlow, XGBoost
17.	E: Gy: Adatvezérelt döntéstámogatás, Projektfeladat TE Projektfeladat
19.	E: Gy: PowerBI desktop 1 TE PowerBI desktop
21.	E: Gy: PowerBI desktop 2 TE Haladó elemzés
23.	E: Gy: Tableau public 1 TE Tableau public
25.	E: Gy: Tableau public 2 TE Tableau public
27.	E: Gy: Komplex számonkérés TE Számonkérés

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés				Kódja:	GT_ANGN501-17 GT_ANGNS501-17	
	angolul:	Business planning						
2024/25								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	G	4	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Madai Hajnalka		beosztása:	habil. egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattevésre.</p> <p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p>Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.</p> <p>Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tőkestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel.</p> <p>Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó real- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p>								
<p><i>Képesség:</i></p> <p>A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.</p> <p>Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.</p> <p>Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt.</p>								
<p><i>Attitűd:</i></p> <p>A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.</p> <p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p>Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p>								

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat;
- Üzleti terv leadása;
- Hallgatói prezentációk;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

Az üzleti terv leadását követően a hallgatók 15 perces szóbeli prezentáció formájában hallgatótársaik és az oktató előtt ismertetik és szakmai vita keretében megvédik dolgozatukat.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellelű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 15 pont), másrészt annak szóbeli prezentációja (max. 5 pont), harmadrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény, ZH esetén legalább 30 pont, házi dolgozat esetén legalább 9 pont) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)

56-62 pont (80-89%)	(4)
63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Heti bontott tematika	
15.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
17.	Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE: Ismeri az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
19.	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
21.	Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
23.	Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
25.	Működési (termelési, szolgáltatási) terv; Részbeadás; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
27.	Marketing terv I.; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására.
29.	Marketing terv II.; TE: Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
31.	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés;

	<p>TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p>
--	---

33.	<p>Pénzügyi terv I.;</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére.</p>
35.	<p>Pénzügyi terv II.;</p> <p>TE: Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>
37.	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése; Az üzleti terv prezentációjának szakmai és tartalmi felépítése;</p> <p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szcenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p>
39.	<p>Zárthelyi dolgozat (ZH);</p> <p>TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.</p>
41.	<p>Üzleti terv leadása; Hallgatói prezentációk; Zárthelyi dolgozat pótlása (Pót-ZH);</p> <p>TE: A házi dolgozat (üzleti terv) elkészítése során team munkában képes lesz együttműködni társaival, ötleteket megosztani egymás között, s gyakorlati példán keresztül megtapasztalja és gyakorlatot szerez egy induló vállalkozás üzleti koncepciójának kidolgozásában. A prezentáció eredményeként képes lesz a lényegkiemelésre és a legfontosabb összefüggések bemutatására. Fejlődik előadó- és vitakészsége.</p>

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámolás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal három file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);
 - 3) A prezentáció ppt diaanyaga (*.ppt, pptx);

A tantárgy neve:		magyarul:	Kockázatkezelés				Kódja:	GT_AGMN502
		angolul:	Risk assessment					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tömöri Gergő		beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen és képessé váljanak a kockázatkezelésben és a kockázatmenedzsmentben alkalmazható számítási módszerekkel és ábrázolási technikákkal, és képesek legyenek a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a kockázat, a kockázatmérés, a pénzügyi kockázatok és kezelésük alapvető								

kérdéseivel ismerkednek meg, a gyakorlatokon pedig a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.

Értékelés

A hallgatók vizsgája 2 részből áll: elméleti rész, aminek a számonkérése a Moodle képzési rendszerben történik, és amely a félévvégi osztályzat 1/3-át adja; gyakorlati rész, amely a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok önálló megoldását jelenti, a félévvégi osztályzat 2/3-át adja. A feladatmegoldással legalább 50%-ot el kell érni.

Kötelező szakirodalom:

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Berlinger Edina–Horváth Ferenc–Vidovics-Dancs Ágnes: Tőkeáttétel-ciklusok. Hitelintézeti Szemle. 2012. XI. évfolyam, 1. szám

Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006

Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.

Jorion, P.: A kockázatos érték, Panem Kft., 1999

Nádasdy Bence: Portfólióalapú hitelkockázat-kezelés. Közgazdasági Szemle, XLVII. évf., 2000. ápr. (373–384. o.)

Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006

Radnai Márton–Szatmári Alexandra: VaR alapú ügyfélkockázat-kezelés. Hitelintézeti Szemle. 2003. 2. évf. 1. szám

Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008.

Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika

Hét	Téma / Képesség
15.	A kockázat fogalma, típusai, számítása és a kockázati mátrix. <i>TE*: A hallgató képes a kockázati mátrix alkalmazására egy esettanulmányon keresztül.</i>
17.	A kockázat statisztikai alapú mérőszámainak számítása és értelmezése. <i>TE: A hallgató képes kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.</i>
19.	Nevezetes valószínűség-eloszlások alkalmazása a gyakorlatban. <i>TE: A hallgató képes a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.</i>
21.	A tiszta kockázatok kezelése: az élet- és nem életbiztosításokban megjelenő kockázatok. <i>TE: A hallgató képes statisztikai adatbázisok alapján biztosítási díjak kalkulációjára, rangsorolására.</i>
23.	A vállalatok üzleti és finanszírozási kockázatai: a működési és pénzügyi tőkeáttétel. <i>TE: A hallgató képes a tőkeáttétellel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.</i>
25.	Beruházási kockázatok elemzése érzékenységvizsgálattal és scenárióelemzéssel MS Excelben. <i>TE: A hallgató képes beruházások területén kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.</i>
27.	A kockázatos érték számítása. <i>TE: A hallgató képes a kockázatos értékkel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.</i>
29.	Portfólió optimalizálás MS Excelben. <i>TE: A hallgató képes portfólió optimalizálásra az MS Excelben.</i>

31.	Az árfolyam- és kamatlábkockázat banki jövedelmezőségre gyakorolt hatása.
	<i>TE: A hallgató képes a piaci kockázatok banki jövedelmezőségre gyakorolt hatásának számszerűsítésére.</i>
33.	Árfolyam- és kamatlábkockázat kezelése származékos és swap ügyletekkel.
	<i>TE: A hallgató képes származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.</i>
35.	Opciós és reálopciós ügyletek. A derivatív ügyletekben megjelenő kockázatok.
	<i>TE: A hallgató képes opciós ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.</i>
37.	Monte Carlo szimuláció alkalmazása beruházások és derivatív ügyletek kockázatainak elemzéséhez.
	<i>TE: A hallgató képes kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.</i>
39.	A banki ügyfél- és portfólióalapú hitelkockázat-kezelés. Hitelderivatívák és CDS felár számítása.
	<i>TE: A hallgató képes a hitelkockázatokhoz és azok fedezéséhez kapcsolódó feladatok megoldására.</i>
41.	A VaR alapú ügyfélkockázat-kezelés kezelése befektetési szolgáltatóknál és brókertársaságoknál.
	<i>TE: A hallgató képes az ügyfélkockázatokhoz kapcsolódó feladatok megoldására.</i>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Az Európai Unió közösségi politikái				Kódja:	GT_ANGN503-17	
	angolul:	Policies of the European Union						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		specializáció választás				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tóké Tibor	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Trón Zsuzsanna	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja								
<p>A kurzus célja, hogy áttekintést adjon az Európai Unió közös politikáiról, a közös politikák céljáról, tartalmáról, hatásköréről, különös tekintettel a gazdaságpolitikákra. A hallgatók betekintést nyernek az egyes szakpolitikákat jellemző döntési mechanizmusokba, a végrehajtás módjaiba.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. - Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, társait is segíti ebben. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
1. Bevezetés: politikaalkotás az EU-ban; 2. Az EU intézményrendszere; 3. Az EU költségvetése, a politikák								

finanszírozása; 4. Belső piac; 5. A versenypolitika; 6. Gazdasági és monetáris együttműködés; 7. Regionális politika; 8. Közös agrárpolitika; 9. Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer, bővítési politika; 10. Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika; 11. Bel- és igazságügyek; 12. Közös kül- és biztonságpolitika; 13. Válságkezelés;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A tantermi előadásokat az oktató tartja.
- A szemináriumok keretében a hallgatók csoportokba osztva műhelymunka-szerűen adott szakpolitikai területekkel kapcsolatos cikkeket/eseteket dolgoznak fel, bemutatják a többieknek, melyet közös vita követ.
- Az aláírás megszerzésének feltétele a szemináriumokon való részvétel, az elégséges érdemjegy megszerzésének feltétele a témafeldolgozást ismertető előadás megtartása és az aktív órai részvétel.

Értékelés

- Az évközi követelmény pótlására nincs lehetőség, aki nem vesz részt egy eset feldolgozásában sem, az nem teljesíti a szeminárium követelményeit, így számára elégtelennél jobb jegy nem adható.
- A cikkfeldolgozás és az aktív órai részvétel 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév zárhelyi dolgozattal zárul, ahol szintén 50% szerezhető. A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-ORAC Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-258-129-3

Fontaine, Pascal (2018): Európa 12 leckében. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg. ISBN 978-92-79-71571-6

Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 454 542 2 (megjelölt fejezetek)

Európai Bizottság (2020): Az Európai Unió. A szervezet és tevékenységei. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg. ISBN 978-92-79-93614-2 <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/hu/>

Ajánlott szakirodalom:

Baldwin, R - Wyplosz, Ch. (2020): The Economics of European Integration. 6th edition. London: McGraw-Hill Education. ISBN-13: 978-1526847218

Bulmer, S. et al. (Eds.) (2020): Politics in the European Union - 5th edition. Oxford- New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-882063-5

Szabó Marcel – Láncoz Petra Lea – Gyeney Laura (2019): Uniós szakpolitikák. Pázmány Press, Budapest.

Kende Tamás – Szűcs Tamás – Jeney Petra (2018): Európai közjog és politika. Wolter Kluwer Hungary, Budapest.

Ódor Bálint – Horváth Zoltán (2010): Az Európai Unió szerződéses reformja - Az Unió Lisszabon után, HVG-ORAC Kiadó, Budapest. ISBN: 9789632581057

Az EU hivatalos honlapja: Az Európai Unió szakpolitikai területei. http://europa.eu/european-union/topics_hu

Heti bontott tematika	
1.	1. Ea: Tematika ismertetése; Az Európai Unió ismeretek tárgyából eddig megismertek felelevenítése Sz: – Minta szeminárium
3.	2. Ea: Politikaalkotás az EU-ban Sz:– Belső piac kialakulása, integrációs formák
5.	3. Ea: Az EU intézményrendszere Sz:– Intézményrendszer
7.	4. Ea: Az EU költségvetése, a politikák finanszírozása. Sz:– Költségvetés
9.	5. Ea: Belső piac (Áruk, szolgáltatások és személyek szabad mozgása, Tőke szabad mozgása, adózási szabályok harmonizációja) Sz:– Belső piac, adózási szabályok harmonizációja
11.	6. Ea: A vállalkozásokra és az államra vonatkozó versenyjogi szabályok Sz: ()– Versenyjog,
13.	7. Ea: Gazdasági és monetáris együttműködés Sz: ()– GMU
15.	8. Ea: Stabilitási és növekedési paktum, Sz: – CAP, Sz:– Környezetvédelem és klímapolitika
16.	Ea: - Sz: -
17.	9. Ea: Regionális politika, Közös agrárpolitika Sz: – Közös kereskedelempolitika; Sz: – EU – Kína viszony
19.	10. Ea: A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség (bel- és igazságügyek) Sz: ()–Bővítési politika Sz: ()–Európai energiapolitika
21.	11. Ea: Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer; Bővítési politika Sz: ()– Migráció; Sz: ()– Brexit
23.	12. Ea Közös kül- és biztonságpolitika Sz: - KKBP
25.	13. Szintézis, ismétlés, Sz: ZH

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vámeljáráás - vámtechnika				Kódja:	GT_ANGN504-17
		angolul:						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
<p>A világereskedelem dinamikusn növekszik, a globalizáció, a szabad kereskedelem hatására az árumozgások felgyorsultak. Hazánk EU csatlakozása óta egy vámunió tagja, amely az egész világra kiterjedő szabadkereskedelmi megállapodásokkal rendelkezik. Az export és import forgalom szabályozása EU Tanácsi és Bizottsági szinten valósul meg, a tagállamoknak csak szűk körben van lehetőségük szabályozásra. E szabályozási szint előnye, hogy az összes tagállamban azonos szabályok vonatkoznak e területre, gyakorlatilag – néhány kivételtől eltekintve – bárhol kezdeményezhető (vám)eljáráás. E kurzus betekintést nyújt e szabályozások rejtelmibe.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vámeljáráás szabályozását, az Európai Unió és Magyarország tekintetében. Képes eligazodni a területre vonatkozó szabályozásban. Ismeri a témával kapcsolatos aktuális szabályozást és rendeleteket, mind az Erópai Unió mind Magyarország szintjén.								
<i>Képesség:</i>								
Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Általános rendelkezések; Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések; Vámtartozás és biztosítékok; Az Unió vámterületére beszállított áruk; A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok; Az áruk vámeljáráás alá vonására vonatkozó általános szabályok; Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok; Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok; Szabad forgalomba bocsátás; Behozatalivám-mentesség; Különleges eljárások; Az Unió vámterületéről kiszállított áruk; Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 14 előadás és 28 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján e-learning rendszer (https://elearning.unideb.hu/) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában.								

A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.

Értékelés

Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a vizsgaidőszakban. Jegymegajánlás nincs.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Heti bontott tematika	
29.	Általános rendelkezések
	TE*: A hallgató megismeri a tantárgy tematikáját, betekintést nyer az általános rendelkezésekbe.
31.	Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések
	TE: A hallgató betekintést nyer az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedésekbe
33.	Az áruforgalomra vonatkozó más intézkedések
	TE: A hallgató megismeri az áruforgalomra vonatkozó egyéb intézkedéseket
35.	Vámtartozás és biztosítékok
	TE: A hallgató megismeri a vámtartozást és biztosítékokat
37.	Az Unió vámterületére beszállított áruk
	TE: A hallgató ismeri és érti az Unió vámterületére beszállított árukra vonatkozó szabályokat
39.	A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok
	TE
41.	Az áruk vámeljárás alá vonására vonatkozó általános szabályok
	TE
43.	Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok
	TE
45.	Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok
	TE
47.	Szabad forgalomba bocsátás
	TE
49.	Behozatalivám-mentesség
	TE
51.	Különleges eljárások
	TE
53.	Az Unió vámterületéről kiszállított áruk
	TE
55.	Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Regionális gazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN507-17	
	angolul:	Regional Economics						
nemzetközi gazdálkodás BA								
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Petó Károly		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék. a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
<i>Attitűd:</i>								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Regionális mikroökonómia Regionális makroökonómia A területi fejlődést meghatározó tényezők Területi egyenlőtlenségek Regionális politika</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat
Értékelés
Az évközi zárthelyi dolgozat (min. 60%) megírása az előadások anyagából, évközben az elkészített prezentáció leadása és védése (előadás), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a zh-nak és prezentációnak).
Kötelező szakirodalom:
Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák, Akadémiai Kiadó, Budapest Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK. Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs
Ajánlott szakirodalom:
Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen Simai M.–Gál P. (2000.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest. Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

Heti bontott tematika	
1.	Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE: A féléves tematika, elvárások, a tárgy teljesítéséhez szükséges feladatok ismertetése.
3.	A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak, regionális mikroökonómia alapkérdései TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméleteit.
5.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban I. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
7.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban II. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
9.	A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
11.	A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
13.	A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
15.	A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései (tér fogalmak, a területi egyenlőtlenség értelmezései, egyenlőtlenségi mutatók) TE*: A regionális politika főbb szereplői - ismétlés az előző félévben tanultakról.
17.	Az Európai Unió Regionális Politikája, EUROPA 2020 TE: Az EU2020 stratégia ismertetése, mint keretrendszer 2014-2020-as programozási időszakra.
19.	Partnerségi megállapodás tartalma, Operatív Programok TE: A magyarországi stratégia és releváns dokumentumok ismertetése, értelmezése.
21.	Zárthelyi dolgozat TE
23.	Regionális politika 2014-2020 (célkitűzések, prioritások, pénzügyi alapok) TE: Az EU tervezési időszakának ismertetése.
25.	Regionális politika 2021-2027 TE: Az EU jelenlegi tervezési időszakának ismertetése.
27.	Összefoglalás, kitekintés.

	TE: A tanultak értelmezése, jövőbeni célok a regionális politikában.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Speciális jogállású területek az EU-ban és Európában				Kódja:	GT_ANGN606-17	
	angolul:	Special territories in the EU and Europe						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		specializáció választás				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Sigér Fruzsina		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja:								
<p>A kurzus célja bemutatni az Európai Unió belüli kivételnek számító földrajzi területeket, melyekre nem érvényesek a szerződések bizonyos passzusai. A kurzus bemutatja az EU-hoz tartozó tengerentúli országokat és területeket, a távoli régiókat, az eme kategóriákba nem sorolható területeket, valamint a miniállamokat Európában, különös tekintettel a gazdasági szempontokra.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti az uniós gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világ gazdasági, uniós üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelőséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tengerentúli országok és területek (OCT) 2. Távoli régiók (OR) 3. Egyéb speciális jogállású területek Európában 								

4. Miniállamok Európában

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A bevezető és átfogó jellegű témákat az oktató adja elő, majd a hallgatók területeket/eseteket dolgoznak fel, és bemutatják a többieknek.

Értékelés

- Az aláírás megszerzésének feltétele az aktív részvétel az órákon és egy egyéni prezentáció készítése, ez 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul, mely szintén 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félévközi követelmény pótlására nincs lehetőség.
- A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Murray, Fiona (2012): The European Union and member state territories: A new legal framework under the EU treaties, Springer kiadó, kijelölt részek
2. ZÖLD KÖNYV Az Európai Unió, valamint a tengerentúli országok és területek közötti jövőbeni kapcsolatokról . SEC(2008) 2067
3. Musto, Stefan A. (1981): The Canary Islands and the EC - Options for Integration. Journal of Common Market Studies, Vol. 20. No. 2. pp. 115-138.
4. Armstrong, Harvey and Read, Robert (1995): Western European micro-states and EU autonomous regions: The advantages of size and sovereignty. World Development, Volume 23, Issue 7, Pages 1229-1245, part 1, 2 and 6
5. Armstrong, Harvey and Read, Robert (2000): Comparing the economic performance of dependent territories and sovereign micro-states. Economic Development and Cultural Change, Volume 48, Issue 2, Pages 285-306, part 1,2,4 and 6
6. Torello, Alessandro (2005): Kaliningrad, Adrift in Europe. SAIS Review Volume 25, Number 1, 139-141 oldal
7. Tachiaos, Antony-Emil N. (ed.): Mount Athos and the European Community. Institute for Balkan Studies, 1993, kijelölt részek
8. Dózsa, Dániel (2008): EU Relations with European Micro-States - Happily Ever after?. European Law Journal, Vol. 14, Issue 1

Ajánlott szakirodalom:

1. Tengerentúli országok és területek az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/europeaid/regions/octs_en
https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/overseas-countries-and-territories-octs_en
2. Távoli régiók az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/outermost-regions/
3. Pedersen, Torbjørn (2008): The Dynamics of Svalbard Diplomacy. Diplomacy & Statecraft, Vol. 19, Issue 2, pp. 236-262
4. Campione: Italy's Little Vegas. New York Times, 9/10/1989, p22
5. Vinokurov, Evgeny (2007): Kaliningrad: Enclaves and Economic Integration. Special Report. Brussels: Centre for European Policy Studies
6. Panke, Diana (2011): Microstates in Negotiations beyond the Nation-State: Malta, Cyprus and Luxembourg as Active and Successful Policy Shapers? International Negotiation Vol. 16 Issue 2, p297-317
7. A Brexit paradise: How Iceland's 'Project Fear' backfired. The Telegraph. 15 June 2016, <http://www.telegraph.co.uk/business/2016/03/09/from-bust-to-boom-is-iceland-a-brexiteers-paradise/>
8. Buttigieg, Eugene (2004): Challenges Facing Malta in an Enlarged EU. Bank of Valletta Review, No. 29, Spring 2004
9. Nugent, Neill (2001): Small States and European Integration: The Case of Cyprus. Paper for the EUSA Biennial Conference, May, 2001
10. Tully, Shawn - Artymiak, Anna: This Pope means business. Fortune. 9/1/2014, Vol. 170 Issue 3, p66-78
11. Applying the EU Regulatory Framework in microstates. A report to the CYTA, EPT and Maltacom by Ovum and Indepen, June 2005

Heti bontott tematika

Hét	Téma
1.	Hogy is néz ki az EU? Az új kontextus: Brexit
2.	Tengerentúli országok és területek (OCT) áttekintés
3.	Francia tengerentúli országok és területek: Francia Polinézia, Francia déli és antarktiszi területek, Új-Kaledónia és függőségei, Saint Barthélemy, St. Pierre és Miquelon, Wallis és Futuna
4.	Holland tengerentúli országok és területek: Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten Dán tengerentúli terület: Grönland
5.	Távoli régiók (OR) áttekintés
6.	Francia távoli régiók: Guadeloupe, Francia Guyana, Réunion, Martinique, Mayotte és Saint-Martin
7.	Spanyol és portugál távoli régiók: Kanári-szigetek, valamint Azori-szigetek és Madeira
8.	Egyéb speciális területek 1: Åland, Feröer-szk, Spitzbergák, Athos,
9.	Egyéb speciális területek 2: (enklávék) Kalinyingrád, Ceuta és Melilla, Heligoland, Büsingen am Hochrhein, Baarle-Hertog
10.	Egyéb speciális területek 3: Campione d'Italia, Livigno, az „elvesztett” brit területek: Csatorna-szk, Man-sziget, Gibraltár
11.	Miniállamok áttekintés
12.	Miniállamok 2: (EU tagok) Luxemburg, Málta, Ciprus, Izland
13.	Miniállamok 3: Monaco, Andorra, Liechtenstein, San Marino, Vatikán

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Interkulturális kommunikáció				Kódja:	GT_ANGN506-17
		angolul:	Intercultural Communication					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde			beosztása	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja								
<p>az interkulturális kommunikáció és menedzsment sajátosságainak megértése és elsajátítása. A kurzus lehetőséget biztosít az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására esettanulmányok feldolgozásán és elemzésén keresztül. A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató jobban megértse saját kultúráját, és nyitott legyen más országok és nemzetek kultúrája iránt.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseirért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Bevezetés, alapfogalmak; A kultúra meghatározásai, lehetséges vizsgálati módjai; Kultúramodellek I-II-III.; Kommunikáció; Verbális és non-verbális kommunikáció nemzetközi környezetben; A LESCANT modell.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az elméleti ismereteket gyakorlati példákon keresztül sajátítják el. A hallgatók tudományos cikkek és esettanulmányok feldolgozásán keresztül sajátítják el az ismereteket és fejlesztik kompetenciáikat.

Értékelés

- **a félév elfogadásának feltétele:** az órák rendszeres látogatása (az órák 1/3-át meg nem haladó hiányzás).

- A tárgyfelelős oktató által megadott szempontrendszer alapján **prezentáció** megtartása előre leegyeztetett időpontban az az órák egyikén. A prezentációkat bemutatásuk előtt legkésőbb 1 héttel fel kell a hallgatóknak tölteniük az elearning portálra. A prezentációkkal szembeni tartalmi és formai követelmények az órán kerülnek ismertetésre és elérhetőek az eLearning portálon is (Bevezető c. diasor).

- **zárthelyi dolgozat** az utolsó órán

- **A végső értékelés:** zárthelyi dolgozat eredménye (50%) és a prezentáció eredménye (50%)

Kötelező szakirodalom:

- az órák diái, elearningre feltöltött tananyagok
- Csath Magdolna: Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN 978-963-19-6319-9
- Falkné dr. Bánó Klára: Kultúraközi kommunikáció, Perfekt Kiadó, Budapest, 2008 ISBN: 9789633947470
- Hidasi Judit (szerk.): Kultúrák@kontextusok. kommunikáció. Perfekt Kiadó, 2007 ISBN 9789633947173
- Hidasi Judit: Interkulturális kommunikáció. Scolar Kiadó, 2004 ISBN 9789632440699

Ajánlott szakirodalom:

- Hofmeister-Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007 ISBN: 9789630585323
- Geert Hofstede – Gert Jan Hofstede: Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere. McGraw-Hill, 2005 – VHE Kft, Pécs, 2008 ISBN 978-963-06-5897-3
- Heidrich Balázs: Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Human Telex Consulting, Budapest, 2001 ISBN 9630068532
- Jake Adelstein: Tokió Vice, HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN: 9789633040157
- Konczos-Szombathelyi Márta: Kommunikáló kultúrák. L'Harmattan, Budapest, 2008 ISBN: 9789632361369
- Morita Akio: Made in Japan, Árkádia, Budapest, 1989 ISBN 963-307-128-3
- Roger E. Axtel: Gesztusok, ajánlott és tiltott testbeszéd a világ minden tájáról. Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 1997 ISBN 9633671949
- Róka Jolán – Sandra Hochel (szerk.): Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2009 ISBN 978 963 7340 74 1
- Tóth Tamás: Nemzetközi marketing (2-3. fejezet). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008 ISBN 978 963 05 8621 4
- David A. Victor: International Business Communication, Harper Collins Publishers, 1992 ISBN 0673460916, 9780673460912
- Lillian Chaney – Jeanette Martin: Intercultural Business Communication. Pearson, 2014 ISBN 13:978 1 292 03966 4
- Jean-Claude Usunier – Julie Lee: Marketing across cultures. Pearson, 2012 (Part 1: 1-97p) ISBN-13: 9780273757733
- Gerald Albaum – Edwin Duerr – Alexander Josiassen: International marketing and export management. Pearson, 2016 (Chapter 3: 127-161p) ISBN 13: 9781292016924
- S. Tamer Cavusgil – Gary Knight – John Riesenberger: International business: The new realities, Global edition. Pearson, 2016 (Part 2/3: 84-113p) ISBN 13: 978 1 292 15283 7
- Stuart Wall- Sonal Minocha – Bronwer Rees: International business. Pearson, 2015 (Chapter 5: 159-188p) ISBN 13: 978-1292016689

Heti bontott tematika

1.hét	Bevezetés, a követelmények ismertetése TE: A hallgatók megismerik a tantárgyi tematikát és a követelményrendszert.
2.hét	Kultúra TE: Ismeri és érti a kultúra jelentőségét nemzetközi környezetben.

3.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek I.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
4.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek II.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
5.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek III.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
6.hét	Kultúra - Nonverbális kommunikáció
	TE: Ismeri és érti a kommunikáció alapjait. Különösen figyel a non-verbális kommunikáció jelentőségére.
7.hét	Könyvtárhasználati hét
	TE: -
8.hét	Kultúra - Verbális kommunikáció
	TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben.
9.hét	A globális menedzsment kulturális környezete és a LESCANT modell
	TE: Ismeri és érti a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat, a félév során megszerzett ismeretekre támaszkodva képes tárgyalni, problémákat megoldani. A félév során tanultak mintegy összegzésként megismeri a LESCANT modellt és annak jelentőségét a kultúrák közötti kommunikációban.
10.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
11.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
12.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
13.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
14.hét	zárthelyi dolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Globalizációs folyamatok				Kódja:	GT_ANGN601-17	
	angolul:	Globalization processes						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Világ gazdasági specializáció választása			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók számára áttekintést adjon a globalizációról, és kialakult civilizációs-kulturális fragmentációról.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató elméleti ismereteket szereznek a globalizációs folyamatokról. Az elméleti ismereteken túl a hallgatók idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyítik el tudásukat.</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgató képes megkülönböztetni a globalizációs folyamatok legfontosabb elméleteit. Képes elemezni és értelmezni a globalizáció hatására kialakult társadalmi, kulturális, gazdasági folyamatokat és azok következményeit.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a globalizációról és, proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elmélet megértésével a hallgató, mint a globális vállalatok potenciális munkavállalója vagy más érintettje figyelemmel kíséri és értelmezni globális környezetet érintő változásokat és képes azok alapján felelősséggel döntést hozni.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, alapfogalmak; Globalizáció és története, Nemzetközi interdependenciák; Gazdasági növekedés és fejlődés a világ gazdaságban. A kapitalizmus modelljei. A kereskedelem, a pénzügyek, a szolgáltatások, a kultúra, a fogyasztás globalizációja.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, s az óráról órára kiadott feladatokat együtt oldják meg, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon előadnak, beadnak, megvitatnak, értékelnek.								
Értékelés								
Aláírás feltétele az aktív órai részvétel és egy tudományos cikk feldolgozása, annak prezentálása a félév során. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatot írnak. A hallgatók a félév során kiselőadást vállalhatnak az előadóval előzetesen egyeztetett témában, melyért maximum 30 százalékpontot kaphatnak. 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Török Ádám—Szanyi Miklós: Trendek és töréspontok, Akadémiai Kiadó, 2019 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 354 1 Török Ádám—Szunomár Ágnes—Szanyi Miklós, Akadémiai Kiadó, 2021 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 655 9 Frank J. Lechner—John Boli (2020): The Globalization Reader, John Wiley and Sons Ltd., 6th Edition, ISBN13 9781119409946 Az oktatók által kijelölt cikkgyűjtemény								

Ajánlott szakirodalom:

- Branko Milanovic (2020): *Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World*, Harvard University Press (ISBN13 9780674987593)
- R. Baldwin (2019): *The Globotics Upheaval: Globalization, Robotics, and the Future of Work*, Oxford University Press
- B. Moffitt (2016): *The Global Rise of Populism – Performance, Political Style, and Representation*, Stanford University Press, Stanford, California
- Maddison A. (2001): *The World Economy. A Millennial Perspective.* – OECD, Paris.
- World Resources. – World Resources Institute, Basic Books, New York.
- D. Rodrik (2018): *Straight Talk on Trade: Ideas for a Sane World Economy*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press
- R. Baldwin (2016). *The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization.* Cambridge and London.; Harvard University Press, Belknap Press
- Dani, Rodrik (2014): *A globalizáció paradoxona*, Corvina Kiadó

Heti bontott tematika	
1-2.	Bevezetés, alapfogalmak, a globalizáció története I. TE: A hallgató megismeri a tematikát, a tantárgyi követelményeket, az értékelés módját, a globalizáció fogalmát, történetét
3-4.	A globalizáció története II. TE: A hallgató megismeri a különböző nézőpontokat
5-6.	A globalizáció stilizált tényei és változásai TE: A jelenkori trendek és gyökereik áttekintése
7-8.	A nemzetközi kereskedelem és a pénzügyek globalizációja TE: Korszakolási, hullámméletek mélyebb áttekintésben
9-10.	Integráció, környezet, népesedés TE: A legfontosabb tendenciák megismerése
11-12.	Populizmus a modern világrendben TE: A fogalom igen eltérő értelmezéseinek vizsgálata
13-14.	Jövőképek TE: A lineáris extrapoláció csapdái, várható újabb feszültségek és változások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi szervezetek				Kódja:	GT_ANGN602-17
		angolul:	International Organizations					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlat	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tóth Eszter		beosztása:	tanársegéd	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a nemzetközi szervezetekkel. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a világgazdaság jelenlegi folyamatainak ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a gazdasági folyamatok politikai és kulturális hátterére. Globalizálódó világunkban elengedhetetlen, hogy az e folyamatot „kezelő”, azt alakító leglényegesebb nemzetközi szervezetek működését, hatásmechanizmusait a hallgatók megismerjék. E tárgy célja éppen e tudás közvetítése: milyen szervezetben miként lehet és kell nemzeti, regionális, ráhatást elérni. Érzékeltetni kívánja a hallgatókkal a világgazdaság szereplőinek belső indítékait és magatartásuk meghatározó tényezőit, valamint a nemzetközi szervezetek döntéshozatali rendszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p> <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei: Nemzetközi szervezetek létrejötte, Nemzetek Szövetsége Nemzetközi szervezetek fogalma, működése, kapcsolatrendszere Az ENSZ intézményei és reformja Világbank (WB), Valutaalap (IMF) WTO Észak-atlanti Szerződés Szervezete OECD, EBRD, BIS, NAFTA, APEC, CEFTA Európán kívüli regionális szervezetek EBESZ, Európa Tanács Nemzetközi bíróságok, Nemzetközi fórumok Nem kormányzati szervezetek</p>								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Kiselőadás tartás, házi dolgozat, szóbeli kérdés, csoportmunkában való feladat megoldás.</p>
<p>Értékelés</p> <p>A félévi jegy a következő részteljesítmények összességéből áll össze: prezentáció (40%), csoportos projektmunka (40%), órai aktivitás (20%).</p> <p>A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5) A gyakorlati jegy megajánlása a féléves munka alapján történik.</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Blahó András - Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények (ISBN 978 963 05 9527 8) Akadémia Kiadó 2014</p> <p>Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába (L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola, 2006)</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Alapvető tények az ENSZ-ről (United Nations, New York, 1998)</p> <p>Archer, Clive: International Organizations (Routledge, 2001)</p> <p>Bokorné Szegő Anna: Nemzetközi jog (Aula, 2006)</p> <p>Bruhács János: Nemzetközi jog (Dialóg Campus, 2009)</p> <p>Horváth Zoltán – Tar Gábor: A nemzetközi szervezetek kislexikona (HVG, 2006)</p> <p>Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek (Scientia Kiadó, 2011)</p> <p>Margaret P. Karns - Karen A. Mingst: International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance, (Lynne Rienner Publishers 2009)</p> <p>Simai Mihály – Gál Péter: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban: vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek (Akadémia Kiadó, 2000)</p>

Heti bontott tematika	
1.	A tárgy felépítésének ismertetése, ismerkedés, bevezető óra (előadás)
	Hallgatói prezentációk felosztása (szeminárium)
	TE:*A hallgatók megismerkedik a tárgyi követelményekkel
4.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgatók megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
6.	GATT/WTO (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	TE: A hallgató betekintést nyer a kereskedelmi szervezetek működésébe és az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
9.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgatók megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
11.	AZ EU (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgatók megismeri az EU működését és az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
14.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgató megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
16.	Világbank (WB), Valutaalap (IMF) (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri a brettonwoodsi ikreket és az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
19.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgatók megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
21.	NATO (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató betekintést nyer az Észak Atlanti Szövetség Szervezetébe és megismeri az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
24.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgatók megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
26.	Nemzetközi bíróságok (előadás)

	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató betekintést nyer a nemzetközi bíróságokat működésébe és megismeri az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
29.	Hallgatói kiselőadások (szeminárium)
	TE: A hallgató megismerik az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
31.	Az ENSZ (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri az ENSZ létrejöttének körülményeit és az általuk bemutatott nemzetközi szervezeteket
34.	Összefoglalás, jegymegajánlás (szeminárium/előadás)
	A félév zárása, tanultak összegzése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Világ gazdasági erőközpontok				Kódja:	GT_ANGN-603-17	
	angolul:	World's Leading Economic Centers						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Sigér Fruzsina			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatók megismertetése a világ gazdaság alapvetően meghatározó szereplőivel, a nemzetközi pénzügyi és gazdasági intézményekkel, az integrációs tömörülésekkel, a nemzetállamok átalakuló szerepével és a transznacionális vállalatok szerepével.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- A hallgató elméleti ismereteket szerez a világ gazdaság legfontosabb centrumairól, perifériáiról és félperifériáiról. Az elméleti ismereteken túl a hallgató magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyíti el tudását.								
<i>Képesség:</i>								
- Alapvető összefüggések felismerése és a globális környezet jelentette kihívásokat értelmezni képes analitikus gondolkodásmód elsajátítása. Csoportmunka keretében egy adott téma írásban történő feldolgozása és szóbeli prezentálása.								
<i>Attitűd:</i>								
- A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a világ gazdaság működéséről, az egyes országokat, régiókat érintő változásokról és azok történelmi jelentőségéről. Proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- A hallgató felelősséget vállal elemzéseiről, következtetéseiről. Előadást tart és önállóan kíséri figyelemmel a szakterületét érintő változásokat, azokról etikusan és felelősséggel átgondolt véleményt formál.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Nemzetközi erőközpontok a XXI. század elején; A centrumok és erőterek változásai; USA a világ gazdaságban; Japán: csodált fejlődési pálya szerkezeti hibákkal; BRIC országok; V4 és Magyarország;								
Pénzügyi központok szerepe a regionális fejlődésben;								
Nemzetközi szervezetek – globális kormányzás;								
Feltörekvő transznacionális társaságok.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
- Az előadásokat az oktatók tartják, a hallgatók aktív részvételével.								
- Az előadáson történő esetelemzés keretében a hallgatók adott területekkel kapcsolatos témákat dolgoznak fel. A témákhoz kapcsolódó feladatokat és a kiadott házi feladatokat egyénenként kell megoldani.								
Értékelés								
- A kurzus vizsgadolgozattal zárul, mellyel 50% szerezhető.								
- Az aláírás megszerzésének feltétele az aktív szemináriumi részvétel maximum 3 hiányzással.								
- A szemináriumi munka értékelése: 20+20% két kiselőadás, 10% órai munka, összesen 50%.								
- Egyik részjegy sem lehet elégtelen.								
- A végső értékelés a következő: 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles								
Kötelező szakirodalom:								

Farkas Beáta (2023): Közép- és Kelet-Európa az új geoökonómiai és geopolitikai viszonyok között. In: Szanyi Miklós, Szunomár Ágnes és Török Ádám (szerk.): Trendek és töréspontok III. Akadémiai Kiadó, Budapest

Tóth, Éva Aliz (2012): A globális pénzügyi központok világgazdasági szerepének változásai. Köz-gazdaság : tudományos füzetek 7. évf. 4. sz. 81-93. o.

Tarró Adrienn (2012): A transznacionális vállalatok világgazdasági jelentősége: a megítélés és a szabályozás lehetőségei. E-conom I. évf. 2. sz. 14-27. o.

Vigvári Gábor (2011): A nemzetközi rezsimek elmélete: egy politikai gazdaságtani megközelítés. Külügyi szemle 10. évf. 3. sz. 149-174. o.

Marosán György (2022): A globális kormányzás szükségszerűsége és lehetséges modellje egy policentrikus rendszerben Köz-gazdaság 17. évf. 4. sz. 37-53. o.

Ajánlott szakirodalom:

Magas István (2023): Válságkezelés ötven évvel ezelőtt és napjainkban – A globális koordináció kudarcai. In: Benczes István és Szunomár Ágnes (szerk.): Változó világ • Ünnepi tanulmánykötet Szentes Tamás akadémikus 90. születésnapja alkalmából. Akadémiai Kiadó, Budapest

Palánkai Tibor, Kengyel Ákos, Kutasi Gábor, Benczes István, Nagy Sándor Gyula: A globális és regionális integráció gazdaságtana

Kutasi Gábor és Blahó András: Erőközpontok és régiók a 21. század világgazdaságában, Akadémiai Kiadó, Budapest 2010

Gál Péter és Simai Mihály (szerk.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest 2000

Szanyi Miklós, Szunomár Ágnes és Török Ádám (szerk.): Trendek és töréspontok I., II., III., IV. Akadémiai Kiadó, Budapest

hét	előadás téma
1. 2.	Nemzetközi erőközpontok a XXI. század elején – globális gazdasági váltás TE: A XXI. század legjelentősebb gazdasági szereplőinek (országok, régiók, integrációk) megismerése. Ezen területek jövőjét érintő prognózisok, a világgazdaság átrendeződése
2. 3.	
3.	Nemzetközi rezsimek TE: Rezsimelmélet és annak alkalmazása
4.	
5.	Globális kormányzás TE: A globális kormányzás szükségszerűsége és lehetséges modellje egy policentrikus rendszerben
6.	
7.	Transznacionális vállalatok és államok kapcsolata TE: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek.
8.	
9.	Pénzügyi központok szerepe a regionális fejlődésben TE: A globális pénzügyi központok világgazdasági szerepének változásai, nemzetközi pénzügyi központok a globális pénzügyi válság és a Brexit után
10.	
11.	Közép- és Kelet-Európa helye a világgazdaságban TE: Közép- és Kelet-Európa az új geoökonómiai és geopolitikai viszonyok között

12.	
13.	Gazdasági integrációk TE: Gazdasági integrációk szerepe a világgazdaságban
14.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Fejlesztésgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN604-17
		angolul:	Economic Development					
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		A Világgazdasági specializáció választása				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	GY	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dr. Erdey László				beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elmélyüljenek a gazdasági növekedés legfontosabb kérdéseiben. Tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megismerkedünk a legfontosabb elméleti modellekkel, illetve az empirikus elemzések és esettanulmányok szemszögén keresztül is megvizsgáljuk azokat. A kurzus első része a fejlődés jelentésére koncentrál, majd azokkal a belső és külső tényezőkkel foglalkozunk, amelyek ösztönzik vagy hátráltatják a fejlődést, befejezésül néhány speciális témát vizsgálunk meg, mint az oktatás, a környezet, valamint a jövedelemeloszlás és a fejlődés kapcsolata. A hallgatók egyéni és csoportos projektmunkája segíti a témában történő elmélyülést.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

Képesség:

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatjai, döntései során.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Komparatív gazdasági fejlődés. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népeség-növekedés és gazdasági fejlődés. Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.	
Értékelés	
Csoportos projekt, egyéni esettanulmányok, házi feladatok	40%
Vizsgadolgozat (vagy nem kötelező zárthelyi dolgozat)	60%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-100% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Abhijit V. Banerjee - Esther Duflo (2021): Jó közgazdaságtan nehéz időkre - Meggyőzőbb válaszok legégetőbb kérdéseinkre, HVG könyvek, ISBN 9789635650866	
Az előadáson elhangzottak, és kiadott anyagok	
A félév során kiadott cikkgyűjtemény	
Ajánlott szakirodalom:	
Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, selected chapters (ISBN 9781292291154)	
Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2016) : A szegények gazdálkodása : a szegénység elleni küzdelem teljes újragondolása, Balassi Kiadó, Budapest, ISBN 9789635069804	
David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson, ISBN 9780273769293	
Daron Acemoglu—James A. Robinson: Miért buknak el a nemzetek? A hatalom, a jólét és a szegénység eredete, HVG könyvek, Budapest, ISBN 9789633041093	
Ferguson, Niall (2016): Civilizáció: a Nyugat és a többiek, Scolar, Budapest, ISBN 9789632446578	
Hans Rosling, Anna Rosling Rönnlund, Ola Rosling (2018): Tények, Libri Könyvkiadó, ISBN: 9789633109588	
A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEGTKKTKNG/ csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	A fejlődésgazdaságtan tárgyköre, alapvető kérdései – globális perspektívában TE*: Hogyan él a világ másik fele? A közgazdaságtan és a fejlődésgazdaságtan. Mít értünk fejlődés alatt. A millenniumi és a fenntartható fejlődési célok.
3.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
5.	Komparatív gazdasági fejlődés TE: A fejlődő országok közös jellemzői. A fejlődő világ meghatározása. A fejlődés alapvető mutatói: reáljövedelem, egészség és oktatás. Az életszínvonal és a képességek holisztikus mérése. A fejlődő világ jellemzői: sokféleség az egységben. Konvergencia és divergencia.
7.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
9.	Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés TE: Elosztás és fejlődés: kritikus kérdések. Az egyenlőtlenség és a szegénység mérése. Szegénység, egyenlőtlenség és társadalmi jólét. Abszolút szegénység. A mély szegénységű csoportok gazdasági jellemzői. Beavatkozási lehetőségek.
11.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
13.	Népességnövekedés és gazdasági fejlődés TE: Népességnövekedés és életminőség: múlt, jelen és jövő. A demográfiai átmenet. A családnagyság mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.
15.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

17.	Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika TE: A migrációs és urbanizációs dilemma. A városok szerepe. Az óriásvárosi koncentráció problémája. A városi informális szektor. Migrációs és fejlődés. A vidékről városba költözés gazdasági elmélete. Beavatkozási lehetőségek.
19.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
21.	Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben TE: Az oktatás és az egészség központi szerepe. Az emberi tőke megközelítés. Gyermekmunka. Nemek közötti rés. Az oktatási rendszerek és a fejlődés. Az egészség mérése és eloszlása. A betegségek terhei. Egészség, termelékenység és politika.
23.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
25.	Szintézis TE: A félév során tanultak összefoglaló áttekintése.
27.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdaságpolitikák nemzetközi összehasonlító elemzése				Kódja:	GT_ANGN605-17
		angolul:	Comparative Analysis of International Economic Policies					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Nádasi Levente			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja:								
<p>hogy a hallgatók megértsék a legfontosabb gazdaságpolitikai elméleteket és modelleket, önállóan képesek legyenek adatbázisokon alapuló statisztikai elemzéseket végrehajtani, valamint ezeket értelmezni és következtetéseket levonni. A kurzus további célja, hogy a hallgatók megismerjék, és elemzéseikben használják az országok gazdaságpolitikájának minőségét mérő nemzetközi összehasonlításokban használt kompozit mutatószámait, illetve ezek mérésének módszertanát.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Gazdasági folyamatok elemzése, az adatok gyűjtése, rendszerezése, értékelése.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus két kérdést vizsgál nemzetközi összehasonlításban. A szemeszter első részében arra keressük a választ, hogy milyen a jó gazdaságpolitika, jónak azt tekintve, amely elősegíti a gazdasági fejlődést. A szemeszter második részében pedig arra, hogy ha már egyszer tudjuk, hogy milyen a jó gazdaságpolitika, miért nem alkalmazza azt a világ minden kormánya. Miközben választ keresünk ezekre a kérdésekre, a hallgatók betekintést nyernek a kormányzás minőségét kvantitatív módon mérő megközelítésekbe, a politikai gazdaságtanba és az intézményi közgazdaságtanba.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, adatbázisok használata, elemzések készítése.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								

Besley, T. (2012). A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea, Rajk L. Szakkollégium. 1. fejezet (17-61. o.), 2. fejezet (63-114. o.)
 Benczes I. – Kutasi G. (2010). Költségvetési pénzügyek. Hiány államadósság és fenntarthatóság. Budapest: Akadémiai Kiadó. 7. fejezet (171-192. o.), 10. fejezet (236-270. o.)

Ajánlott szakirodalom:

Baumol, W. J. (1994). A vállalkozás, produktív, improduktív és destruktív formái. Replika 15-16. 13-35. o.
 Balázs Z. (2009). A kapitalizmus alkotmánya. Megjelent: Szalai Á. (szerk.) (2009): Kapitalista elvárások. Budapest: Közjó és Kapitalizmus Intézet. 9-50. o. <http://kozjoeskapitalizmus.hu/files/kapitalista02opt.pdf>
 Barro, R. J. (2005a): Gazdasági növekedés és konvergencia. A gazdasági és politikai fejlődés közötti kölcsönhatás. Megjelent: Barro, R. J. (2005). A gazdasági növekedést meghatározó tényezők. Országok összehasonlító ökonometriai elemzése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 13-52. o.
 Barro, R. J. (2005b): A gazdasági és politikai fejlődés közötti kölcsönhatás. Megjelent: Barro, R. J. (2005). A gazdasági növekedést meghatározó tényezők. Országok összehasonlító ökonometriai elemzése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 53-84. o.
 Oroszi S. (2009). A különböző közgazdasági irányzatok gazdaságpolitikai hatékonyságáról. Megjelent: Veress J. (szerk.) (2009). Gazdaságpolitika a globalizált világban. Budapest: Typotex. 71-90. o.
 Besley, T. (2012). A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea, Rajk L. Szakkollégium. 3. fejezet
 Horváth Gy. – Lóránd B. (2012). Decentralizáció és gazdasági fejlődés. Az olasz példa. 49.12. 1273—1298. o.
 Paizs L. (2009). Gázolaj-jövedékiadó verseny az Európai Unióban. Közgazdasági Szemle, 56.3. 216–238. o.
 Buchanan, J. M. – Lee, D. R. (1982/1992). Adókulcsok és adóbevételek politikai egyensúlyban: egy egyszerű elemzés. Megjelent: Buchanan, J. (1992). Piac, állam, alkotmányosság. Válogatott tanulmányok. 228-241. o.
 Benczes I. (2006). Nem-keynesi hatások érvényre jutása a keresleti oldalon. Competitio 4.3. 83-103. o.
 Csaba L. (2010). Keynesi reneszánsz? Pénzügyi Szemle 55.1. 5-22. o.

	téma	tananyag
1.	Bevezetés: a gazdaságpolitika jelentősége TE*: A gazdaságpolitika elméleti jelentőségének megértése.	Heyne – Boettke – Prychitko (2004)
2.	Honnan tudjuk, hogy a gazdaságpolitika és az intézmények tényleg fontosak? TE: A gazdaságpolitika és az intézmények jelentősége, valamint a két rendszer közötti összefüggések megértése.	az előadás anyaga (diák)
3.	Az országkeresztmetszeti összehasonlítások módszertana TE: országkeresztmetszeti összehasonlítások statisztikai eszköztárának megismerése és alkalmazása.	az előadás anyaga (diák)
4.	A gazdasági szabadság és mérése TE: A gazdasági szabadság (EFW) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének részletes megismerése.	Czeplédi (2007)
5.	Lehet-e mérni a jó kormányzást? TE: A jó kormányzás (WGI) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének részletes megismerése.	az előadás anyaga (diák)
6.	Az üzleti élet szabályozása TE: A Doing Business (DB) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének megismerése.	az előadás anyaga (diák)
7.	A demokrácia jelentősége I. TE: A demokrácia fogalma, szerepe, gazdasági összefüggései, kapcsolódó kérdéseinek megismerése.	az előadás anyaga (diák)
8.	Nincs oktatás	
9.	A demokrácia jelentősége II. TE: A polgári és politikai szabadság fogalma, összetevői, mérési lehetőségeinek megismerése.	az előadás anyaga (diák)
10.	Versengő nézetek a kormányzatról TE: Az állam mérete, feladatai, a gazdaságpolitika minősége, politikai gazdaságtani összefüggések megértése.	az előadás anyaga (diák)
11.	Fiskális föderalizmus	az előadás anyaga (diák)

	TE: Fiskális föderalizmus fogalmának, valamint a decentralizáció főbb kérdéseinek megértése.	
12.	A költségvetési hiány politikai gazdaságtana I. TE: A költségvetési hiány jelentőségének, normatív megközelítéseinek megismerése.	Mike (2004)
13.	A költségvetési hiány politikai gazdaságtana II. TE: A költségvetési hiány és államadósság, mint stratégiai változók szerepének, modelljeinek megismerése.	Benczes – Kutasi (2010), 7. fejezet
14.	Összefoglalás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kereskedelempolitika				Kódja:	GT_ANGN607-17
		angolul:	International Trade Policy					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	0	Heti	2	K	3	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Márkus Ádám		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, valamint a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. További célként szerepel, hogy a modellek segítségével rávilágítsunk a kereskedelempolitikai akciók valódi hatásaira, árnyoldalaira, előnyeire.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

Képesség:

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
 - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
 - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.
 - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
 - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
 - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
 - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
 - Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.
- modellszerű gondolkodás, elméleti módszerek gyakorlati alkalmazása, gazdaságpolitikai javaslatlétél

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómia és felelősség:

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelőséget vállal.
- Felelőséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kereskedelempolitika eszközrendszerének bemutatása, és jóléti hatásainak elemzése, politikai magyarázatai. A multilaterális intézményrendszer fejlődése és kritikái, lehetséges továbbfejlődésének útjai, a regionális integrációk kereskedelempolitikai vonatkozásai. Esettanulmányok az aktuális kereskedelempolitikai vitákról.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Modellszerű megvilágítás, számolós feladatok reális, a valósághoz közelítő példákkal. Esetek kielemezése.

Értékelés

Félév végi zárthelyi dolgozat (70%) Házi feladatok (30%)
0-56% elégtelen, 57-66% elégséges, 67-76% közepes, 77-87% jó, 88-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Krugman, P.R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest (8-11. fejezet)
Krugman, P.R. – Obstfeld, M. – Melitz, M.J. (2023): International Economics, Theory and Policy, 12th Edition, Pearson International Edition, ISBN10: 1-292-21635-2 (1-2. Fejezet)

Ajánlott szakirodalom:

Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2003): Handbook of International Trade, Blackwell Publishing
Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2005): Handbook of International Trade, Volume II, Economic and Legal Analyses of Trade Policy and Institutions, Blackwell Publishing
Cimoli, M.—Dosi, G.—Stiglitz, J. E. (eds) (2009): Industrial Policy and Development – The Political Economy of Capabilities Accumulation, Oxford University Press
Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer
Hoekman, B.—Kostecki, M. M. (2001): The Political Economy of the World Trading System – The WTO and Beyond, Second Edition, Oxford University Press
Kerr, W. A.—Gaisford, James D. (eds) (2007): Handbook on International Trade Policy, Edward Elgar

King, P.—King, S. (eds) (2005): International Economics and International Economic Policy – A Reader, 4th Edition, McGraw-Hill/Irwin

Lynch, D. A. (2010): Trade and globalization – An introduction to regional trade agreements, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., Lanham

Matsushita, M.—Schoenbaum, T. J., Mavroidis, Petros C. (2006): The World Trade Organization – Law, Practice, and Policy, The Oxford International Law Library, Oxford University Press

Palánkai T. – Kengyel Á. – Kutasi G. – Benczes I. – Nagy S. Gy. (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest

Trebilcock, M. J.—Howse, R. (2005): The Regulation of International Trade, 3rd Edition, Routledge

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, kereskedelempolitika tárgyköre TE: Követelményrendszer megismerése
2.	A kereskedelempolitika története TE: A kereskedelempolitikai fejlődésének megismerése
3.	Regionális kereskedelmi integrációk TE: A hallgatók kiselőadásokban adnak rövid áttekintést egyes kereskedelmi integrációkról/megállapodásokról
4.	A kereskedelempolitika eszközei I. TE: A kereskedelempolitika modellezése
5.	A kereskedelempolitika eszközei II. TE: A kereskedelempolitika modellezése
6.	A kereskedelempolitika politikai gazdaságtana TE: A szabadkereskedelemben történő beavatkozás gazdasági és politikai indítékainak megismerése
7.	Könyvtárhasználati hét
8.	Kereskedelempolitika a fejlődő országokban TE: A fejlődő országok speciális gazdaságpolitikai felfogásainak kiértékelése
9.	Kereskedelempolitika a fejlett országokban TE: A nem tökéletes verseny miatt kialakuló stratégiai kereskedelempolitika megismerése
10.	Globalizáció, bérek, környezet TE: Globalizáció okozta bérkülönbségek, valamint a környezetszennyezés és a fejlettség kapcsolatának megértése
11.	Vámok jóléti hatásának elemzése (kis ország esete) TE: Számpéldák a vámok jóléti hatásairól
12.	Vámok jóléti hatásának elemzése (nagy ország esete) TE: Számpéldák a vámok jóléti hatásairól
13.	Mennyiségi korlátozások jóléti hatásának elemzése (kis ország esete) TE: Számpéldák a mennyiségi korlátozások jóléti hatásairól
14.	Zárthelyi dolgozat TE: Számadás a kurzus során tanultakról

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Geopolitika				Kódja:	GT_ANGN103-17
		angolul:	Geopolitics					
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	Gy	3	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tókécs Tibor		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az alapvető geopolitikai összefüggésekkel, és otthonosan mozogjanak a világpolitikai történések rendszerében. Emellett a hallgatók a tantárgy keretei között megismerik a geopolitika és a politikai földrajz kapcsolatrendszerét és összefüggéseit. A kollégium célja hogy a hallgatók, képesek legyenek arra, hogy értelmezzék a világpolitikában és a világ gazdaság különböző szintjein végbemenő gazdasági, földrajzi folyamatokat, történéseket</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató a kurzus sikeres teljesítése után rendelkezik a geopolitikához kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével. Emellett elsajátította a szakterülettel kapcsolatos szaknyelvet és kifejezésmódot. Ismeri a világtörténelemben lezajlott legfontosabb geopolitikai eseményeket és azok jelentőségét Ismeri a geopolitika és a geoökonómia kialakulásának történetét, fejlődését eszközrendszerét. Ismeri a geopolitikai és a geoökonómiai elemzés fontosabb lépéseit Átlátja a világban lejátszódó geopolitikai események összefüggéseit.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni a geopolitikával és a geoökonómiával kapcsolatos folyamatokban. Geopolitikai szempontból képes értékelni és elemezni a világban lejátszódó eseményeket. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, Önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg a gazdasággal illetve annak fejlődésével kapcsolatban geopolitikai és geoökonómiai szempontból.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Munkája során képes a geopolitikával és a geoökonómiával kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges geopolitikai, geoökonómiai információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján a világban lejátszódó geopolitikai és geoökonómiai történésekkel kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története. Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz. Politika, politikai földrajz, geopolitika. Friedrich Ratzel – a politikai földrajz megteremtője. Rudolf Kjellén és a geopolitika. Az állam politikai földrajzi értelmezése. A hegemon ciklusok. A hidegháború geopolitikája. Az új világrend és a geopolitika 90-es években. Francis Fukuyama és a „A Történelem vége” Samuel P. Huntington, és a „A civilizációk összecsapása és az új világrend”. A geoökonómia. Harvey államelmélete és a kapitalizmus geopolitikája. Az új Európa „megrajzolása”, Európa és az Európai Unió a '90-es évektől napjainkig. A geopolitikai folyamatok napjainkban. Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzete.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 gyakorlati foglalkozás megtartására kerül sor, az e foglalkozásokon felhasznált anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. Az alkalmak során a téma ismertetése és bemutatása közben a hallgatók aktívan részt vesznek az órán. Az egyes témakörök külön a hallgatókkal is megvitatásra kerülnek.

Értékelés

A félév zárthelyi dolgozattal zárul. A hallgatók e zárthelyi dolgozattal adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

1. Szilágyi István (2015): Geopolitika, IDR Publikon Kiadó, Pécs, p.254. ISBN: 9786155001741
2. Mező Ferenc (2003): A politikai földrajz alapjai, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója, Debrecen, p. 390 Egyetemi Jegyzet 03-217

2. A gyakorlat anyagai

Ajánlott szakirodalom:

Bernek Ágnes(2002): A globális világ politikai földrajza, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 436. ISBN 963 19 25269

Cohen, Saul Bernard (2014): Geopolitics: The Geography of International Relations, Rowman & Littlefield Publishers, p.504. ISBN-10: 1442223502, ISBN-13: 978-1442223509

Dalby, S. and Tuathail, G. Ó (1998) *Rethinking Geopolitics*. Routledge, p.352. ISBN-13: 978-0415172516, ISBN-10: 0415172519

Fischer F. (2005): A kétpólusú világ 1945-1989: Tankönyv és atlasz. Dialóg Campus, Pécs, 396 p.

Huntington, S. P. (1999): A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása. Európa Kiadó, Budapest, 646 p

Lacoste, Yves (2012): Géopolitique, la longue histoire d'aujourd'hui. Larousse, Paris, p.320. EAN 978-2035876539, ISBN 9782035876539

Mészáros R. et. al. (2010): A globális gazdaság földrajzi dimenziói. Akadémiai Kiadó, Budapest, 391 p.

Rosière, Stéphane (2007): Géographie politique et géopolitique, Ellipses, Paris, ISBN 10: 2729832130, ISBN 13:9782729832131 p.426

Heti bontott tematika	
1	Politika, politikai földrajz, geopolitika TE*: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik a geopolitika, a geoökonómia és a politikai földrajz alapfogalmait és kapcsolatrendszerét.
2	A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerkednek a politikai földrajz és a geopolitika megalapozóival: Niccolo Machiavelli, Jean Bodin, Thomas Hobbes, Charles-Louis de Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Immanuel Kant, Friedrich Hegel, Auguste Comte
3	A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története II. TE: Az alkalom során a hallgatók betekintést nyernek Friedrich Ratzel – a politikai földrajz megteremtőjének (Föld és ember, Politikai Földrajz) és Rudolf Kjellén a geopolitika megalapozójának (Nagyhatalmak, Az állam, mint életforma) munkásságába, megismerik a hozzájuk kapcsolható elméleteket és azok hatásait korunk geopolitikájára.
4	Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz I TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerik a két világháború közötti geopolitikai iskolák eredményeit, és legfontosabb elméleteit valamint a világ és Európa korabeli geopolitikai viszonyaival. [Amerikai geopolitikai iskola (Monroe-elv, Manifest-destiny, Mahan-elv). Brit geopolitikai iskola és Sir Halford Mackinder. A német geopolitikai iskola (Karl Haushofer, a Pánasz-mék Geopolitikája, A világpolitika ma). A francia geopolitikai iskola (P.Vidal de la Blache: La France de l'Est, André Siegfried, Jacques Ancel)]
5	Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz II TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a két világháború közötti magyar politikai földrajzzal és legfontosabb képviselőivel valamint Magyarország korabeli geopolitikai helyzetével.
6	Az állam politikai földrajzi értelmezése TE: A gyakorlati foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a klasszikus és a modern állam meghatározásával, az állam, nemzet, nemzetállam fogalmakkal. Az államok fejlődésével. A területiséghez kapcsolódó fogalmakkal valamint az államformákkal a monarchiától a köztársaságig.

	Az állam határaival.
7	A hegemon ciklusok TE: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik a hegemonia geopolitikai fogalmát illetve az egyes szerzők szerinti hegemon ciklusokat.
8	A hidegháború geopolitikája I-II TE: Az alkalom során a hallgatók betekintést nyernek a hidegháború időszakának geopolitikai eseményeibe. Saul Bernard Cohen fölosztása alapján megismerik a hidegháború három ciklusát.
9	Az új világrend és a geopolitika 90-es években TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek Z. Brzezinski, S.B.Cohen, P. Kenedy, G. Ó Tuathail, Bernek Á., Szilágyi I. munkáival illetve a 90-es évek geopolitikai átalakulásával
10	A Geoökonómia TE: A hallgatók a gyakorlat során gyakorlati példákon keresztül megismerik Edward Luttwak és Pascal Lorot geoökonómiáját, a geoökonómia kialakulását, az amerikai és a francia geoökonómia legújabb eredményeit.
11	Francis Fukuyama és a „A Történelem vége” Samuel P.Huntington, és a „A civilizációk összecsapása és az új világrend” TE: Az alkalom során a hallgatók megismerkednek F.Fukuyama és S.P.Huntington két legjelentősebb munkájával és hatásukkal korunk geopolitikai gondolkodására.
12	Harvey államelmélete és a kapitalizmus geopolitikája TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a kapitalizmus geopolitikájával.
13	Az új Európa „megrajzolása”, Európa és az Európai Unió a '90-es évektől napjainkig TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerik az Európai Unió illetve Európa jelenlegi geopolitikai és geoökonómiai helyzetét.
14	Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzete TE: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzetét

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Matematika kritériumtárgy				Kódja:	GT_AMATKRN-17	
	angolul:	Mathematics Criterion course						
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Gyakorlati jegy	1	Magyar
Nappali	x		0		2			
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Kézi Csaba Gábor		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók átismételjék a középiskolai matematika legfontosabb témaköreit, továbbá megismerjék azokat a matematikai alapfogalmakat, amelyeket a későbbi tanulmányaik során használni fognak. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete</i> - <i>Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</i> 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására</i> - <i>Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására</i> 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváló okainak megismerését követően</i> - <i>Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg</i> 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Döntéseiért felelősséget vállal</i> - <i>Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg</i> - <i>Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését</i> 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A középiskolában tanult fontosabb témakörök (halmazok, egyváltozós valós értékű függvények, egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, szöveges feladatok, számtani és mértani sorozatok, elemi sík- és térgeometria) átisméltése és az egyetemi matematika tananyag néhány fejezetének gyakorlása (differenciálszámítás és alkalmazásai).</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Gyakorlat; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat</p>								
Értékelés								
<p>A félév teljesítéséhez a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk (előreláthatóan a 8. és a 13. héten), ezek megírása kötelező.</p> <p>A két zárthelyi dolgozat alapján történik a gyakorlati jegy megállapítása az alábbiak szerint (az összpontszámra vonatkoztatva):</p>								

60-69% elégséges (2)

70-79% közepes (3)

80-89% jó (4)

90-100% jeles (5).

Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz lehetősége javításra a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadaskövető ppt-k.
- Kézi Csaba: Példatár a középszintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.
- Kézi Csaba: Példatár az emelt szintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Kézi Csaba – Szanyi Gyöngyi: Matematika alap-, közép-, és emelt szinten, elektronikus jegyzet, 2018.

Konzultációkra bontott tematika

1.	Halmazok, műveletek halmazokkal, nevezetes számhalmazok. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
3.	Egyváltozós valós értékű függvények tulajdonságai. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
5.	Elemi függvények ábrázolása és jellemzése, függvénytranszformációk. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Függvényekkel kapcsolatos alkalmazásorientált feladatok megoldása.
7.	Algebrai egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Algebrai azonosságok alkalmazása az egyenletekben és egyenlőtlenségekben.
9.	Egyenletrendszerek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Azonosságok alkalmazása, egyenletrendszerek megoldási módszerei.
10.	Egyenlettel és egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Gazdasági alkalmazások.
11.	Számítási és mértani sorozatok, sorozatok alkalmazásai gazdasági feladatokban. TE Olyan feladatok megoldásában való jártasság, amelyek a mindennapokban is megjelennek (kamatos kamat, törlesztőrészlet, gyűjtőjáradék).
12.	Elemi sík- és térgeometriai feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
13.	Kombinatorikai alapok. TE Kombinatorikai feladatok megoldása. Kombinatorikai feladatok alkalmazása.
14.	Valószínűségszámítás. TE Valószínűségszámítás a gyakorlatban.

*TE tanulási eredmények